TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 49 (309) TORONTO, Ontario, 1955 m. gruodžio (December) mėn. 8 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawo

SAVAITRAŠTIS
Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Laikraščio vajus

Mūsų laikais spauda turtinguosiuose kraštuose yra virtusi biznių. Daug kur net labai pelningu bizniu, nes be spaudos patarnavimų nebegali apsieiti nei pavienis žmogus, nei verslai, o ypač prekyba. Už tuos visus patarnavimus perijodinė spauda atsiima savo dalį. Moderniškas žmogus, kuris domisi ne idėjomis, bet gyvenimo atskiromis apraiškomis, laikraščių ištisai neskaito. Jis pasižiūri atitinkamam puslapy sau rūpimo dalyko ir meta jį. Dėl to laikraštis stengiasi apimti visą gyvenimą, duoti žinių iš visų srėių, kad nebūtų nei vieno, kuris jame nerastų sau įdomios skiltelės. To vaisius yra dienraščių puslapių skaičiaus ir tiražo augimas, nes dažnai tą patį laikraštį perkasi net keli tos pačios šeimos nariai. Jie nebeturi kantrybės palaukti, kol pareis namo noka tuos kelis centus, kad rastų atsakymą dažnai į kokį vieną klausimą, kitiems gal net visiškai nereikšmingą. Kiek pvz. prieš kurį laiką buvo perkama dienraščių vien patenkinant smalsumą, kokioj padėty yra princesės romansas!

Tokia yra vad. didžioji spauda — paviršutiniška, bet labai įvairi, nepaprastai gausi ir turtinga. Deja, visai kitaip gyvena mūsoji ir kitų negausių tautybių spauda. Ji niekad nepasiekė ir nepasieks nei gausių tiražų, nei didelio puslapių skaičiaus, nei galės būti taip greit pristatoma skaitytojui į rankas, nes tų skaitytojų šeima yra palyginus nedidelė ir jie niekad nesudarys pakankamos bazės laikraštį paversti pelningu bizniu. O visdėlto ši savoji spauda mums yra būtina, patraukli, įdomi ir miela, nes čia mes galime rasti tai, ko nerasime jokioje kitoje, svetimoje, spaudoje. Tik savoje spaudoje mes randame svarstomas ir mums rūpimas, dažnai ramybės neduodančias problemas, tik savojoje spaudoje ir mes patys galime prie tų problemų svartymo prisidėti bei pasidalinti mintimis, o pagaliau ir lietuviškųjų naujienų kitur niekur nerasime. Esame gyvenamojo krašto piliečiai ar nors lojalūs jo įnamiai, bet turime savų interesų bei rūpesčių, turime daugybę klausimų, kuriems atsakymo tegalime ieškoti tik savojoje spaudoje, turime minčių, kuriomis su tautiečiais galime pasidalyti tik per savus laikraščius. Savieji laikraščiai yra visos mūsų lietuviškosios bendruomenės ryšininkai ir šauklai. O iš kur gi sužinotume, kad lietuvis kur kenčia ar džiaugiasi, kaip pasidalintume džiaugsmais ar pagalbos prisišauktume, jei nebūtų savųjų laikraščių! . . .

Bet negana laikraštį paimti į rankas paskaityti. Reikia prisiminti, kad savaime jis neatsiranda, kad juo kažkas kažkur rūpinasi, dažnai gal labai sunkiai verčiasi ir neramiai laukia nuoširdžios paramos iš savo skaitytojų. Juk skaitytojai ištikrųjų ir yra tikrieji šulai, ant kurių remiasi visas laikraščio leidimo pastatas. Dėl to, Mielieji Skaitytojai, nesistebėkite, kad kiekvienų metų pabaigoje mes vis kreipiamės į Jus, primindami, jog jau metas atiduoti tą mažą duoklę lietuviškajam laikraščiui ir pasiųsti prenumeratos mokestį. Nemalonus tai reikalas, bet gyvenimiškas, būtinas. Be prenumeratorių nei mes, nei joks kitas laikraštis verstis negalėtų. Ištikrųjų joks lietuviškas laikraštis neišsiverčia vien iš prenumeratos. Leidėjams tenka dar didelis uždavinys surasti kitų šaltinių. Skaitytojai šitų rūpesčių dažnai nejaučia. Bet visi mes žinome, kad nuo sukauptų išteklių priklauso ir laikraščio tobulėjimas. Tad kiekvienas atiduokime savąją dalį. Tvarkingai ir laiku sumokėtas prenumeratos mokestis palengvina laikraščio kelią bei leidėjų darbą. Tad nelaukime!

"Tėviškės Žiburiai" prenumeratos sumokėjimo ir laikraščio platinimo vajų skelbia nuo gruodžio 15 iki vasario 16 d.d Per tą laiką prašome pratęsti prenumeratas ir pasidairyti savo aplinkoje ar neatrastumėt naujų mūsų laikraščio skaitytojų. Jei kiekvienas surastume dar nors po vieną naują skaitytoją, laikraščio išvaizdą ir turinį būtų galima dar pagerinti. O juk tai mūsų visų bendras interesas — ir leidėjų su redakcija, ir skaitytojų!

Kiekvienas mes turime bičiulių ir giminių kituose pasaulio kraštuose, kurie norėtų sekti mūsų kanadiškąjį gvenimą. Užprenumeruokime jiems, "T. Žiburius" kaip Kalėdų ar Naujų Metų dovaną! Tai puiki dovana ir tekainuoja vos $4 metams. (Kanadoje ir JAV. Kitur $4.50). "T. Žiburiai" juk pigiausias, nors didžiausias, lietuviškas savaitraštis visame laisvajame pasauly. Nors leidimas ir pabrango, bet "TŽ" prenumerata nepakelta.

Platinimo vajaus laikotarpis neilgas ,tad sukruskime visi, kad vėliau galėtume bendrai pasigėrėti bendro darbo vaisiais.

Visus "Tėviškės Žiburių" bičiulius kviečiame į talką!

Naujasis VLIKo prezidiumas ir Vykd. Taryba. Iš kairės dešinėn: H. Blazas, dr. P. Karvelis, A. Devenienė, VT pirmininkė, J. Matulionis, VLIKo pirmininkas ir prof. J. Kaminskas.

"Ar Amerika padėjo?"

Besirūpinantys skandalinga lietuviškosios informacijos anglų k. padėtimi turėjo džiaugtis, kad VLIKo Niujorke sesijoje atstovas V. Barčiauskas ("Naujienų" koresp.) patyrė, jog žilos galvos, vadovaujančios Lietuvos laisvinimui vėl vieningai sutarė, kaip tai buvo ir anksčiau per 10 metų esą tikri **"reikalinga plėsti propagandą (3) ir informaciją. M. Brakas nurodė, kad informacija ir propaganda šiandien yra mūsų svarbiausias ginklas".**

Entuziastai lažinosi, kad šiuo kartu tikrai informacinėje srityje anglų kalba bus nuversti kalnai! Mums lietuviams būtina informacija teisybės ir faktų — kad lietuvių tautai yra atimtos pagrindinės žmogaus teisės, kad ji yra išnaudojama ir tremiami tarytum juodukai 18 amžiuje! Mums būtina prieiti prie JAV informacijos šaltinių ir įtikinti juos mūsų bylos teisumu, kad toks "Encyklopedia Britannica" leidėjas buv. senatorius W. Brenton, geruos santykiuos su LAIC, neskelbtų parvažiavęs iš Maskvos, jog "Latvians, **Letts** and Estonians . . ." nemaišytų Pabaltijo valstybių su "Ukraina, Gudija" ir satelitais! Amerikos Lietuvių Tarybos Kongresas, deja, kaip ir visada "rado informacinius dalykus pilniausioj tvarkoj" ir išreiškė visiems surištiems su ja padėką!

Aičū indiečiui!

Amerikos lietuvių spauda nedėkingai pasielgė su Indijos ambasadoriu JT Krišna Menon didžiausiomis antraštėmis iškeldama jo Pabaltijo valstybių pripažinimą Tarybų Sąjungai, bet nutylėdama kaltinimą Amerikai, kurios atsakingi politikos pareigūnai ir politikai Vašingtone raudonavo stebėdamiesi greitu indiečio atsikirtimu: **o kiek gi Amerika padėjo Pabaltijo valstybėms?** Užpraėjusį sekmadienį Amerikoje ir turbūt Toronte matomoj TV programoje "Meet the Press" aštriu liežuviu pagarsėjęs lalikraštininkas Spivak, pagyręs Krišną už jo kovą prieš "imperialistus ir kolonistus", užklausė ar jis mano padėti ir Pabaltijo tautoms! Jis atsakė laikąs Pabaltijo valstybes Sov. Sąjungos dalimi, jų neskiriąs prie Alžerijos, Maroko ir pan. problemų. Krišna vėliau susierzino ir pusėtinai piktai pareiškė esą nedera laukti, jog indiečiai rūpintųsi viso pasaulio nelaimėmis. Esą kodėl Amerika nieko dėl Pabaltijo nedarė Jaltos, Teherano konferencijose?

Indiečio atsikirtimas nuskambėjo iki Vašingtono, kur lankėsi Pavergtųjų Tautų delegacijų pirmininkai.

Kapitalistų spauda nerašo apie pavergtuosius

Praėjusį savaitgalį Pavergtųjų Europos Tautų delegacijų pirmininkai, vad. dr. Masens (latvio bepartinio diplomato, kuris praėjusią savaitę Ulmanio partiečių nuosprendžiu buvo "nu-

(Nukelta į 2 psl.)

Chruščiovui prikišo Pabaltiją

Chruščiovas, Burmoj lankydamas Šve Dagon pagodą, turėjo progos išsikalbėti su vakariečiais žurnalistais. Jis ypač puolė vakariečius už kolonizmą sakydamas, kad sovietai jo nemėgstą. Pasišaukęs prancūzų žurnalistus išreiškė papeikimą dėl prancūzų policijos bandymo suteikti politinę globą iš Niujorko grįžtančiam ir Kremliaus papeiktam architektui Vlasovui ir pabrėžė, kad tai buvę kvaila. "Turėtumėt rausti iš gėdos". Vienas žurnalistų atkirto: "Beveliju likti baltas". Tada Chruščiovas vėl puolė juos už kolonizmą sakydamas, kad Sov. Sąjunga siekianti išlaisvinti pavergtas tautas bei duoti joms nepriklausomybę. Vienas amerikietis paklausė: "Ar tai taikoma ir R. Vokietijai, Estijai ir Latvijai?" (Lietuvos neminėjo). Chruščiovas įpykęs, grasindamas pirštu, išvadino vakariečius žurnalistus kapitalizmo "pasamdytais vergais - rašeivom": "Jeigu jūs rašytumėt tiesą apie Sov. Sąjungą, mirtumėt badu, nes kapitalistai nespausdintų".

Šiuo susikirtimu susirūpino Burmos vyriausybė ir uždraudė žurnalistams būti arti "garbingų svečių". Kad pats Chruščiovas išprovokavo susikirtimą, pareigūnai į tai nekreipė dėmesio.

— **Nicolet.** — Popiežius Pijus XII davė $10.000 auką Nicolet — Kanadoj — vyskupui, kurio katedra, 2 mil. dol .vertės, turi būti nugriauta dėl žemės slinkties. Dėl to sugriuvo visa eilė namų.

— **Otava.** — Kanados vyriausybė nutarė įsileisti dalį 950.000 Palestinos arabų pabėgėlių, kurie tebegyvena Libano ir Jordano stovyklose.

VLIKo PIRMININKAS APIE MŪSŲ AKTUALIJAS

Sužinojęs, kad naujasis VLIKo pirmininkas p. J. Matulionis kuriam laikui yra grįžęs į Torontą, jūsų korespondentas panoro patenkinti savo smalsumą ir nusiskubino pas Pirmininką. ko nors naujo patirti. Kad ir kvaršinamas visokiausių reikalų, p. Matulionis snutiko atsakyti į keletą daug ką dominančių klausimų, o tie atsakymai bus labai įdomūs ir visiems mūsų skaitytojams.

— Daug kalbama ir rašoma dėl VLIKo būstinės? Kaip gi ištikrųjų yra?

— Ar tai yra principo reikalas? Būstinės klausimas yra dalykas reliatyvus. Ji pasirenkama ten, kur sąlygos diktuoja. VLIKo Vykdomoji Taryba, — centrinis VLIKo vykdomasis organas" — pasilieka Europoje. Prezidiumas šiuo metu bus JAV-se ir konkrečiai — Niujorke. Sekančioji VLIKo sesija yra jau nutarta šaukti JAV-bėse. Kur bus po to sekanti, šiandien dar neaišku.

— Ar Pirmininkas irgi sėdės Niujorke?

— Oficialiai taip. O faktiškai, bent pradžioje, teks pavažinėti. Be Čikagos, Vašingtono, reikės keliauti greitai po Naujų Metų ir Europon, kur teks aplankyti pirmoje eilėje Vokietiją, o po to Angliją ir Prancūziją. Bendrai yra nusistatymo turėti glaudesnį sąlytį su lietuviais ir jų organizacijomis, o be to, atlikti visą eilę vizitų.

— Ar buvimas JAV-bėse neprives VLIKo prie konfliktų su ten esančiais centrais?

— Turbūt turite galvoj ALTą BALFą, LLKomitetą? Nesuprantu iš viso šitokio klausimo pastatymo. VLILKas, kaip ir čia suminėtos organizacijos ir centrai turi labai aiškius tikslus, aiškią struktūrą, aiškų veikimo plotą. Taip, kad veikimo erdvės yra labai aiškios. Ir dar turiu pridurti, kad ligšioliniai santykiai neduoda pagrindo ir pagalvoti apie betkokius susidūrimus. Asmenys, stovintieji tų organizacijų ir centrų prieky, savo darbais yra užsipelnę visuotinai pripažintos reputacijos, yra patyrę politikai ir visuomenininkai, ir yra tikras laidas, kad jie ir VLIKo asmenys galėtų susisikrsti bent vienu punktu.

VLIKas, nei jo prezidiumas nemano maišytis nei į atskiro krašto, nei į tam tikro miesto lokalinius reikalus. Jei šitokios baimės kur yra, tai ji neturi pagrindo, ir aš tikiu, kad dabartiniai būgštavimai praslinkus tam tikram laiku išnyks kaip nebuvę.

Nenuostabu, kad panašūs klausimai kyla. Kiekviena, kad ir nedidelė, naujovė įneša daugiau ar mažiau sąmyšio.

— Kodėl atsistatydino VLIKo buvęs Pirmininkas prel. M. Krupavičius?

— Šitokį klausimą geriausiai tiktų pateikti pačiam Prelatui. Aš nesu jo įgaliotas duoti betkam paaiškinimus, o spėlioti nenoriu. Tik tiek žinau, kad jo sveikata geryn neina. Ir dabar jis kaip tik atsigulė į ligoninę Niujorke, bent trims savaitėms, kaip gydytojai sako.

Turėčiau tik pastebėti, kad visam mūsų pasistatytam tikslui— Lietuvos laisvinimo darbui — jo atsistatydinimas yra didelis nuostolis. Kas nežino Krupavičiaus bekompromisinės kovos? jo pasišventimo, jo pasiaukojimo, jo energijos ir jo mokėjimo vadovauti visai šiai laisvinimo akcijai? Darbai kalba patys už save.

Aš suprantu visus sunkumus, kuriuos aš sutiksiu ateidamas jo vieton. Todėl aš ir prašau tiek Jūsų, kaip spaudos žmonių, tiek ir visų lietuvių, pirmoje eilėje Kanados lietuvių, su kuriais teko artimai bendradarbiauti keturis metus, visuotinės paramos, kuri galėtų pasireikšti ir patarimais ir pastabomis ir kritika. Iš anksto dėkoju visiems už betkokią paramą.

— Kaip yra su išėjusiomis iš VLIKo grupėmis? Ar jos grįš?

— VLIKas savo nutarime apgailestauja jų išėjimą, nes supranta vieningo darbo svarbą, tiek mūsų viduje, tiek ir išorėje. Ligi šiol lietuviai buvo garsūs

(Nukelta į 6 psl.)

Savaitės įvykiai

Vakariečių - rytiečių kalbos tonas žymiai paaštrėjo. Ne tiktai Bulganinas su Chruščiovu iš tolimos Azijos nepagailėjo aštrių žodžių vakariečiams, bet ir kiti sovietų diplomatai. V. Kuznecovas, jų atstovas JT polit. ir saugumo komitete, vėl ėmė kartoti senus kaltinimus JAV esą jos pradėjusios Korėjos karą, kliudančios tarptautinį bendradarbiavimą, laikančios karines bazes svetimuose kraštuose ir pan. JAV atstovas C. Lodge atsikirto savo ruožtu kaltindamas sovietus nenoru priimti nusiginklavimo kontrolę ir pabrėždamas, kad visi pastarųjų laikų karai buvo pradėti ne demokratinių kraštų, o diktatorinių. Aštresniu tonu kalba su sovietais ir britai: vienas jų pareigūnas Bulganiną pavadino veidmainiu. Sovietai oficialiai dėl to protestavo ir iš viso nevengia įgelti jų koloninei politikai dažnomis progomis.

Kanados užs. reik. min. L. B. Pearson, neseniai lankęsis Sov. Sąjungoj ir Tol. Rytuose, savo pareiškimuose nors ir labai glostydamas rusus pabrėžia, kad dabartinė Kremliaus taktika galinti būti pavojingsnė nei stalininė. Vakariečiams reikią ir toliau stiprinti savo karinį pajėgumą. Ta linkme turinti eiti ir Kanada, nes Chruščiovas pareiškęs, kad karo atveju ji irgi nebūsianti saugi. Kremlius mano, kad ir šaltąjį ir karštąjį karą jis laimėsiąs, nes vakariečiai esą nepajėgūs pakelti tiek aukų, kiek sovietai, perdaug išlepę ir neturį tiek kantrybės.

Berlyno klausimu sovietų-vakariečių tonas irgi paaštrėjo. Du JAV senatoriai buvo sulaikyti sovietinėj Berlyno daly už tai, kad savo automobily turėję radijo priimtuvą - siųstuvą. Kai JAV-bių komendantas pareiškė sovietams protestą, paaiškėjo, kad ryt. Berlyno valdžia esanti perduota kom. vokiečiam ir nebelaikoma okupacine zona. Dėl to kio vienašališko sovietų žingsnio vakariečiai pareiškė protestą ir kartu pasiryžimą nejudėti iš Berlyno, kol nebus suvienyta visa Vokietija. Sovietų įsakoma R. Vokietijos vyriausybė grasina ekonomine blokada.

Rinkimai Prancūzijoj

Spalio mėn. pabaigoj E. Faure vyriausybė pasiūlė parlamentui išsiskirstyti ir gruodžio mėn. skelbti naujus rinkimus. Normaliai rinkimai turėtų įvykti birželio mėn. — tada baigiasi dabartinio parlamento kadencija, bet, vyriausybės manymu, prieš-rinkiminiu metu parlamentas paprastai būna nepajėgus spręsti politines problemas, kurių esą nemažai, ypač Š. Afrikos kolonijose. Pradžioj parlamento dauguma pasirodė tam palanki, bet buvo užkliūta už rinkimų įstatymo, norėta jį reformuoti, ir vyriausybės pasiūlymas liko polit. komitete numarintas. Premjeras Faure iškėlė pasitikėjimo klausimą, bet negavo daugumos ir buvo laukiama jo atsistatydinimo. Išėjo betgi kitaip: vyriausybė, pasinaudodama konstitucija, pasiūlė prezidentui Coty pasirašyti [illegible] dekretą. Prezidentas sutiko ir nauji rinkimai paskelbti sausio 2 d. Tai laikoma vyriausybės pergale, nežiūrint pareikšto nepasitikėjimo, ir Faure varžovo Mendes - France pralaimėjimu. Mat, pastarasis, nors ir tos pačios radikal-socialistų partijos narys, norėjo nudelsti rinkimus, kad galėtų jiems pasiruošti kaip viso kairiojo parlamento sparno vadas ir įkopti valdžion. Faure, būdamas dešiniojo sparno ir centro grupių vadovu, užšoko už akių. Partijos vykd. komitetas išmetė jį iš partijos narių, bet kadangi tai neįsigalioja be visuot. partijos suvažiavimo patvirtinimo, jis eina į rinkimus radikal socialistų partijos sąraše. Jis tikisi laimėti, nes Mendes -France remia tik pusė partijos narių, be to, rinkimai vykdomi pagal 1951 m. įstatymą, palankų gimininguų grupių koalicijoms.

Panaikino Perono partiją

Laikinės Argentinos vyriausybės prezidentas gen. Aramburu įsakė panaikinti peronistų partiją, o jos turtą globoti laikinai pavedė vidaus r. ministeriui Bosso. Tai antras sukilėlių vyriausybės smūgis peronistams. Pirmasis buvo profesinių sąjungų perėmimas. Tai buvo du stambiausi Perono diktatūros ramsčiai. Partija buvo suorganizuota 1949 m. ir turėjo apie 250.000 - 300.000 narių, t.y. 2% visų gyventojų. Neteko peronistai ir garsiojo dienraščio "La Prensa", kurį Peronas buvo nusavinęs iš privataus leidėjo dr. Gainza Paz. Dabar, vyriausybės dekretu, jis grąžintas teisėtam savininkui, kuris grįžo iš JAV ir perėmė laikraščio leidimą.

Britų pasiūlymas kipriečiams

Pastaruoju laiku 10.000 britų karių buvo priversti laikyti britų pozicijas mažytėj Kipro saloj, kur 500.000 gyv. atkakliai ėmė kovoti už savo apsisprendimo teisę, t.y. prisijungimą prie Graikijos. Kovos dar nesiliovė, bet britai įsitikino, kad jos nesiliaus, jeigu kipriečiam nebus duota teisė patiems apsispręsti. Tarp Graikijos ir D. Britanijos pradėtos neoficialios derybos, per kurias apsvarstyti įvairūs britų pasiūlymai. Girdėti, britai pasiūlė kipriečiams duoti teisę apsispręsti tada, kai bus praėjęs tarpt. įtempimas. Kipro ortodoksų arkivyskupas Makarios pareiškęs, kad kipriečiams ta teisė turinti būti duota per 2-3 metus. Britams tai nepriimtina, ypač dėl polit. padėties Vid. Rytuose.

MŪSŲ BYLA TARPTAUTINIU POŽIŪRIU

Taip galima apibūdinti URT valdytojo dr. P. Karvelio pranešimą pereitą šeštadienį Toronto visuomenei.

Kalbėtojas labai aiškiai išdėstė, kad dabartinė pasaulio padėtis yra vaisius pereito karo politinių klaidų, kai vienai blogybei nugalėti buvo iškelta antra. Apsižiūrėję vakariečiai sovietiniam žygiavimui "stop" jau ištarė, bet kaip atitaisyti jau pridarytas blogybes dar nesurado. Kiek tai liečia Lietuvą, to "stop" rezultate neįvyko aneksijos pripažinimas. Amerikiečiai buvo manę sovietus sulaikysią atominių ir vandenilinių bombų baubu, bet ir tie pasiekė to paties. Dėl to dabar Rytų - Vakarų konfliktas sprendžiasi ideologinėm grumtynėm bei pasaulio organizavimu. Kas tose dviejose srityse laimės, išeis laimėtoju visame konflikte. Pasak prelegento, labai daug lems Vokietija — jos suorganizavimas.

Mūsų uždavinys tuo varžybų laikotarpiu išlaikyti Lietuvos klausimą gyvą, stengtis pasiekti, kad visų pavergtųjų klausimas būtų iškeltas ir JT. Tam turime eiti kartu su kitom tautom, tam veikiame Pavergtose J. Tautose.

Aptaręs pagrindinį veiklos uždavinį prelegentas pasisakė dėl mūsų vidaus santykių bei pastarųjų persitvarkymų VLIKe, kurių tikslas esąs priartėti prie lietuviškųjų masių bei pasiekti didesnio vieningumo. Esminių skirtumų pažiūrose į išlaisvinimo reikalus nėra ir su diplomatais, kurie kaip tam tikro valdžios sektoriaus valdininkai juk negali pretenduoti į tautos suverenumo reiškėjus. Dabartiniai persitvarkymai nereiškia krypties pakeitimų, bet iššaukti naujų jėgų įtraukimo reikalo. Perkėlimo VLIKo ar neperkėlimo problemos taip pat nėra, yra tik tikslingumo klausimas, kur posėdžiauti. Dabartinės VLIKe dirbančios grupės apjungia bent 90% lietuviškos visuomenės (pagal demokr. laikų rinkimų duomenis), bet visiško darnumo labui kviečiamos grįžti ir visos tos, kurios anksčiau yra jame buvę. Malonu, kad senosios JAV emigracijos sukurtas aparatas kovoti dėl Lietuvos laisvės—ALT—taip pat stoja už vieningą, nesuskaldytą laisvės kovą ir nuoširdžiai remia VLIKą. Tik vieningi mes galime užimponuoti pasauliui ir atlikti savo misiją — pasirėmus sava patirtimi iškelti pasaulinį bolševizmo pavojų. O nuo to pavojaus supratimo priklauso ir krašto laisvės reikalas.

Po pranešimo buvo visa eilė klausimų. Daugiausia apie padėtį Lietuvoje ir susirašinėjimo, siuntinių ir išviso krašto šalpos klausimais. Dr. Karvelisl nurodė, kad krašte padėtis baisiai sunki, ypač kaime, parama labai reikalinga, dabar tam tikro palengvėjimo lyg ir justi, tačiau garantuoti, kad laiškai ir siuntiniai nėra pavojingi, vargu ar kas galėtų. VT esanti užsimojusi gauti tam tikrų nepavojingumo garantijų iš tarptautinių organizacijų. Bet šelpimo darbą beabejo tektų organizuoti ne politinei, o šalpos organizacijoms.

Dėl nesutarimų dr. Karvelis pasakė, kad "velnio kalvė" buvo ne pačiame VLIKe, bet už jo ribų. Kad tautininkai išėjo, apgailestaujam ir reikėtų padaryti viską, kad jie grįžtų. Jų grąsinimas sukurti atskirą "Laisvinimo Tarybą" būtų nusikaltimas laisvės kovos reikalui. Į pasaulio galiūnus galime kreiptis tik bendru, bet ne dvejopų lietuvių vardu. Ginčas visą laikią buvo keliamas dėl reorganizacijos — kaip susėsti orkestrui, o reikėtų svarstyti, kaip groti — kaip atlikti esminį uždavinį lalisvinimo byloje.

Pranešime Prisikėlimo parapijos salėje dalyvavo per 300 dalyvių. Ta proga Tautos Fondui surinkta $79.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumeruota Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Imokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

KLB II-SIOS KRAŠTO TARYBOS II-SIOS SESIJOS SUVAŽIAVIMO, ĮVYKUSIO 1955 M. LAPKRIČIO 26-27 D. TORONTE, SVEIKINIMAI IR REZOLIUCIJOS

SVEIKINIMAI

Broliams ir Sesėms Lietuvoje ir Tolimuose Rytuose

Kenčiančios Motinos - Tėvynės Broliai ir Seserys,

Kanados Lietuvių Bendruomenės Antroji Krašto Taryba, susirinkusi į antrąją sesiją Toronte 1955 m. lapkričio 26-27 d., su giliu skausmu prisimena brangiosios Tėvynės sunkų likimą, pagarbiai lenkia galvas prieš didvyrius, kritusius kovoje su baisuoju okupantu, didžiuojasi Jūsų nepalaužiama valia beginant religinius ir tautinius idealus net koncentracijos stovyklose ir kalėjimuose, ryžtasi kartu su Jumis aukotis, dirbti ir kovoti, kad greičiau gimtoje žemėje nušvistų laisvės rytas. Idealai, dėl kurių daugelis mirštą, nemirštą. Lietuvių tauta, kurios vaikai guldo galvas, kad ji gyventų, prisikels laisvam ir nepriklausomam gyvenimui. Didžioji prisikėlimo diena artėja ir ji greit išauš.

Kanados lietuviams

Šie 1955 m. primena įvykius, pro kuriuos negalime praeiti tylomis, nepadarę ypatingų išvadų, nepaskatinę imtis ypatingų priemonių.

Jau 15 m., kai Lietuva Sovietų Rusijos okupuota, jos nepriklausomybė ir laisvė panaikinta, jos geriausi vaikai kankinami, žudomi ir tremiami.

Jau keliolika metų kai esame atskirti nuo gimtojo krašto, jau gan ilgas laikas gyvename išsisklaidę po plačiąją Kanadą, kur džiaugiamės demokratine santvarka ir visomis pilietinėmis laisvėmis.

Skaudus Tėvynės likimas ir gyvenamasis momentas mums stato du svarbiausius uždavinius: visomis jėgomis remti Lietuvos išlaisvinimo darbą ir išlaikyti gyvą lietuvišką sąmonę.

Tik būdami vieningi, gerai organizuoti, visi susibūrę į bendruomeninius vienetus ir kenčiantiems broliams padėsime, ir patys nepaskęsime svetimybių jūroje.

KLB Krašto Taryba, susirinkusi II-jai sesijai Toronte, sveikina visus Kanados lietuvius ir linki: sekmės ir ryžto einant laisvės kovos ir lietuvybės išlaikymo keliu.

REZOLIUCIJOS

Lietuvybės išlaikymo reikalu

KLB Krašto Taryba, susirinkusi antrajai sesijai Toronte, yra minties, kad lietuvybės išlaikymas yra pirmaeilis lietuviškosios bendruomenės uždavinys. Ji kviečia lietuviškąją visuomenę palaikyti ir remti lietuviškąsias mokyklas, burtis į visuomenines organizacijas ir kitokius kultūrinius sambūrius, skaityti savąją spaudą, dirbti kultūrinį ir organizacinį darbą sutarime ir vienybėje.

Be to, Krašto Taryba randa naudinga išleisti lietuviams mokytojams vadovą, kad jie galėtų sekmingiau dirbti lietuviškose mokyklose; taip pat laiko reikalinga suruošti kad ir trumpus pedagoginius kursus ypač tose vietose, kur stinga kvalifikuotų mokytojų, kad dirbantieji mokyklose gautų pagrindinių žinių reikalingų pedagoginiame darbe.

Pasaulio Lietuvių Seimo reikalu

KLB Krašto Taryba, apsvarsčiusi pasaulio lietuvių seimo klausimą, priėjo nusistatymo, kad toks seimas galimai artimiausiu laiku būtų sušauktas. Jį sušaukti turėtų bendruomeninis organas tai jam pavedus VLIKo Lietuvybės Išlaikymo Tarnybai. Pasaulio lietuvių seimui paruošti šauktini regioniniai atskirų kraštų bendruomenių seimai.

Mūsų kultūrinės reprezentacijos reikalu

KLB Krašto Taryba laiko naudinga įsigyti kilnojamąją tautodailės ir meno parodą mūsų tautinei kultūrai reprezentuoti kitataučių tarpe, kuri būtų galima panaudoti mažesnėse kolonijose, kur nei chorų, nei sporto klubų nėra, kad lietuvių vardas būtų žinomas ir gerbiamas.

Peticija Jungtinėms Tautoms

KLB Krašto Taryba prašo Krašto Valdybą galimai greičiau paruošti ir pasiųsti peticiją Jungtinėms Tautoms tėvynės laisvinimo reikalu.

GEDIMINAS GALVA.

Koegzistencija baimėje

Pabaltiečių studentų suvažiavime Annaberge, vak. Vokietijoje, V. Banaitis padarė pranešimą — Der Osteuropaeer und die Koexistenz — rytų europietis ir koegzistencija. Mūsuose tai ganėtinai naujі svarstymai. Mes panūdome įvykiais, aprašymais ir faktais tenkintis. Tik užuominomis ir nedrąsiai teprisimename nuotaikas, kurios mūsų tautoje vyrauja. Apie šį pranešimą rašo vengrų žurnalas "Unio", išeinąs Austrijoje, spalio mėn. numery.

Kaip bebūtų keista, tačiau toji tolima tauta seka pabaltietiškus įvykius ir neretai talkininkauja lietuviams. Laisvosios Europos Radijo Muenchene vengrų padalinio choras mokosi a. Kačinsko Mišias, kurias nori atlikti ateinančių metų vasario 16 d. To paties kompozitoriaus "Velykų Misterija" kiek vėliau bus atlikta vadovaujant jų dirigentui ir menininkams.

Tačiau grįžkime prie pranešimo minčių.

KOMUNIZMO TOTALIŠKUMAS

Prelegentas pradėdamas pranešimą nurodo, kad jis yra užsimojęs patiekti samprotavimų dėl žmogaus laikysenos už geležinės užtvaros. Uždavinys nelengvas. Prelegento nuogąstavimas dėl eilės kompleksų tinkamo sąraišumo tikrai pagrįstas. Jis ir nebandąs duoti galutino atsakymo į apstybę klausimų, kurie išplaukia iš komunistinės santvarkos.

Komunistiniuose kraštuose, vyraujanti tokio masto vergija, kuri neturinti sugretinimo istorijoje. Todėl mes negalime daryti išvadų iš atitinkamų palyginimų.

Reikia pastebėti, kad mes negalėtume daryti tokių sugretinimų, jei kaikuriame istorijos tarpsnyje ir užtiktume panašios apimties vergiją. Istorija leidžia mums suprasti praeities įvykius, tačiau ji užsklendžia duris praeies įvykiais aptarti dabartį, o tuo labiau numatyti ateities įvykių raidą. Deja, istorikai neturi sąlygų nustatyti visuotinę raidą, kaip gamtininkai, o ypač fizikai ir chemikai, kurių tolygūs tyrimai sulaukia tolygių išvadų betkada.

Reikia pritarti prelegentui, kad komunistiniuose kraštuose buvę patirtus įvykius jau nelaiko savaime aiškiais. Daugelis ten atsidūrę prie kraštutinės ribos turi ieškoti nepaprastų priemonių išsilaisvinti. Komunistinė santvarka besiremianti materialistine dialektika žmogų telaikanti tos materijos dalimi. Materija apsprendžianti žmogaus likimą, o ūkio mokslai vyraują, nes tik jų pagalba galima atsiekti vyriausią gėrį. Žmogus paskandinamas materialistinėje pasaulėžiūroje ir bandoma išgą" ir kartojo, kad 1921 m. imigrantės p. Devenienės išrinkimas Vykdomosios Tarybos pirmininke esąs radikaliausia iki šiol VLIKo reforma, kuri patvirtinusi tezę, kad VLIKas neturįs teisės vadintis "Vyriausiu Komitetu". Opozocinėse partijose tvirtinta, kad net pačioje liaudininkų partijoje įvykęs dėl ponios Devenienės kandidatūros svyravimas, bet "laimėjo Blazo linija". Visuose Niujorko politikuose buvo jaučiamas VLIKo krizės nuovargis ir lyg viltasi: o gal ir susitvarkys? Naujųjų VLIKo vadovų laukia sunkiausias jų gyvenime bandymas!

tirpdyti bet kurį jo savaimingumą. Deja, negaliu pritarti prelegentui, kad būk ūkio mokslai Rusijoje nusveria kitus, o ypač technikos. Ūkio mokslai ten pajungiami propagandai.

Marksizmas, leninizmas pasiskelbiąs ieškančiu augščiausio gėrio žemėje. Viskas teisinga ir teisėta, kas tarnauja minėtam gėriui ir bloga, sunaikintina, jei neįsilieja į jo srovę. Juk neseniai Maskvos radijas paskelbė, o aidas radō atgarsį komunistinėje spaudoje: "Komunistų partija yra visko smegenys, garbė, sąžinė ir vyriausioji dorovės išreiškėja. Morališka, kas komunistų partijai yra naudinga, nemorališka, kas jai prieštarauja".

Štai kodėl komunizmas savaip pamėgdžiojąs esančias religijas, siekiąs patapti savotiška netikėjimo religija, kuri yra nepakanti, žiauri ir naikinanti. Eisenos, komunistinės dainos, raudonieji kampeliai, mirusių komunistų garbinimas, vadovaujančių neklystamumas ir klystančių sunaikinimas yra šios žemiškos religijos apraiškos. Jos šūkis čia žemėje sukurti rojų, tačiau iki šio meto tepavyko pasiekti pragarą. Ji užsimojusi sunaikinti bet kurią kitą religiją, jei ji nepatarnauja komunizmui. Ji kovoja prieš Dievą ir nori įsėsti į Jo sostą. Čia nejučiomis ateina mintis, kad komunistai daro, kaip prancūzai savos revoliucijos metu sodindami nuogą moterį ant altoriaus ir ją apšaukdami žmogiškojo proto atstove. Tačiau Homo Sapiens netrukus prarado lygsvarą ne tik pačioje Prancūzijoje, bet įrodė savo menkavertiškumą vadinamame racionaliniame pasaulyje, kai jo vaikas mokslas, žadėjęs tiek daug gėrio — sukuria naikinančią, proto nesuvaldomą jėgą.

Tuo tarpu komunizmas vis dar skleidžiasi. Šiai tariamai religijai įpiršti naudojamos visos priemonės, nors jo pasėkos aiškiai regimos. Sutemų amžiuje milijonai yra netekę lygsvaros. Kovingumas nusilpęs. Žmogaus triuškinimas vyksta ypač ten, kur taip neseniai Homo Sapiens vaikščiojo. Racionalumas veda į augščiausią neracionalumą žmogų laikyti tolygiu gyvuliui.

ŽMOGAUS SUNAIKNIMAS

Žmogus, o ypač žmogus tikintis į augštesnę Esybę, patenka į kovos lauką prieš komunizmą. Jis siekia nors kaikurio savaimingumo, kuris puoselėjamas krikščioniškos kultūros, komunizmas siekia jį sunaikinti ar pasmerkti tik fizinei egzistencijai. Prelegentas šią problemą apėjęs dėsto: "Komunizmas jau seniai yra pastebėjęs, kad dabartinis žmogus nebus tikru talkininku jam įgyvendinti. Todėl iš dabartinės kartos tereikalaujama, kad ji kapituliuotų, tesitenkintų fizine egzistencija. Su naujuoju žmogumi daromi patys didžiausi bandymai. Tačiau ir juo dažnai komunizmas nusivilia, nes jo auklėtiniai, nors nėra matę laisvojo pasaulio — jo ilgisi. Dialektinis materializmas remdamasis prielaida, kad žmogus esąs aplinkos padaras jau yra paveikiamas ir gadinamas, jei žmogaus sąmonėje neišdildomas laisvojo pasaulio buvimas. Tad komunizmas siekia žūt būt laisvąjį pasaulį sunaikinti, nes kitaip nebus galima atlikti komunistinio bandymo. Iki jo nepajėgia sunaikinti telieka kuo blogiausiai kalbėti apie laisvąjį pasaulį, jog ten vyraująs skurdas ir kitos negerovės".

Komunizmo klaidos šaukiasi melo: kalbų, kad laisvajame pasaulyje vyrauja badas, nedatekliai ir krizės. Šiais metais laisvasis pasaulis, o ypač JAV bandė praverti duris rusams. Čia lankėsi įvairūs specialistai ir net tų formalus komunistas ar komunizmo priešas, siekia kaiką nuo valstybės savo sąžinėje nuslėpti ir tuo būdu išgelbėti savo gyvybę. Tačiau komunizmo persekiojamasis žmogus nėra lengvai aptariamas. Komunistiniame pasaulyje reiškiasi daugelis prieštarybių, kurios išryškina komunizmo absurdiškumą. Todėl komunizmas geriausiai aptartinas palyginimu su miško gaisru, kuris plečiasi ir naikina, ką sutiks pakelėje. Jis palieka dykumą. Ir čia, toje dykumoje pasireiškianti gyvybė, pasirodą nauji želmenys, tačiau komunistiniai viesulai juos sužaloja, jei nesunaikina. Ir vėl ateina ta pati koegzistencija su blogiu ir ištvermingas kaiko nuslėpimas nuo teroro.

Prelegentas pasirenka Raymond Bauer knygos "Nine Soviet Portraits" pateiktus pavyzdžius: kolchozininką, traktorininką, gydytoją, šeimininkę, partijos sekretorių, įmonės direktorių, rašytoją ir milicijos agentą, kurie savaip koegzistuoja su komunizmu. Aišku, jie nėra patys ryškiausi klasių atstovai vadinamoje beklasinėje komunistinėje santvarkoje. Jon patenka tik pasmerktieji ir menkesni komunizmo ramsčiai, kurie yra pristumti prie kraštutinės ribos turi pasirinkti fizinę būtį ar sąžinės balso paneigimą. Ir jie visi — komunizmo talkininkai ar jo priešai — pirmiausia stengiasi išlikti gyvi bet kuria kaina, net užgniaužimu sąžinės balso. Komunistiniame pasaulyje esančio žmogaus pakentimas komunizmo yra paremtas baime, netekti savo gyvybės, o jau toliau kaikieno turimų privilegijų. Kur bebūtų komunizmas jo išdavos esančios tos pačios: Rusijoje, Kinijoje, Pabaltijy ar satelituose.

Ši prelegento išvada verta pataisos. Pavergtųjų kraštų tragizmas yra žymiai didesnis už rusų tautos, nes ji niekuomet nematė šviesos, niekuomet nesinaudojo laisve ir nesidžiaugė pilnu gerbūviu. Lietuvoje vyksta viena aštriausių kovų, nes ten sunkiai duodasi sunaikinami. Skirtinga religija ir tautinės tradicijos, bet ir laisvojo gyvenimo atsiminimai. Pabaltijo valstybių tautos turi pakelti žymiai didesnį terorą, ūkinį išnaudojimą ir žmogaus pavergimą, nes ten komunistai, kruvinomis rankomis siekia pažeisti, kas yra brangiausia buvusioms laisvoms tautoms.

Plegento samprotavimams teprikiština, kad jis nepasirinko tikroviškų pavyzdžių iš Pabaltijo, nebandė parodyti ten komunizmo padarytų didžiųjų žaizdų laisvajame pasaulyje bręstančiam jaunimui, kurio pareiga nusiaubtoje tėvynėje, kai ji vėl kelsis, būti gyvybę ir vilti nešančiais želmenimis.

Prieš tris šimtus metų

RADVILOS — BIRŽIŠKIAI RADVILOS — J. RADVILOS KONFLILKTAS SU JONU KAZIMIERU — KARAS SU MASKVA — MASKVA UŽIMA VILNIŲ — LIETUVA IR ŠVEDIJA — J. RADVILA ŠAUKIASI ŠVEDŲ GLOBOS — KĖDAINIŲ SUTARTYS SU ŠVEDAIS — JONUŠO RADVILOS NEPASISEKIMAI IR MIRTIS — "TVANO" PABAIGA — RADVILŲ ŠEIMA PO "TVANO"

(Tęsinys iš praeito nr.)

JONUŠO RADVILOS JAUNYSTĖ

Jonušas R., Kristupo II sūnus, gimė 1612 m. Kaip vienturtis išdidžiojo hetmono sūnus (turėjo dar seserį Glebavičienę) buvo pirmasis ano meto Lietuvos jaunuolis. Buvo taip pat gerai pralavintas. Mokslo laipsnių ir nesiekė, bet kaip ir kiti didžiūnų sūnūs, studijavo keliuose Vakarų Europos universitetuose. Kaip visi Radvilos, vyko į studijinę kelionę su visu dvaru. 1628 m. Leipcigo universitetan jis įsimatrikuliuoja su 9 palydovais, o 1631 m. Leideno universitetan atvyksta net su 15 palydovų. Žinoma dar buvo geras būrys ir tarnų. (Jo tėvas 1601 m. Leipcigo universitete įsimatrikuliavo su 9 palydovais ir 8 tarnais). Kiek nepalyginamai Radvilos buvo turtingesni už kitus ponus, galima spręsti iš to, kad studijinių kelionių metu jų palydovų tarpe randame tokių ponų sūnų kaip Sapiegos, Oginskiai, o tokie Chodkevičiai, Glebavičiai, Pacai, Voinos arba ir kaikurie Sapiegos vyksta į studijų keliones vos su 1 ar 2 tarnais arba visiškai vieni. Net Kuršo kunigaikštis Jokūbas tokioje kelionėje teturėjo vos du palydovu. Slucko kun. Aleksandras 1580 m. Ingolstate studijavo su 15 palydovų. O jo gi turtai taip pat perėjo Radviloms!

Kelis metus Jonušas išbuvo studijinėje kelionėje, mes nežinome. Iš minėtų dviejų datų išeina, kad 16-19 savo amžiaus metus praleido tikrai studentaudamas. Žinoma, kelionė buvo išnaudojama ir susipažinimui su Vakarų Europos aristokratų šeimomis ir su visu gyvenimu. Grįžęs, jaunas didžiūno sūnus tėvo buvo visur imamas su savimi, pratinamas į karinius reikalus, supažindinamas su politikos reikalais, bet ilgai jokios augštesnės vietos valstybėje neturėjo. Turėjo tenkintis garbinga, bet praktiškai bereikšme arklininko dignitorija. Ir tik gerokai po tėvo mirties (1640) jis gavo lauko hetmono buožę ir Žemaičių seniūno vietą, atseit pasidarė senatoriu ir ministeriu.

Jaunas Jonušas traukė į save visų akis. Puikus jojikas, prašmatnus šokėjas ir viso kių pasilinksminimų pirmaujanti asmenybė. Be to, juk Radviliukas — turtingiausios Lietuvos šeimos vienturtis sūnus. O tėvas negailėjo pinigo sūneliui pasirodyti. Kai jis nuvykdavo kokiom iškilmėm į Vilnių, Varšuvą ar Krokuvą, jį lydėdavo bent 300-500 rinktinės kavalerijos, kurios ir arkliai buvo gražiausi, ir apranga puikiausia, ir jie patys prašmatniausi vyrai. Kur tik Radviliukas pasisukdavo, didžiūnės dukrelių mamytės taip ir sekiojo akimis. Radvila!... Kunigaikštis Radvila! Vilniaus vaivadaitis, hetmonaitis... Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos arklininkas. Aišku... būsimasis Vilniaus vaivada... pirmasis Lietuvos senatorius...

Radviliukas nematė aplink save sau lygaus. Nežinojo lygaus ir tėvui, nei savo šeimai, kurios nariai visoje Europoje žinomi ir pirmųjų aristokratų šeimų priimami išskėstomis rankomis. Europos valdovai rašo jiems laiškus, nes žino, kad nuo jų labai priklauso visos Lietuvos laikysena. Jis gi žino, kad jo dėdė, taip pat Jonušas, kurį gal mažai ir teprisimine, nes tas buvo nužudytas, kai jis tebuvo 8 metų berniukas, kad tas dėdė buvo vedęs Hohenzollernų šeimos narę, kurfürsto dukterį ir vėlesnio kurfürsto seserį, kad Berlyno dvare augo jo pusbrolis Boguslovas. O čia namie jis matė kaip Vazos visomis priemonėmis stengiasi duobėti tėvo kelius, stengiasi visur kliudyti ir jam pačiam — Radvilai! — neduoda jokios žymesnės vietos. Jis jautėsi per ilgai užsibuvęs arklininku, ypač tužo, kai nieko negavo ir 1640 m. mirus tėvui. Radvila, kalviniškosios Radvilų giminės galva, ir be žymesnio valstybinio posto! Kas gi turėdamas 28 metus jaučiasi perjaunas ministeriauti! Radvila tikrai nesijautė per jaunas ir kietai grūmėsi, kad gautų, kas Radvilom "priklauso". Po 6 metų grumtynių jis pasidarė laukc hetmonu ir Žemaitijos seniūnu o dar po 7 metų ir Vilniaus vaivada, sekančiais metais pagaliau ir krašto hetmonu. Tada jau buvo viskas pasiekta. Augščiau jau nebebuvo kur kilti. Bet, deja, nebebuvo jau laiko pasirodyti su ramiu administraciniu darbu. Tais pačiais metais, kai buvo paskirtas kr. hetmonu, prasidėjo karas su Maskva, o audringųjų sekančių metų paskutinę dieną ir jis pats baigė savo gyvenimą.

Tai tragiška asmenybė, nes mirė apsivylęs dėl visų savo užsimojimų, viską paaukojęs savo planui atkeršyti priešui didžiajam kunigaikščiui bei karaliui Jonui Kazimierui ir išgelbėti iš baisaus tvano savo tėvynę. Visų apleistas, bejėgis, mirė jau matydamas, kad tai buvo klaidą, kad jį Švedai tik išnaudojo, bet jo plano ir nemanė vykdyti...

Jonušas Radvila mūsų visuomenės laikomas simboliu pasipriešinimo Lenkijai ir lenkams anais unijiniais laikais. Be Kėdainių sutarties dažnai prisimenamas jo pasakis, žadąs lenkus iš Lietuvos per langus išmėtyti. Prisiminkime tą įvykį ir mes.

Tai buvo, berods, 1636 m., kai Jonušui buvo 24 metai. Didysis kunigaikštis Vladislovas Vaza, buvo atvykęs į Lietuvą ir jau ruošėsi išvykti Lenkijon. Tuo tarpu kurjeris atnešė kažkokį svarbų pranešimą iš Maskvos. Vladislovas prieš išvykdamas dar sušaukė Vilniuje buvusių senatorių posėdį aptarti naujoms žinioms. Senato posėdžiuose paprastai pirmininkauja maršalka. Ir tada pirmininkavo Lenkijos krašto maršalka Opolinskis. Kadangi visi buvo tik ką grįžę iš išleistuvių pietų pas Lietuvos vicekanclerį, tai buvo kiek įmetę ir žodžio užanty nereikėjo ieškoti. Ir kalbėti norinčių buvo iki valios. Bet senate kalbama ne bet kaip. Kalbama iš eilės, pagal rangą. Kai visi taip pasisako, tada galima ir antrą kartą kalbėti — savo nuomonę ginti. Kai tik pakalbėjo Smolensko vaivada Gonsievskis, Vilniaus vaivada Kristupas II Radvila sujudo ir panoro vėl kalbėti, savo nedraugui atsikirsti. Kadangi jis buvo aiškiai įmetęs ir karščiavosi, maršalka Opalinskis, bandė jam kalbėti neleisti. Radvila užsigavo ir atkirto Opalinskiui, kad jis lenkas čia Vilniuje per akiplėšiškai nesijaustų, jam, Vilniaus vaivadai, nebandytų trukdyti. Pamatęs, kad kyla barnis, didysis kunigaikštis bei karalius Vladislovas, kuris tada sirgo padagra ir negalėdamas vaikščioti buvo nešiojamas, nutraukė posėdį, liepdamas nešti jį į šv. Jono bažnyčią, kur turėjo įvykti atsisveikinimo su Vilniumi pamaldos. Iš paskos į bažnyčią ėjo visi senatoriai, jų tarpe ir Radvila, kuris tokiais atvejais valdovą palydėdavo iki bažnyčios slenksčio. Kaip kalvinas į bažnyčią neidavo. Prie eisenos prisijungė ir visas būrys ponų ne senatorių, posėdy nedalyvavusių, kurie betgi tuoj suvokė, kad kaž kas yra atsitikę. Tame prisijungusiame būry buvo ir mūsų Jonušas. Matydadmas, kad tėvas vis dar murma ir yra įtužęs, Jonušas tuojau išsiaiškino, kas buvo įvykę ir taip pat pradėjo garsiai kalbėti smerkdamas Opalinskį ir visų lenkų akiplėšiškumą, kurie pačiame Vilniuje, Lietuvos sostinėje, drįsta lietuvius įžeidinėti. Tada jis ir pasakė tuos garsiuosius žodžius: "Tai štai mus lietuvius lenkai įžeidinėja net Vilniuje! Ateis diena, kad jie nesuskubs sprukti per duris, išmėtysime juos per langus!"

Šituose žodžiuose buvo, žinoma, ir lietuviško patriotizmo, tačiau ne visai tokio kaip kaip nadien suprantame. Dar daugiau tai buvo pasipiktinimo dėl įžeisto tėvo ir Radvilų šeimos. Jis negalėjo pamiršti, kad jų šeimą prispausti nori valdovai dažnai bandė remtis lenkais, o čia jie net Lietuvoje pasirodo įžūlūs. Lietuvoje, kur Radvilos visur viršūnėje!...

(Nukelta į 7 psl.)

"Ar Amerika padėjo?"

(Atkelta iš 1 pusl.)

vainikuotas" nuo LLK pirm. vietos išrenkant savo Adolf Klive), lankėsi Vašingtone. Jie buvo nustebinti, kad prieš grįžtant penktadienį ten jie buvo apsupti net 12 didžiosios Amerikos ir Europos spaudos ir agentūrų žurnalistų, bet nė vienas "kapitalistų laikraštis" konferencijos nepaskelbė. Matyt, vis neįtikima, kad Eisenhowerio - Bulganino meilė Ženevoje yra pasibaigusi!

Žurnalistai klausė pavergtųjų politikus ar jie tikį, kad viešoji opinija priversianti rusus pasitraukti iš Rytų Europos? Sidzikauskas pareiškė nesutinkąs su ministerio Dulles nuomone, nors prisipažino, kad ji galinti prisidėti. Pabaltiečiai liudijo, kad jų tautos Maskvos - Berlyno slaptojo susitarimo išdavoje yra jau netekusios apie 10% gyventojų.

Parvažiavę Niujorkan pirmininkai sakė, kaip visada, jog vizito išdavos esančios "drąsinančios".

Vokiečiai jau susikirto su rusais

Sovietams sulaikius 3.500 likusių vokiečių belaisvių paleidimą, von Brentano, Adenauer užs. r. ministeris, net neatsiklausęs Amerikos palaiminimo, pasiuntė rusus po velnių, gudo ratais pareikšdamas, kad kalbos nebūsią apie jokius pasitarimus iki nebus duota eiga Vokietijos suvienijimui ir paleisti karo belaisviai! Rusų "Izvestija" veik tą pačią dieną atsikirto esą belaisviai nepaleidžiami dėlto, kad vokiečiai "neleidžia išvietintųjų grįžti namo". Vokiečiai neveltui baiminosi kad sovietų ambasadoriui Zorin atvažiavus į Bonną pirmoj eilėj kibsiąs prie pabaltiečių pabėgėlių ir jų įstaigų, kaip Vasario 16 gimnazija ar Reutlingeno VLI Kas. Berlyno žaizdras vėl vertė vakariečius deklaruoti vokiečiams draugystę ir pagalbą iki paskutiniųjų.

VLIKo sesijos atgarsiai

Padėkos dieną Niujorke įvykusi VLIKo sesija paliko Niujorko lietuviškąją visuomenę komentarucse. Ryškėjo, kad dėl išsirinktų narių ir pirmininkų buvo reiškusi svyravimų ne tik visuomenė, bet ir pačios VLIKo grupės, net ALTaryba! Po pirmojo posėdžio pirmininkai išvažinėjo tvarkytis persikėlimo reikalų ir buvo laukta, kad grįždamas iš Toronto VLIKo pirmininkas J. Matulionis pasimatysiąs su KDemokratais Čikagoje... Liaudininkai prikaišiojo "Draugui" kodėl juos vadinąs "nekatalikais", nes jie ir krikštyti buvę ir kataliko pareigas sąžiningai daugumoje atlieką. Ponios Devenienės pilietybės reikalas paaiškėsiąs netrukus, kai ji nuvyksianti pasimatyti su Lietuvos ministeriu ir kitais Vašingtono veiksniais. Opozicinės partijos neigė gavusios betkokį VLIKo sesijos kvietimą grįžti į VLIKą ir sakė, kad Krivicko rezoliucija buvusi atmesta ir priimta Blazo — jiems nepalanki. Tautininkai patylomis organizavosi ir privačiuose susitikimuose "registravo" kuris VLIKo narys kur ir kaip elgėsi 1940 - 1944 metų laikotarpyje.

"Naujienos" skundėsi, kad prel. Krupavičius pripažinęs jog laikas pasilsėti, "bet neturįs nei namų, nei vietos kur pasidėti!". Kaikurie Niujorke netikėjo tvirtinimu, kad prel. Krupavičius pasitraukęs iš VLIKo dėl senatvės, nurodydami inž. J. Kaminską, Lietuvos Nepriklausomybės Akto vieną signatarų, kuris esąs dar senesnis. Jie citavo "Drau-

Atšauks Rokossowskį?

Vokiečių spauda rašo, kad, prasidėjus Rytinės Europos satelitiniuose kraštuose tam tikram "liberališkumo procesui", sovietiniai karininkai pradėti atitraukti iš lenkų kom. armijos. Net esą kalbama, kad su laiku galįs būti taip pat atšauktas Sovietų maršalas ir lenkų karo ministeris Rokossowskis.

— **Belgradas.** — Jugoslavijos diktatorius Tito išvyko su vizitais į Egiptą ir Etiopiją.

BALTIC MOVERS & CARTAGE
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. ŠALDYTUVŲ pervežimo specialistai. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. OL. 1403 TORONTO

NAUJI RADIJO PRIIMTUVAI — Tikra šių dienų sensacija!
Naujausi, su natūraliu balso perdavimu (High Fidelity), vokiečių gamybos radijo priimtuvai: KOERTING — SABA — BLAUPUNKT.
Muzikos kabinetai, automatiniai gramofonai, garsams užrašyti magnetofonai, televizijos aparatai, be to, įvairiausi gintariniai papuošalai bei odos išdirbiniai gaunami generalinėje atstovybėje —
ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.
926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633
Sav. K. MOTUŠIS.
Radijo priimtuvų specialios trumposios bangos jums garantuoja Europos stočių priėmimą (Vilnius kasdien 6.30—7.00 p.m.). Pas mus atliekami specialistų techinikų visokiausi radijo pataisymai bei perdirbimai. Lengviausios išsimokėjimo sąlygos: įmokėjus tik 10%, likusi suma ligi 24 mėn. Jūsų vartotas aparatas gali būti priimtas kaip įmokėjimo pagrindas
ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO. Centrinė Prekyba ir Biuras:
926 Dundas St. W., Toronto
Tel. EM. 4-1633.
SKYRIAI IR AGENTŪROS:
Toronto — 697 Queen St. W.
Hamilton — 236 James St. N. ir 24½ King St. W.
Kitchener — 343 King St. E.
Waterloo — 96 King. St. S.
London — 111½ King St.
Galt, Ont. — 41 Dixon St.
Ottawa — 343 Lisgar St.
Vancouver — 340 Homer St.

ADVENTINIS LAUKIMAS

Didieji išganymo įvykiai liturgijoj prabyla gyva kalba. Čia jie nebėra vien istoriniai įvykiai, nugrimzdę užmarštin ir iškeliami paviršiun tktai pripuolamomis progomis. Liturgijos dėka jie tampa gyvi ta prasme, kad jie suauga su tikinčiųjų dvasia, gyvena joje kaip mintis, kaip jausmas, kaip nuotaika. Pvz Kristaus gimimas grynai istoriniu požiūriu tėra šaltas, negyvas faktas, kurį kartas nuo karto prisimena praeities tyrinėtojai. Liturgijoje šis faktas tampa gyvybe, kuri savo artumu gaivina sielas. Čia jis kalba žmogui ne vien savo istoriškumu, ne vien praeitimi, bet ir dabartimi, įsiliedamas į žmogaus mąstymą širdį ir visą gyvenimą.

Tokiu liturginiu gyvumu kalba ir adventas. Jis primena senąjį Išganytojo laukimą — labai tolimus laikus, bet kartu jis kalba ir dabartimi: Išganytojo laukimas yra lygiai aktualus ir šių dienų žmogui. Juk advento prasmė nėra vien ryšys su praeitimi, bet ir su gyvuoju Kristumi. O tas ryšys su Juo lengviausiai užsimezga tada, kai išalksta širdis, kai joje atsiranda laukimas, kai pabunda ilgesys prasmingesnio gyvenimo.

Liturginis adventas yra vos keturių savaičių, bet asmeninis žmogaus adventas dažnai nusitęsia ne savaitėmis, o metų metais. Liturgija yra paremta laiko ritmu — dienomis, savaitėmis, metais, kurie vis grįžta; asmeninis gi ieškojimas to ritmo nepažįsta — jis baigiasi tada, kai Kristus gimsta jo paties širdy. Ir liturginiam, ir asmeniniam adventui betgi yra bendras bruožas — laukimas, kurio pabaigoj iškyla Kristus. Tai laukimas, vedąs į prasmingą atomazgą, kuri kiekvieną širdį užlieja džaugsmu. Jau vien būsimo džiaugsmo nuojauta teikia žmogui giedrios nuotaikos. Užtat ir liturginis adventas, rengiąs tikinčiųjų širdis Kristaus gimimui, gyvena ta džiaugsmo nuojauta. Apaštalas Paulius, tos nuotaikos pagautas, rašė pilypiečiams: "Džiaukitės Viešpatyje visuomet, ir vėl sakau — džiaukitės! Būkite pilni atlaidaus gerumo visiems žmonėms. Viešpats yra arti. Nebūkite baikiai susirūpinę, ir visus savo rūpesčius pareikškite Dievui malda prašymu ir dėkojimu. Visokį išmanymą viršijanti Dievo ramybė tesergi jūsų širdis ir jūsų mintis Kristuje Jėzuje" (Pilyp. 4, 4-7). Šis džiaugsmas betgi išsineria iš tokio laukimo, kuris veržiasi pro netikrumo, abejojimo ir nusidėjimo tamsybes dvasios švieson. Todėl tas pats Ap. Paulius ir kviečia: "Meskime šalin tamsybės darbus ir apsivilkime šviesos šarvais" (Rom. 13, 12).

Pr. G.

A. TYRUOLIS

NETURTO RITERIS

Koks didis, šventas Dievo Namas!
Karūna septynių kalnų! —
Taip Riteris Neturto Damos
Sušuko ties Lateranu.

Ir kai vėliau Poetas didis
Čia pirmus švęst šventus namus
Atėjo, rūmus šiuos išvydęs
Kur, sakė, rast tokius kitus?

Bet Piligrimas iš Asyžiaus
Ne aukso, marmurų brangių
Išvyst atėjęs, nusigrįžęs
Tyliai /neniekinąs/ nuo jų,

Skubėjo prie brangaus Lopšelio,
Kur Jėzų vystyta kadai,
Ir graudžiai puolęs ten ant kelių
Girdėjo: Štai mane rądai!

Iš spaudai paruošto rinkinio "SACRA VIA".

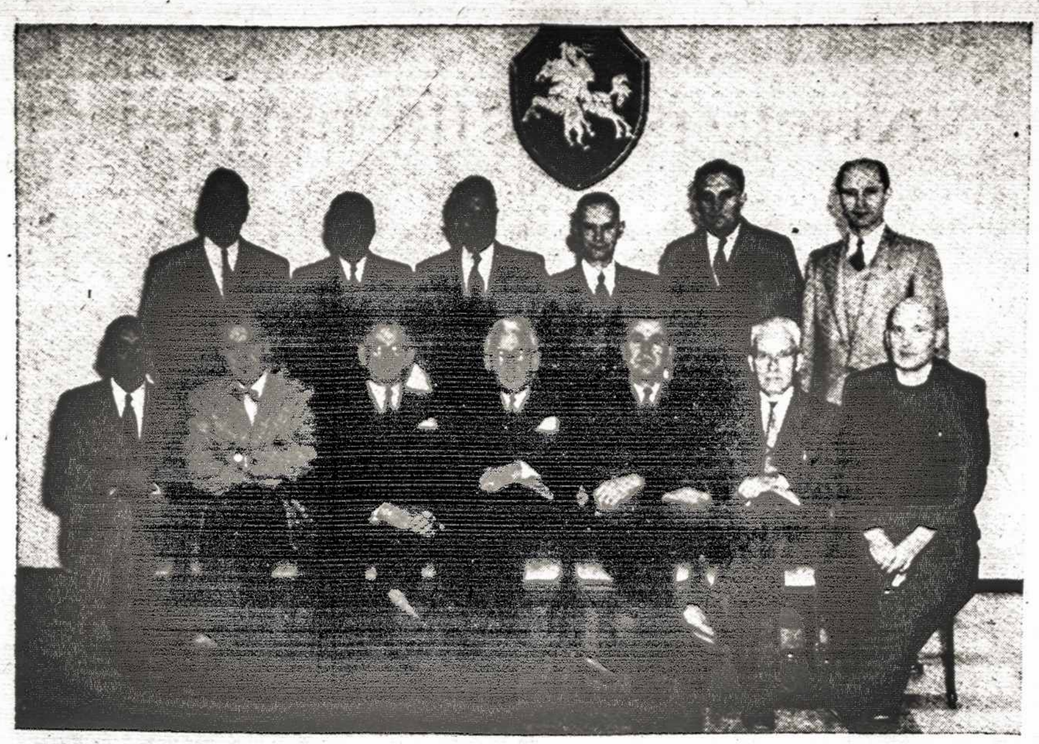

KLB buvusioji Krašto Valdyba. Iš kairės į dešinę sėdi: K. Grigaitis, V. Meilus, J. Jokubynas, vicepirmininkas, J. Matulionis, pirmininkas, inž. J. Kšivickis, vicepirmininkas, V. Vadotas, biuro vedėjas, kun. dr. J. Gutauskas, sekretorius; stovi: A. Kuolas, Pasaulio Liet. Archyvo įgaliotinis, E. Sudikas, Garbės teismo pirmininkas, J. Giedraitis, J. Mikšys, kasininkas, A. Rinkūnas, Kultūros Fondo pirmininkas ir L. Tamošauskas, Šalpos Fondo pirmininkas.

Fata morgana...

Ištroškęs nelaimingas žmogus dykumų stepėse pamato prieš akis vaizdą, kuriame regi keletą krūmokšnių, o prie jų trykštantį vandens šaltinį. Jis skuba, bėga į tą pusę, dar daugiau pavargsta, dar daugiau ištrokšta, pagaliau krenta negyvas. Gi matytasis vandens šaltinis, deja, buvo tik apgaulingas vaizdas — fata morgana...

Ar ne taip šiandieną yra su Vakarais?

Juk netenka dalykų vynioti į vatą, kada tie dalykai tokie šiurkštūs, kad ir pro vatos švelnumą jų grubumas jaučiasi. Šiandieninio Vakarų pasaulio politika yra tokia liesa, tarytum nusigyvenusio ūkininko arklys. Deja, vakariečių didžiai nelaimei, didžiausio žmonijos laisvės priešo — bolševizmo ir komunizmo padėtis niekad nėra buvusi tokia gera nuo pat revoliucijos pradžios, kaip nūdien... Net nuo Jaltos, Teherano ir Potsdamo konferencijų laikų Vakarų politika buvo ir tebėra ne kas kita, kaip pralaimėjimų ir katastrofų grandinė.

Gal ne tiek daug galėtume stebėtis Anglų politikos keistenybėmis, kurios pokario metu buvo ir tebėra diktuojamos karo baisių prisiminimų. Anglija, būdama begaliniai įbaiminta 2-ro pasaulinio karo laikotarpy padarytų V sviedinių sugriovimų, o taip lygiai nenorėdama galutinai prarasti imperijos metropolijos titulo, pradėjo siekti taikos, nežiūrint kokia kaina...

Kiek keisčiau tenka žiūrėti į JAV-bių politiką, į kurią buvo sudėtos laisvojo pasaulio likučių viltys. Deja, tos viltys nė maža dalele neišsipildė. O kas dar blogiau — pasaulis kasdien grimsta į dar didesnę bedugnę.

Paėmus, palyginti, neilgą istorinį laikotarpį, pradedant prez. Roosevelto, baigiant nūdienio prezidento Eisenhowerio, laikais — Amerikos politika brido ir tebebrenda iš nesekmės į nesekmę. Per tą laiką, vieton, kad tą baisųjį pasaulio pikšaši - komunizmą apgydžius arba visiškai išpiovus, jam buvo leista plėstis, bujoti ir prieiti prie tokio laipsnio, kad epidemija jau ryškiai pradėjo grasinti visam laisvajam pasauliui, kurio, deja, nūdien ir bėra likę tik apie pusę...

Jaltos bei Teherano susitarimai leido raudoniesiems įsigalėti Rytų ir Centro Europoje, Kinijoje ir žymiose dalyse Korėjos bei Indokinijos. Kaip tie "meistrai" — Vakarų politikai tuos supiaustytus obuolius vėl sulipdys — vienas Dievas težino...

Negana to, per tą laiką, buvusi visiškai nusilpusi, išbadėjusi ir susmukusi, Sovietų Sąjunga, tų pačių Vakarų buvo atšerta, sustiprinta, leista jai pasivogti atomines paslaptis, leista prisiplėšti turto iš pagrobtų kraštų ir tuo pačiu padarytas toks baisus priešas, su kuriuo nebe juokais reikia skaitytis...

Ir kas belieka JAV-bėms?

Visas dėmesys nukreiptas į tai kaip išlaikyti "Ženevos dvasią", kurios, deja, niekad nėra buvę ir kuri buvo tik įsivaizduojamas dalykas, kaip toji fata morgana.

Žinome labai gerai, kad valst. sekretorius Dulles grįžo iš paskutiniosio Ženevos konferencijos su nusistatymu, jog niekad nebeverta eiti su velniu obuoliauti. Deja, toks jo nusistatymas tebuvo tik ligi prez. Eisenhowerio rezidencijos slenkščio. Jį susitikus, buvo paliepta ir dar kartą Amerikos visuomenei paskelbti, jog, anaiptol, "Ženevos dvasia" dar nemirusi...

Pats Dulles nieko neslėpdamas visuomenei taip ir pasakė, kad, esą, konferencija visiškai nepasisekė, tačiau prezidento esu įgaliotas pasakyti, kad tas nepasisekimas neturi mūsų atbaidyti nuo taikos organizavimo.

Toliau. Į klausimą ar mirė "Že nevos dvasia"? Esą, reikėtų manyti, kad ne, nes nesinorėtų tikėti, kad Sovietų vadai pasisavintų seną taktiką ir nutrauktų ryšius su Vakarais... (O kas galėtų jiems neleisti to padaryti? Pr. Al.).

Į klausimą: ar karo pavojus padidėjo? Dulles paaiškino, jog

(nukelta į 7 psl.)

SOVIETINĖ VISUOMENĖ

Prancūzų "Match" rašo išsamiau apie Maskvos naktinį gyvenimą. Žurnalo teigimu, maskvinė "Le Coctail Hall" Gorkio gatvėj, kavinė "Aurora" ir baras "L'Hotel Moscou" absoliučiai panašios į naktinius klubus Londone ar Niujorke. Apskritai, Sov. Sąjungoje šiandien uniformų yra kur kas daugiau negu karo laikais. Uniformas turi dėvėti net paštininkai ir geologai. Vienas norvegų profesinių sąjungų veikėjas, grįžęs iš Sovietų Sąjungos, pareiškė savo nusistebėjimą taip: "mes niekad neesame nieko panašaus matę, išskyrus karo metą okupuotuose kraštuose". Ordinų,ordinų — galybė: Lenino, raudonosios vėliavos, garbės, Sovietų herojaus, didvyrio etc. Amerikoj 5 žvaigždžių generolas gauna už paprastą kareivį 18 kartų didesnį atlyginimą. Gi Sovietų generolas už paprastą Ivaną gauna 110 kartų daugiau rublių, kapitonas — 100 kartų etc.

Aleksis Intekes, Harwardo rusų centro socialogas, "sovietinę visuomenę" skirsto į 10 pagrindinių klasių. Pirmąją klasę sudaro tie, kurie laikomi koncentracijos stovyklose, o dešimtąją — vadovaujantieji sluogsniai, rašytojai, ekonomistai, artistai, aktoriai etc. Pvz. Magnitogorsko pramoninio komplekso direktorius gyvena 14 kambarių viloj, atsiėjusioj 80.000 rublių, kurioj yra salonas muzikai, salė bilijardui, teniso aikštė etc, nors aplinkui 50% visų gyventojų turi skursti barakuose ir kiti 25% — iš žemės nudrėbtose lūšnose. Prie Juodosios jūros bolševikiniams bonzoms paplūdimis taip įtaisytas, jog gali eiti lenkčių su "buržuaziškiausių kraštų" panašiais paplūdimiais. Ten ypač daug direktorių, augštų, saugumo pareigūnų ir kt. atvyksta ne tik su savu medicininiu personalu, bet net ir virėjomis.

Nepaisant visos bolševikinės propagandos, sovietinės visuomenės buržuazėjimas vyksta daug sparčiau, negu to patys bolševikai norėtų arba išdrįsta tat viešai pripažinti.

Vokiečių darbo unijos skyla

Prieš Hitlerio atėjimą valdžion Vokietijos darbininkai turėjo keletą unijų, kurios vėliau buvo varu sujungtos ir padarytos nacių partijos įrankiu. Po pastarojo karo V. Vokietijos darbininkai sudarė vieną stiprią uniją — Deutsche Gewerkschafts Bund — DGB, kuriai priklausė apie 12 mil. narių. Pastaruoju metu kilo betgi nepasitenkinimas krikščioniškųjų grupių sparne dėlto, kad įsigalėjo socialistai, ypač vadovaujamose vietose, ir ėmė remti socialistų partijos politiką, kuri priešinasi kancl. Adenauerio linijai. Dalis krikšč. grupių (katalikai ir protestantai) atskilo ir įsteigė savo uniją, kuri kviečia sau palankiuosius prisijungti. Jos pirmininku išrinktas J. Even, katalikų atstovas Bonnos parlamente, vicepirmininku — vienas protestantas. Dalis vokiečių katalikų veikėjų šiuo skilimu nėra patenkinti ir ji vertina neigiamai. Tarpt. krikščioniškųjų unijų centras šią iniciatyvą sveikina ir žada savo paramą.

— **Krokuva.** — Čia spalio 16 d. pastatytas paminklas Leninui ir Stalinui. Jį dovanojo Lenkijai Sov. Sąjunga.

Į talką Tėviškės Žiburiams!

Laikraščių leidimas metai iš metų brangėja. Šių metų bėgyje ir popieris pabrango ir visos kitos išlaidos pakilo. Aišku, daugiau kainuoja ir "Tėviškės Žiburių" leidimas. VISDĖLTO "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" PRENUMERATOS MOKESTIS IR ŠIEMET NEKELIAMAS, paliekamas tas pats — $4 Kanadoje bei JAV ir $4.50 kituose pasaulio kraštuose. Tuo būdu "Tėviškės Žiburiai" ir toliau lieka pigiausias lietuviškas savaitraštis pasaulyje.

Šitą mes darome tik pasitikėdami nuoširdžia savo bičiulių ir skaitytojų parama. Nuo Tamstų visų paramos priklauso visos galimybės laikraštį leisti ir jį toliau tobulinti.

"Tėviškės Žiburiams" reikia dar daugiau naujų skaitytojų! Suraskime kiekvienas nors po vieną naują skaitytoją!

KIEKVIENAM TALKININKUI,

kuris suras bent du naujus skaitytojus, "TŽ" duos vertingą premiją — garsiojo italų rašytojo Guarechi knygą "Mažasis Don Kamiliaus pasaulis". Knyga kainuoja $3.50.

KIEKVIENAS NAUJAS SKAITYTOJAS,

užsiprenumeravęs laikraštį šio vajaus metu, galės gauti priedą Al. Barono romaną "Užgesęs sniegas". (Knyga bus siunčiama platintojui pranešus arba pačiam paprašius).

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" SKELBIA

naujų skaitytojų verbavimo ir prenumeratos rinkimo vajų nuo gruodžio 15 d. iki sekančių metų vasario 16 d.

VISI SKAITYTOJAI,

kurių prenumeratos laikas baigiasi apie metų pradžią, PRAŠOMI vajaus laikotarpyje atsilyginti.

PASTABA SKAITYTOJAMS JA VALSTYBĖSE

Siųsdami prenumeratos mokestį čekiais, malonėkite pridėti 30¢ čekio iškeitimui. Per metus "TŽ" už čekių iškeitimą susidaro nemaža suma. Už jūsų paslaugą iš anksto dėkojame.

MIELI SKAITYTOJAI, MES JŪSŲ TARNYBOJE, PADĖKITE MUMS TAS PAREIGAS EITI!

"TŽ" ADMINISTRACIJA.

Adresas:
941 DUNDAS ST. W., TORONTO, ONT.
Tel. EM. 8-6813

Lai Coco-Cola palengvina jums priimti svečius. Prisipirkite pakankamai... ir duokite ledo šaltumo.

6 BONKŲ KARTONAS 36c

Federaliniai mokesčiai įskaityti. Plius 2c užstato už bonką.

"Coke" yra registruotas ženklas. COCA-COLA LTD.

TORONTO

Kandidatai į KLB Toronto apylinkės tarybą

KLB Toronto apylinkės tarybos rinkimų komisija, paseirėmdama KLB Tarybos Rinkimų Taisyklių 24 str. pak., skelbia alfabeto tvarka sudarytą pasiūlytųjų kandidatų sąrašą:

1. Ažubalis Petras, 37 m. amž., kunigas,
2. Bačėnas Vincas, 47 m., buhalteris,
3. Banelis Algimantas, 24 m., studentas,
4. Barcevičius Bronius, 42 m., namų pardavėjas,
5. Barisa Placidas, 36 m., kunigas,
6. Bubelis Eugenijus, 31 m., inžinierius,
7. Dūda Algis, 30 m., apdraudimo agentas,
8. Dvilaitis Juozas, 38 m., mišk. ininkas,
9. Gabaliauskas Stasys, 50 m., teisininkas,
10. Gailevičienė Herta, 36 m., šeimininkė,
11. Germanavičius Vladas, 51 m., prekybininkas,
12. Grigaitienė Stasė, 49 m., verslininkė,
13. Jonaitienė Ona, 55 m., šeimininkė,
14. Kantvydas Albinas, 45 m., dipl. miškininkas,
15. Kaškelis Juozas, 46 m., ekonomistas,
16. Kazlauskas Vladas, 34 m., stalius,
17. Kazlauskas Vladas, 53 m., ekonomistas,
18. Krikščiūnas Vytautas, 31 m., mokytojas,
19. Kuolas Aloyzas, 38 m., darbininkas,
20. Kuolas Augustinas, 45 m., tarnautojas,
21. Kvedaras Pranas, 39 m., chemikas,
22. Lelis Petras, 48 m., inžinierius,
23. Mačiulaitis Pranas, 32 m., mokytojas,
24. Margis Jonas, 34 m., vaistininkas,
25. Matusevičiūtė Izabelė, 40 m., mokytoja,
26. Meiliūnas Mečislovas, 47 m., inžinierius,
27. Motušis Kazys, 45 m., prekybininkas,
28. Naudžius Kostas, 41 m., tarnautojas,
29. Novogrodskis Jonas, 53 m., tarnautojas,
30. Pabedinskienė Bronė, 50 m., šeimininkė,
31. Paršeliūnas Antanas, 45 m., darbininkas,
32. Petraitis Viktoras, 39 m., Lietuvių Namų administrat.,
33. Portofejus Adolfas, 61 m., prekybininkas,
34. Pusvaškis Steponas, 41 m., darbininkas,
35. Račys Jurgis, 38 m., mašinistas,
36. Razgaitis Pranas, 34 m., inžinierius,
37. Simanavičius Jonas R., 38 m., Radio programos vedėjas,
38. Sleževičius Vacys, 35 m., teisininkas,
39. Stanaitis Juozas, 52 m., darbininkas,
40. Statulevičius Aleksas, 44 m., ekonomistas,
41. Šernas Petras, 58 m., bankininkas,
42. Tamošauskas Liūdas, 49 m., teisininkas,
43. Ulozas Bronius, 35 m., inžinierius,
44. Vaidotas Vaclovas, 65 m., buv. Steig. Seimo narys,
45. Valiulienė Marija, 50 m., šeimininkė.

Pagal KLB Rinkimų Taisyklių 25 str., skundai dėl paskelbtųjų kandidatų gali būti paduoti LKB Garbės Teismui betarpiai arba per Rinkimų Komisiją 7 dienų laikotarpyje nuo pirmojo viešo šio sąrašo paskelbimo dienos lietuvių radio valandos metu, t.y. š.m. gruodžio 3 d.

Rinkimų Komisijos būstinė— 91 Roncesvalles Ave., Toronto.

KLB Toronto Apylinkės Tarybos Rinkimų Komisijos vardu:
Antanas Liudžius, pirm.,
Juozas Tamulionis, sekret.

Svečiai vaikų lopšelyje

Nekalt. Prasidėjimo seserų vedamas vaikų lopšelis, Wellesley Pl. 9, Toronto plačiai visuomenei parodė savo globojamus kūdikius. Vaikų globos namai buvo puikiai kalėdiškai dekoruoti eglutėmis, angeliukais. Svečius prie įėjimo sutiko uniformuota sargyba, o viduje priiminėjo atsilankius sesuo Konsolata. Lopšelio vedėja ir Miss M. McGregas, reikalų vedėja.

Svečius vaišino ir vedžiojo anglų katalikių moterų draugijos narės. Rūsio kambariuose svečiai buvo vaišinami kava ir užkandžiais. Lopšelio 30-ties asmenų personalą apmoka Katalikų Vaikų Globos d-ja — Catholic Children's Aid Society.

Vaikams rūbelius, žaislus ir kitas smulkmenas parūpina katalikės moterys, kurios turi keletą šimtų rėmėjų. Tos ponios parodo didelės artimo meilės taisydamos vaikams drabužėlius ir rengdamos pramogas.

Lopšelį aplankė keletas šimtų žmonių, augšti dvasininkai iš Toronto kūrijos ir šiaip daug kunigų. Buvo daug ir lietuviškai kalbančių svečių.

Prie įėjimo vaikučių naudai buvo suaukota keletas šimtų dolerių.

Lietuvaičių seserų rūpestingumas vaikučių visokeriopa gerove svečius labai gerai nuteikė ir daug kas reiškė padėką.

Tiems kūdikiams, kurių tėvai išsižadėjo, seselės duoda motinišką globą. Atsilankius šiuose namuose pajunti, koks gali būti žiaurus žmogus savo tikram vaikui, jo išsižadėdamas ir kiek yra kilnumo vienuoliškame pašaukime, kuris ateiina padėti trapiai gyvybei.

Lopšelyje yra 85 kūdikiai, nuo 3 mėnesių iki 2 metų amžiaus.

Vaikučiai atrodo sotūs ir sveiki. Visi jie buvo papuošti šventiniais rūbeliais ir žaidė naujais žaislais. Prie kūdikų dirba 4 gailestingosios seserys ir sesuo Ostijara, neseniai baigusi galest. seserų mokyklą. Tos pačios seserys veda ir lietuvišką vaikų darželį, 46 Delaware gatvėje.

Linkėtina seselėms sekmės kilniame artimo meilės darbe.

Toronto rinkimų duomenys

Šį pirmadienį įvyko savivaldybiniai rinkimai. Burmistru perrinktas tas pats N. Phillips, gavęs apie 70% balsų. Į kontrolės tarybą išrinkti F. Brand, J. Cornish, W. Allen ir L. Saunders. Abu vidurinieji yra katalikai. Miesto tarėjų tarpe yra dar katalikas Kucherepa, ukrainietis, gydytojas.

Kartu miesto gyventojams buvo pateikti išspręsti dar du klausimai: ar statytina nauja rotušė už 18 milijonų dol. ir ar negeriau kad visi miesto pareigūnai būtų renkami dviems metams. Gyventojai pasisakė prieš rotušės statybą ir už dviejų metų kadenciją.

Toronto Kūrėjų - Savanorių skyriaus visuotinis susirinkimas įvyko lapkričio 27 d. Liet. Namuose. Jį pravedė Vl. Kazlauskas, sekretoriaujant St. Kviecinskui. Pirm. St. Banelis padarė platų pranešimą iš praeitų metų veiklos, pažymėdamas, kad valdybos buvo padaryti 9 posėdžiai, surengtas skyriaus narių su šeimomis susipažinimo pobūvis ir trys vieši pobūviai, iš kurių gauta apie $300 pelno.

Minint mūsų kariuomenės metinę šventę, šv. Jono parapijos bažnyčioje, klebonui kun. P. Ažubaliui mielai sutikus, pernai ir šiemet, buvo padarytos piniginės rinkliavos Vokietijoje pasilikusiems ir į vargą patekusiems kūr.-savanoriams bei laisvės kovų invalidams sušelpti, davusios: pernai $77 ir šiemet $52, o šiemet per tą pat šventę prie Tėvų Pranciškonų bažnyčios durų tam pačiam tikslui padaryta rinkliava davė $75.

K.-savanoriai yra didžiai dėkingi šv. Jono bažnyčios klebonui kun. P. Ažubaliui, kuris visokeriopai remia k.-savanorių veiklą, sudaro sąlygas organizuotai dalyvauti mūtų tautinių bei kariuomenės švenčių minėjimų iškilmingose pamaldose ir už toms šventėms pritaikintus patrijotinio turinio pamokslus ir bažnytines apeigas žuvusiems už laisvę.

Iš patiektos apyskaitos matyti, kad pereitais metais turėta apie $500 pajamų, iš kurių $300 nusiųsta Vokieijoje pasilikusiems kūr. - savanoriams bei karo invalidams sušelpti ir apie $200 lieka kasoje, kaip neliečiamas fondas nelaimėje atsidūrusiems nariams sušelpti. Susirinkimas pavedė valdybai nupirkti Lietuvių Namų šėrą $25 sumai ir įgaliojo valdybą atstovauti skyrių numatytoje apylinkės taryboje.

Dėl Centro Valdybos neaktyvumo buvo keliamas klausimas ir, kaip siūlo Montrealio skyrius, sudaryti Kanadoje nuo kitur nepriklausomą centrą. Šis reikalas pavestas valdybai smulkiau išnagrinėti.

Slaptu balsavimu perrinkta ta pati valdyba: St. Banelis, St. Čepas ir K. Aperavičius.

Dalyvis.

A. Mickevičiaus jubiliejaus iškilmių eilėje, užpraeitą sekmadienį šv. Kazimiero parapijos salėje lenkai pastatė "Vėlinių" ištraukas. Lenkų spauda skundžiasi, kad žiūrovų prisirinkę nedaug — vos pusė salės.

— **Otava.** — Kanados finansų min. Harris mano, kad šių metų biudžeto deficitas bus mažesnis, nei jo buvo spėta. Spalio 31 d. pajamos išlaidas buvo prašokę $93.533.000.

Pavergtoje tėvynėje

"Materialinio paskatinimo priemonėmis" dabar vadinamas dažnas reiškinys, kada už padarytą darbą kolchozininkams duodama kokia dovana, dažniausiai paties pagaminto produkto dalis. Taip kasant bulves kaikur kasėjams už paspartinimą buvo duodama 10% nukastų bulvių.

Panevėžio "Kelio į gyvenimą" kolūkyje S. Kraunės brigada pirmavusi per bulvakasį. Ji prikasusi iš ha po 1,6 tonos bulvių.

Jėzuitų namuose Kaune dabar yra miesto vidurinė mokykla Nr. 9. Prie jos būsianti prikalta paminklinė lenta, pažyminti, kad čia mokytojavo Adomas Mickevičius.

Kiek Lietuvoje yra karvių, galima apskaičiuoti iš "Tiesoje" skelbiamų davinių apygardomis ir rajonais, kiek pagaminta siloso ir kiek jo išeina vienai karvei. Iš to gauname šitokius davinius: Vilniaus grupės 19 rajonų yra arti 20.000 karvių, Klaipėdos grupės 14 rajonų yra apie 18.000, Kauno grupės 18 rajonų — per 36.000 ir Šiaulių grupės 16 rajonų — apie 33.500. Vadinasi, išviso karvių Lietuvoje būtų apie 133.500. Atrodo, kad į šį skaičių neįeina kolūkiečių nuosavi, o taip pat tarybinių dvarų galvijai.

Tauragnų MTS esanti neseniai įkurta ir turinti naują "techniką", bet dirbanti prastai. Nuo spalio 5 iki 10 d. tebuvę suarta 296 ha žemės "arba kiekvienam traktoriui tik po 8,2 hektaro".

Utenos rajone minimi kolūkių vardai: Kuktiškių, Ilgio, Šeduikių, Piliakalnio. Pastarojo pirmininkas Juodka puolamas už tai, kad nesirūpinęs rudens arimu. Esą, mes sudarėm sutartį su MTS suarti visą žemę ir toliau ne mūsų reikalas. Tuo tarpu traktorinė brigada tesuarusi 10%. Arkliais arti visai nesiruošią.

Ad. Mickevičiaus mirties 100 metų sukaktis Kaune minima nuo lapkričio mėnesio pradžios. Mokyklose vyksta minėjimo aktai. "Kauno muzikinis dramos teatras" stato lenko A. Maliszewsko dramą "Baladės ir romansai", kurioje vaizduojamas Mickevičiaus gyvenimas. Kauno literatūriniame muziejuje "yra specialus stendas, skirtas A. Mickevičiui".

Radviliškio rajone vykdomi balų nusausinimo darbai. Sureguliuota Vezgės upelio vaga, 53 km ilgio. Tai paliečią Černachovskio, Auksinės Varpos, Laisvės ir gretimų kolūkių pelkes.

Plungėje esą statomi du nauji mūriniai gyvenamieji namai — "Linų audinių" fabriko darbininkams ir rajono kooperatyvo darbuotojams. Bet remonto niekur nedaroma, nors jis daug kur esąs labai reikalingas.

Maskvos Čaikovskio vardo konservatorijos studentas Rimvydas Čigaitis parašė 4 dalių siuitą simfoniniam orkestrui. Ir ji nutarta įtraukti į simfoninių koncertų programas.

Šiaulių dviračių fabriko pagaminti dviračiai esą siunčiami į Bulgariją, Mongoliją, buvę eksportuojami Afganitanan, Jugoslavijon ir kitus kraštus. Jie turį Gedimino pilies ženklą. Berniukams skirtieji dviračiai esą vadinami "Ereliukas", o mergaitėms skirtieji — "Kregždute". Šiemet per 9 mėn. dviračių esą pagaminta daugiau, kaip pernai per visus metus.

Kauno veterinarijos akademijos docentai: Petkevičius, Pavinkšnis, Elisonas.

SUDBURY Ont.

Kariuomenės šventės minėjimas, įvykęs lapkričio 26 d., šeštadienį, praėjo nepaprastai iškilmingai ir sutraukė labai daug tautiečių ir kitų svečių ne tik iš Sudburio ir apylinkės, bet ir iš gana tolimos Pembrooko lietuvių kolonijos.

Minėjimas buvo pradėtas Tautos himnu. Gražią ir turiningą paskaitą skaitė pats pirmininkas L. Kasparіūnas. Po paskaitos buvo tylos minute pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę kariai ir partizanai. Prie gedulo ženklu paženklintos trispalvės garbės sargybą ėjo A. Jasiūnas, V. Beniušis ir V. Bružas. Pranešinėjo V. Staškevičius.

Po trumpos pertraukos prasidėjo dainų koncertas, kurio programą išpildė torontiečiai — solistas Vaclovas Verikaitis ir solistė Stefanija Mašalaitė. Daug audringų katučių ir simpatijos susilaukė taip pat Stefanija Mašalaitė. Ji buvo taip pat klebono pakviesta giedoti bažnyčioje, kur buvo viskas tam paruošta, bet, gaila, persišaldė ir teko tai atidėti sekančiam kartui. Koncertui akompanavo pianistė Sinev Youn, kuri drauge su V. Verikaičiu tą pati vakarą grįžo Torontan. Sol. Mašalaitei sekmadienį buvo suruoštos pagerbtuvės pas V. A. Staškevičius, J. M. Kriaučeliūnus ir R. R. Bagdonus.

Šokiams grojo geras orkestras ir veikė turtingas bufetas. Pasisekimas buvo toks didelis, kad per anksti ištuštėjo ir išdžiūvo bufetas. Iš gauto pelno buvo padengtos visos išlaidos ir dar liko. Loterijoje buvo trys vertingi fantai. Vieną laimėjo M. Kriaučeliūnienė, kitą — J. Žiukas ir trečią — K. Žukauskas. Vertingą fantą padovanojo I. K. Balčiūnai. Prie parengimo daugiausiai prisidėjo R. Bagdonas, L. Baltutis, E. Šimkienė, S. Semežienė, B. Dženkaitienė, St. Čipkienė, G. Kasperiūnaitė, St. Tolvaiša, J. Bataitis ir A. Staškevičienė. Solistus daugiausiai globojo Algis Savickas.

Sekmadienį buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos su Libera už visus žuvusius karius ir partizanus. Šv. Mišias užprašė L. Remeikienė. Duosniosios Sofijos Rakštienės dėka altorius pasipuošė naujomis gėlėmis.

Bakūnai iš Pembrooke su dukrelėmis ir visa šeima buvo apsistoję pas vaišinguosius J. M Kriaučeliūnus, kur sekmadienį po pamaldų įvyko šaunios vaišės — išleistuvės.

Baleto pamokas pas mus lanko septynios lietuvaitės ir vienas lietuviukas, o muzikos pamokas dar daugiau.

Sudburiškis.

HAMILTON Ont.

Mieli hamiltoniečiai!

Ateinančių švenčių proga, tarp kalnų sveikinimo kortelių, pereinančių šio miesto paštą, ne maža dalis bus ir lietuviškai rašytų. Žinoma, gera ir gražu pasveikinti ir palinkėti švenčių nuotaikos savo draugams ir pažįstamiems ir kitiems artimiesiems, bet mums lietuviams tas paprotys, bent Lietuvoje, nebuvo taip labai arti širdies. Todėl, žinodami Jūsų gerą širdį ir duosnią ranką, kreipiamės su prašymu ir pasiūlymu, kaip ir pernai, vietoje šventinių sveikinimų paskirti vieną kitą dolerį, arba ir penkinę Kūčių ir Kalėdų stalui seneliams ir ligoniams Vokietijoje. Duokime jiems, ten varge ir nepritekliuje gyvenantiems, pajusti, kad geriau gyveną užjūrio broliai švenčių proga ypatingai juos atsimena. Garantuojame du zuikuis vienu šūviu: sudarysime skaidresnę Kalėdų nuotaiką vargšams Vokietijoj ir su pasveikinimais nė vienas nebus užmirštas, nes visi vietoje sveikinimų aukoję, apie tai pažymint, bus skelbiami spaudoje.

Pernai ta proga buvo suaukota $110,50. Šiemet tikimės mažiausia dvigubai. Kad nesivėluotų pinigų persiuntimas, esame jau iš mūsų turimų išteklių tam reikalui pervedę $108. Nuo jūsų priklausys ar Kalėdų šventės seneliams ir ligoniams Vokietijoje šiemet bus gausesnės ir linksmesnės kaip pernai.

Kad ir mažiausia auka bus paimta iš namų paskambinus A. Kšivickienei, tel. JA. 9-9022, J. Kazlauskienei, tel. JA. 9-3796 ar J. Giedraičiui, tel. LI. 4-4955. Jeigu kas turėtų pageidavimų pasiųsti aukas jų pačių nurodytiems asmenims, mielai tai padarysime.

Tikimės visiško Jūsų, mieli hamiltoniečiai, pritarimo.

KLB Šalpos Fondo Hamiltono K-tas.

Šatrijos Raganos — Marijos Pečkauskaitės 25 m. mirties sukakties minėjimas ruošiamas Hamiltono at-kų gruodžio 11 d. 5 val. pp., parapijos salėje. Paskaitą skaitys mokyt. J. Domeika iš Brandfordo. Meninėje dalyje solistės L. Šturmaitytė ir V. Panavaitė, deklamacijos V. Laniausko ir kt. Maloniai kviečiame visus skaitlingai dalyvauti šiame minėjime.

At-kų kuopos valdyba.

Redeemer Lutheran bažnyčioje, Main Street E. ir Wexford gatvės kampas, Hamiltone, sekmadienį, gruodžio 11 d. 3 val. pp. pamaldos lietuviams evangelikams. Pamaldas laikys Toronto Malonės parapijos klebonas kunigas Leonas Kostizenas.

Parapijos komitetas.

Spaudos kioskas. Hamiltoniečiai, norį tanaujinti senas prenumeratas arba užsiprenumeruoti naujus laikraščius bei žurnalus, prašomi užeiti sekmadieniais į spaudos kioską, kuris randasi parapijos salėje, po pamaldų arba skambinkite tiesiog į namus Pleiniui, tel. JA. 2-2698, kur jis mielai Jums padės užsiprenumeruoti arba atnaujinti prenumeratas šių laikraščių bei žurnalų: Tėviškės Žiburiai, Darbininkas, Draugas, Europos Lietuvis, Eglutė, Tėviškėlė, Ateitis, Aidai, Karys, Laiškai Lietuviams, Lietuvių Dienos, Moteris ir kitų.

Be to, ten pat galite sumokėti ir už Lietuvių Enciklopediją pinigus.

Taip pat spaudos kioske galite gauti įvairių naujausių knygų, kalėdinių lietuviškų sveikinimų, tautiškų takelių, Vyčių ir įvairių kalėdinių dovanų, kaip knygą I. Končiaus medžio drožiniai "Kryžiai", albumą V. Augustino "Lietuva" ir daug kitokių vertingų knygų. Tad visais šiais reikalais prašome kreiptis į spaudos kioską arba tiesiog į namus pas J. Pleinį, tel. JA. 2-2698.

Saleziečių liet. gimnazijai Italijoje remti II būrelis, kuriam vadovauja Vacys Laniauskas ir Jonas Jakūbynas spalio 1 d. pradėjo antruosius metus. Per pirmuosius metus V. Laniauskas surinko iš nuolatinių rėmėjų ir vienkartinių aukotojų $278.

Antriems metams būrelis turi šiuos narius, pasižadėjusius aukoti mėnesiui po $1. (Skačius prie pavardės rodo, kiek paaukojo praėjusiais metais).

A. Aušrotas $13, K. Bungarda $12, M. Grinius (4 metų amž.) $12, J. Jokūbynas $$12, J. Karaliūnas $12, V. Kazlauskas $12, P. Kareckas $10, V. Kežinaitis $11, P. Kanopa $12, V. Linčiauskas $12, V. Laniauskas $12, A. Matulaitienė $12, J. Pleinys $12, A. Petkevičius $11, A. Povilauskas $9, A. Šeštokas $12, J. Sakalauskas $12, dr. O. Valaitienė $12, S. Verbickas $12, M. Zurlienė $12, J. Žemaitis $12, O. Linčiauskienė $4. Po 50¢ mėnesiui pasižadėjo aukoti: J. Klypas $2, F. Pajarskas $2, P. Stuoka $6.

Nuo spalio 1 d. iš būrelio išstojo: J. Domeika $8 (išvyko iš Hamiltono) ir K. Mileris $6.

Metų eigoje parėmė vienkartinėmis aukomis: I. Ausmanienė $1, J. Klypas $2, F. Pajarskas $1 ir V. Jakovickas $1.

Visiems aukotojams Saleziečių gimn. direktorius kun. dr. J. Zeliauskas prašė perduoti jo ir visų mokinių labai labai didelę padėką.

Vardinis praėjusių metų rėmėjų ir vienkartinių aukotojų sąrašas bus pasiųstas gimn. vadovybei, kuri prisiųs asmeniškus pakvitavimus.

Labai didelė padėka priklauso būrelio vadovui Vaciui Laniauskui, kuris su retu stropumu ir nuoseklumu išlaikė būrelį visus metus ne tik pilnos sudėties, bet dar būrelilo aukų normą $240 viršijo $38. Šio būrelio vadovas V. Laniauskas dėl susidėjusių splinkybių šiais metais negali vienas šių pareigų atlikti. Jam į pagalbą sutiko ateiti energingasis Jonas Jokūbynas.

Malonu konstatuoti, kad O. ir V. Linčiauskai yra antroji hamiltoniečių šeima, kur vyras ir žmona yra rėmėjai.

Šalpos Fondo mūsų skyrius nori įvesti į tradiciją vieną mūsų gražų Kūčių paprotį — atsiminti prie turtingo švenčių stalo vargstančius tautiečius Vokietijoje ar ir čia Kanadoje. Pasveikinkime savo pažįstamus mūsų spaudoje ir vietoj atviručių paskirkime varge esantiems lietuviams vieną kitą dolerį. Ir kaip lengva tai padaryti — tik paskambinkime p. Kazlauskams, tel. LI. 9-3796 ar p. Kšivickams, JA. 9-9022 ir mūsų auka bus paimta iš namų.

Vienas gražiausių koncertų iki šiol buvusių Hamiltone bus, be abejo, "Dainavos" ansamblio iš Čikagos", kuris atvyksta į Hamiltoną kitų metų kovo mėn. 17 d., šeštadienį.

Pirmoje dalyje girdėsime Vytauto Didžiojo Kantatą su solistais, o antroje — lengvą ir spalvingą su puikiomis dekoracijomis, daina, vaidyba ir šokiais muzikinį montažą "Vedybos be piršlybų".

Koncertą ruošia TF Hamiltono sk. Prašome visus tautiečius iš anksto ruoštis ir pasikviesti pažįstamus iš kanadiečių tarpo. Tai žada būti vienas įspūdingiausių ir visų labiausiai mėgiamas koncertas. Puiki reprezentacija kanadiečiams!

Verslininkai maloniai prašomi prisiųsti skelbimus į programą Salėje yra 1116 vietų. Manome, kad ši kartą jos visos bus užimtos. Programa bus spausdinama anglų kalba, nes tikimės daugiau kitų tautybių svečių.

Sporto klubas "Kovas" lapkričio 26 d. suruošė šokių vakarą Royal Connaught viešbutyje, į kurį atvyko 135 svečiai. Loteriją rengė "Kovas" ir Kat. Mot. D-ja pusiau. Buvo iš viso 1.000 bilietų, kurie visi ir parduoti. Ji davė po $125 pelna, nes fantai buvo suaukoti.

"Kovas" pirmasis pabandė naują su viešbučiu susitarimą: jis viešbučiui atidavė bufetą ir dėlto gavo salę už $75, kuri šiaip kainuoja $150. Šiuo atveju, kai žmonių buvo nedaug, šis susitarimas buvo naudingas, nes 135 asmenys neduotų bufetui $75 pelno. Viso "Kovas" iš šio vakaro, kartu su loterija, turėjo $160 pelno.

"Žiemos Balius" visada būdavo populiarus. Tikimės, kad ir sausio 21 d. jis turės Royal Connaught daug svečių. Per šventes bus daug progų susitikti su pažįstamais iš apylinkių — nepamirškime jų užprašyti. Rengėjai — TF Hamiltono sk. — prašo būsimuosius savo svečius šį balių išskirti iš visų ir atvykti kuo skaitlingiausiai.

Sk. St.

Padėka

Hamiltono Lietuvių Dramos Mėgėjų Teatras "Aukuras" dėkoja: dr. kun. J. Tadarauskui už leidimą pasinaudoti sale; Hamiltono Tautos Fondo skyriaus valdybai ir jos pirmininkui St. Bakšiui už suruoštą "Aukuro" 5-kių metų sukakties paminėjimą; Vilniaus ir Kauno teatrų dramos aktoriui H. Kačinskui, pagrindiniam šului vaidinant Grušo "Tevą"; E. Apanavičiui už pasinaudojimą jo sunkvežimiu; inž. J. Kšivickui ir p. Šukaičiui už nudažymą scenai reikalingų medžiagų; p. Strikams už suteiktą jaukią pastogę p. Kačinskui; V. Panavui už paaukotą medžiagą dekoracijoms; visiems aukojusiems loterijai fantus, taip pat prekybininkams p. Steigvilai ir p. Kybartui už paaukotus vertingus fantus; p. Paškevičienei ir p. Antanaitienei už pagalbą ruošiant loteriją; K. Baronui, mūsų veteranui, už visokeriopą pagalbą; "Tėviškės Žiburių" ir "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščių redakcijoms už parodytą prielankumą, talpinant mūsų pranešimus. Visiems sveikinusiems "Aukurą" jo 5-kių metų gyvavimo proga, žodžiu ir raštu. Visiems atsilankiusiems lietuviams į spektaklį, tuo įvertinant mūsų darbą.

"Aukuras".

Delhi, Ont.

KLB Delhi apylinkės valdyba šaukia visuotinį narių susirinkimą gruodžio 11 d., sekmadienį, 1 val. pp., tuoj po lietuvių pamaldų, Courtlando vengrų bažnyčios salėje.

Valdyba kviečia visus apylinkės lietuvius aktyviai dalyvauti šiame susirinkime, nes tarp daugelio svarstomų reikalų bus paliestas ir lietuvių namų statymo klausimas.

Apylinkės valdyba.

LA SALETTE, Ont.

Padėka

Branagus draugai ir prieteliai! Už surengtą mums taip šaunią povestuvinę staigmeną ir tokias brangias dovanas visiems prisidėjusiems tariame širdingiausią ačiū.

Labai dėkojame gerbiamam klebonui kun. Rickui už atsilankymą ir tartą taip gražų žodį pradžioje mūsų vedybinio gyvenimo.

O daugiausia tai dėkojame pp. Mačiulių ir pp. Astrauskų šeimoms už įdėjimą tiek daug darbo ir taip brangaus laiko!

Dar kartą ačiū visiems!

Edita ir Aleksas Mikneviičiai.

"VIENYBĖJE — GALYBĖ"!

TAUPYK

savo kredito koop. "PARAMA". Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Darbo valandos: antradieniais ir penktadieniais nuo 7 val. vak. iki 9 val. v. Šeštadieniais 2-4 val. pp.

Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. Telefonas: KE. 3027.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

BALFas prašo tremtinių vargui sumažinti rinkti drabužių, avalynės bei kitų gėrybių. Anksčiau nuo senų daiktų siuntimo buvo atsisakyta.

Kazys Barauskas, mirė nuo širdies smūgio neatsigavęs Los Angeles. Liko žmona Ona Biržiškaitė su trimis vaikučiais ir uošvis prof. M. Biržiška. Šiai šeimai tai antras didelis smūgis tais pačiais metais, nes neseniai profesorius B. neteko žmonos.

"Darbininko" dramos konkursui yra atsiųstos jau 9 dramos. Jury komisiją sudaro: J. Aistis, T. L. Andriekus, OFM, Pr. Bagdonavičius, H. Kačinskas ir Pr. Naujokaitis.

Kun. Vl. Budreckas, 5 metus išbuvęs Brooklyno vyskupijoje, persikėlė į Pittsburghą, kur bus vikaru šv. Kazimiero lietuvių parapijoje.

Liet. Valst. teatro 35 metų sukaktį Niujorke ruošiamasi minėti sekančių metų sausio 2 d. Carnegie Hall.

Benys Rutkūnas, keletą metų išbuvęs ligoninėje, apsigyveno Riverside, N.J. Poetas yra paruošęs spaudai naują poezijos rinkinį.

VOKIETIJA

Hamburgas. Neseniai čia atvyko iš Müncheno A. Grinienė tvarkyti mūsų tautiečių emigracijos reikalų į JAV. Pastebėtina, kad po savaitės veiklos mūsų emigruojančių tautiečių kartoteka padidėjo visu 50%.

Naujas BALFo emigracijos skyriaus Hamburge adresas yra šis: ULRA Emigration Service, c/o CRS, NCWC, Hamburg 1, Grosse Allee 41, Zimmer 317, telefonas 24-76-15.

Maloniai pranešama, kad visi Šiaurės Vokietijoje gyvenantieji lietuviai gali gauti informacijų ir konkrečią pagalbą emigracijos reikaluose šiame BALFo skyriuje.

Memmingeno lietuvių klebonas kun. Antanas Bunga, lydimas kun. dr. A. Paškevičiaus, išvyko į Šiaurės Vokietiją aplankyti ir arčiau susipažinti su vietos lietuvių gyvenimu. Keliautojai duoda progos lietuviams pamatyti lietuviškų vaizdų filmą ir pasiklausyti lietuviškos muzikos plokštelėse. Ta pačia proga jie renka tautosaką — lietuviškas liaudies dainas ir giesmes užrašo magnetofono juostoje.

Kun. Petras Girčius persikėlė į naują vietą. Jo dabartinis adresas: Rev. P. Girčius, Pfarrer, (21) Bielefeld, August Bebel Strasse 7, Kolpinghaus.

Čia yra nemaža lietuvių kolonija. 25 vyrai yra darbo kuoposе prie anglų dalinių, o kiti gyvena bandroje tremtinių kolonijoje, vadinamoje "Korea". Daugelis mūsų tautiečių yra pasirengę plaukti į užjūrius, ieškoti laimės JAV.

Kr. Valdybos pirm. Pr. Zundė lankėsi Bendruomenės reikalais Bonnoje. Pabėgėlių Reikalams Ministerijoje kalbėta dėl paramos Vasario 16 gimnazijai. Ministerija paskyrė iš jos žinioje esančio kultūrinio fondo DM 1.000 mokslo priemonėms įsigyti ir pažadėjo ateityje paremti gimnaziją didesne suma. Lietuvių kolonijos statybos finansavimo reikalu aiškintasi su JT Augštojo Komisaro ir Pabėgėlių Banko atstovais. Principe yra galimybė gauti tam tikslui paskolą. Daryta žygių, kad būtų išmokėtas atlyginimas buv. lietuviams karo belaisviams, dirbusiems anglų ir amerikiečių žinioje. Tuo reikalu taip pat rūpinasi Užsieniečių Pabėgėlių Sąj. Vokietijoje. Su tos Sąjungos sekretorium K. Odrobny aptarti ir kiti bendri pabėgėlių užsieniečių reikalai.

E. Simonaitis, aplankęs eilę šiaurės Vokietijos lietuvių apylinkių, taip aprašo savo įspūdžius:

"Hannover - Stöcken stovykloj įspūdis nekoks. Žmonės gyvena bloguose barakuose, tik maža dalis turi darbo. Yra daug ligonių ir nepajėgių dirbti. Stovykla randasi tolokai už miesto. Važiuodami į miestą, žmonės turi eiti gerą galą iki autobuso stoties ir vėliau persėsti į tramvajų. Sugaištama daug laiko ir susidaro nemažos išlaidos. Bendrai gyvenimas stovykloje nejaukus ir tas visais atžvilgiais neigiamai veikia į žmones. Toji stovykla yra bene viena iš blogiausių Vokietijoje.

Hamburg - Altona lietuvių stovykloj žmonės gyvena senuose barakuose, bet aplinkuma geresnė, skaidresnė, stovykla ne taip nuošaliai nuo miesto centro. Geresnis ir žmonių ūpas. Apylinkės v-bos pirmininkas E. Čerkus veiklus, rūpestingas ir visada gerai nusiteikęs.

Gretimoje **Pinnebergo stovykloje** lietuvių nedaug. Patalpos geresnės kaip kitur. Apylinkės valdyba numato artimiausiu laiku įsteigti vargo mokyklą.

Lübecko Artilerie kareivinėse gyvenimas sklegiantis.

Timmendorf - Strand. Apylinkė nedidelė, visi lietuviai gyvena privačiai. Vargas ir ten įsikerojęs. Tiesa, vienas kitas yra pasistatęs namelius, bet užtat labai įklimpę į skolas. Dabar augina kiaules, kurias parduoda, kad galėtų apmokėti skolas.

Eutine lietuvių nedaug, bet didelį įspūdį padarė jų susiklausimas ir vieningumas. Jų labai daug dirba, vietos apylinkės pirmininkas K. Markus.

Vienas iš didesnių lietuvių sambūrių yra **Neustadte.** Daugumas lietuvių gyvena kareivinėse. Bet yra ir privačiai gyvenančių. Iki šiol stovykloje ir privačiai gyvenantieji buvo susibūrę į dvi atskiras Bendruomenės apylinkes. Dedama pastangų apylinkes sujungti. Stovykloje gyvenančių lietuvių apylinkei jau kelis metus iš eilės vadovauja J. Grunovas. Jis turi pasitikėjimą ir kitataučių tarpe, kurie jam paveda atstovauti jų reikalus valdiškose įstaigose ir organizacijose.

Kiel - Klausdorfe yra gryna mažlietuvių apylinkė, pirmiau ji buvo vadinama Schlesen apylinkė. Jai sumaniai vadovauja F. Mauraitytė.

Po sunkios ir ilgos ligos mirė našlė Elzė Vismerienė, gyvenusi pas savo žentą ir dukrą Papendikus Wewelsflet miestelyje, Steinburgo apskr. Velionė buvo gimusi 1881 m. gegužės 28 d. Buikiškių km., Tauragės ap. Ilgą laiką gyveno Neustadte ir priklausė PLB Neustadto apylinkei. Jau virš 10 metų sirgo kaulų liga ir retai kada galėjo ligos patalą apleisti.

Žemiška kelionę baigė PLB Neustadto apylinkės narys Kristupas Balsaitis, gim. 1880 m. kovo mėn. 22 d. Burgaičių km., Šakių apskr. Palaidotas Lensan - Oldenburgo kapinėse.

Oldenburgo vokiečių krikščioniškų jaunų vyrų sąjunga — CVJM — ir berniamių užsieniečių YMCA spalio 26 d. suruošė vienoje Oldenburgo gimnazijos salėje taip vadinamą Tautų Vakarą, tikslu supažindinti vokiečių visuomenę su Oldenburgo krašte esančių užsieniečių pabėgėlių liaudies dainomis, šokiais ir muzika. Kviesti buvo įstaigų ir organizacijų vadovaują asmenys ir suinteresuotoji visuomenė. Atsilankė apie 1.000 svečių. Programoje dalyvavo lietuviai, latviai, estai, lenkai, rusai ir baltgudžiai ir be to, anglai ir vokiečiai. Pasirodymai buvo labai turiningi ir užtruko apie tris valandas. Lietuvius atstovavo Wehnen vargo mokyklos mokiniai, vadovaujami mokytojos p. Atienės, su tautiniais šokiais.

WINNIPEG, Man

Atsargiau su korespondencijomis. Kristaus Karaliaus šventės Winnipege proga tilpusi korespondencija yra neteisinga ir galinti ateityje kaikam sudaryti nemalonumų. Parašyta: "... po to sekė turininga Leono Radzevičiaus paskaita "Kristus Karalius". Ištikrųjų gi pradėdamas prelegentas pats pasakė: "Kristus Karalius", straipsnis to ir to, ir šypsodamasis pasižiūrėjo į ten pat sėdintį autorių.

Autorius buvo specialiai prašytas duoti savo tai dienai pritaikytos kūrybos ir minėjimo rengėjai gavo 1949 m. laikraščio iškarpą su minėtu straipsniu.

Jei jau dėl tam tikrų "simpatijų" norima nors ir prašytą autorių nutylėti, tai reikia ieškoti geresnio kelio. Paprastas sakinys: Leonas Radzevičius perskaitė turiningą straipsnį "Kristus Karalius", būtų palikęs ir vilką sotų ir avį sveiką.

Kam statyti jaunimą į klaidingą kelią? **Dalyv.**

Garantuoti siuntiniai į Sovietų Rusiją ir užimtus kraštus

Mes siunčiame tiesiai iš mūsų sandėlių Kanadoje arba Anglijoje. Nauji ir vartoti dalykai: medicinos dalykai, batai, maistas, saldainiai ir kt. dalykai.

Atvykite asmeniškai į mūsų sandėlį ar prašykite mūsų kainoraščio paštu.

Būsite patenkinti mūsų tarnyba 100%.

YANA FABRICS

698 QUEEN ST. W., TORONTO
Telefonas EM. 8-9527.

Vienintelė firma, siunčianti siuntinius iš Kanados. Didžiausias prekių pasirinkimas.

NIEKAS NEGINČIJA, KAD
ANGLYS YRA PIGIAUSIAS KURAS

Antracitą, briketus, pokahontą, koksą, stokerio ir blowerio anglis bei malkas užsakykite per

DOMINION COAL & WOOD
LIMITED
4 SANDĖLIAI TORONTE

Vytautą ir Sigitą AUŠROTUS,
telefonu: LL. 0527.
Skubus pristatymas.

Tik užsakymus šeštadieniui prašome duoti keletą dienų anksčiau.

Anglių kokybė pilnai garantuojama.

Valau fotelius

IR ĮVAIRIAUSIUS KILIMUS,

taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus.

SKAMBINTI ME. 4973.

P. KARALIŪNAS.

Perkant ar parduodant namus

HAMILTONE

kreipkitės į mūsų atstovą

Zigmą Didžbalį

1294 KING ST. E., HAMILTON

Telefonas LI. 9-3558

R. TESLIA Real Estate

ROSE HEATING & TINSMITH CO.

Įrengia naujas, visų apšildymo rūšių krosnis: vandens, oro ar kombinuotas, kūrenamas anglimis, alyva ar gazu. Daro pagrindinius krosnių išvalymus (vacuum), nes nevalytos krosnys sudegina daugiau kuro ir neduoda šilumos. Atnaujina senus oil burnerius, krosnis, tvarko ir praveda naujas apšildymo šakas. Atlieka visus skardos darbus, deda vamzdžius nuo stogų vandeniui nubėgti. Įrengia vėsintuvus (fans) restoranams, dirbtuvėms, prausykloms ir virtuvėms.

DIDELIS PASIRINKIMAS. IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS. DUODA GARANTIJAS.

543 Sherbourne St., Toronto. WA. 1-9758

SAV. E. J. ZALECKIAI.

Jūsų patogumui ir pinigų taupymui

Nesigailėsite nusipirkę ar davę pataisyti

FELIX RADIO, TELEVISION, ELECTRONICS

1328 Dundas St. W. (PRIE RUSHOLME RD.)

Čia rasite geriausios kokybės radio, televizijų, įvairių patefonų ir kitų elektroninių reikmenų. Visos prekės pilnai garantuotos, parduodamos fabriko nustatytomis kainomis ir geriausiomis išsimokėjimo sąlygomis.

Lietuviams duodama nuolaidos

Prie krautuvės veikia moderniškai įrengta dirbtuvė, kurioje taisomi visi radio, televizijų aparatai ir kit. elektroniniai prietaisai.

Jūsų patogumui skambinkite
TELEFONU OL. 3356, ATVYKSIME Į NAMUS.

Darbas atliekamas kvalifikuotų specialistų, skubiai, sąžiningai ir pigiai. Darbas garantuojamas 90 dienų ar pagal susitarimą.

SAV. F. NORVYDAS

DAINŲ ŠVENTĖS KOMITETO PRANEŠIMAS

Iki būsimosios JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės liko tik 7 mėnesiai. Tokio didžiulio masto šventei pasiruošti laiko visai nedaug. Todėl šiuo metu Dainų Šventės Komitetas kreipia visų chorvedžių, choro valdybų ir choristų ypatingą dėmesį į deramą pasiruošimą ir ragina nedelsiant atlikti:

1. prašome visus chorus šiame veiklos sezone įtraukti Dainų Šventės repertuaro dainas į savo repertuarą.

2. buvę choristai, dainavę Dainų Šventėse Lietuvoje ir Amerikoje, kviečiami ir šiame krašte suprasti ir įsigilinti į lietuviškos dainos reikšmę ir šiai Dainų Šventei padėti savo dainavimu.

3. būtų įspūdinga, jei moterys ir mergaitės Dainų Šventėje dalyvautų tautiniuose rūbuose.

4. visi didesnieji chorai būtinai privalo paruošti visą Dainų Šventės repertuarą, kaip kad yra nurodyta Dainų Šventės sąsiuvinyje.

5. Dainų Šventės Komitetas prašo ne tik Spaudos bei Propagandos Komisijos narius, bet ir visus, kurie rašo į laikraščius, prisiminti savo rašiniuose būsimąją Dainų Šventę.

6. Komitetas primena visiems lietuviams kompozitoriams, kad gruodžio 15 d. baigiasi terminas sukurti dainai, kuri bus premijuota ir pirmą kartą išpildyta Dainų Šventės metu mišraus jungtinio choro. Kūrinys turi būti siunčiamas šiuo adresu: JAV ir Kanados Liet. Dainų Šventės Kom., c/o Mr. J. Kreivėnas, 1620 So. 48 St., Cicero 50, Ill. USA.

7. Chorai, kurie dar neatsakė į Komiteto paskutinę anketą, prašomi skubiai atsakyti.

8. Dainų Šventės Komitetas žino dar daug lietuvių gyvenamų vietovių, kuriose visiškai nėra lietuviško choro. Mes prašome bet kam imtis iniciatyvos sudaryti naujo choro branduolį, pakviesti asmenį, galintį vesti chorą, ir pradėti darbą, kuris bus didžiai naudingas lietuvybei ir tai pačiai vietovei. Gal choras ir negalės dėl tam tikrų priežasčių paruošti visą repertuarą, tačiau tikrai galės paruošti jo didelę dalį ir dalyvauti Šventėje.

9. Dainų Šventės Komitetas yra nusistatęs išleisti Šventės leidinį - vadovą. Leidinyje turės tilpti visa medžiaga, liečianti kiekvieną chorą, dalyvaujantį Dainų Šventėje. Todėl visus užsiregistravusius chorus prašome nedelsiant siųsti reikalingą medžiagą vadovui spausdinti. Tą medžiagą sudaro: a. choro istorinis aprašymas nuo pat jo įsikūrimo pradžios, b. kas yra buvę choro vadovais bei dirigentais per choro gyvavimo laikmetį, c. kas chorui labiausiai padėjo išsilaikyti, d. atsiųsti choro, dirigento, ir valdybos nuotraukas, e. visą medžiagą, kuri, choro supratimu, būtų naudinga dainų šventės leidiniui. Siųsti jau nurodytu adresu.

10. Jei kuriam chorui dar trūksta Dainų Šventės repertuaro knygų, tegul kreipiasi tuojau pat minėtu adresu.

11. Komitetas reiškia didelį džiaugsmą kaikurių chorų nemažu susidomėjimu Švente ir gina visus chorus rūpintis jau dabar kelionpinigiais, padaryti viską, kad galėtų atvykti Čikagon.

12. Kanados lietuvių chorai turi jau dabar užsiregistruoti JAV konsulatuose, kad galėtų gauti laiku vizas. Reikia sudaryti choro sąrašą, jį pateikti JAV-bių konsulatui ir užpildyti tam tikras anketas. Papildomų žinių gali suteikti Toronto lietuvių choras "Varpas", kuris yra koncertavęs JAV. Iškilus sunkumams, prašome kreiptis į Komitetą.

13. Turima žinių, kad kaikuriose vietovėse yra chorai, tačiau šiuo metu neturima vadovų. Komitetas ragina nenuleisti rankų ir padaryti viską, kad suradus dirigentą.

14. Komitetas prašo visas lietuviškųjų laikraščių redakcijas neatsisakyti garsinti D. Šventę.

15. Šiai plataus masto šventei reikalinga nemaža suma pinigų. Kiekvienas centas yra vertingas. Aukas galima siųsti šiuo adresu: JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės Komitetas, Chicago Savings and Loan Association, Acc. No. 15043, 6234 So. Western Ave. Chicago, Ill.

Ši Šventė nebus tik šiaip sau paprastas minėjimas, bet pirmas toks didingas lietuviškos dainos iškėlimas bendromis jėgomis savųjų ir kitataučių tarpe. Dainų Šventė tebūna mūsų Tautos Šventė!

JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės Komitetas.

(Pranešimas yra sutrumpintas.Red.).

Leidinys apie Lietuvos vokiečius

Š.m. vasario 19-20 dd. Lueneburge Rytų Vokiečių Akademijoj posėdžiavo Lietuvos vokiečių atstovų ir kultūrininkų suvažiavimas. Jame svečiu iš lietuvių dalyvavo IT valdytojas M. Gelžinis. Suvažiavime buvo skaityta visa eilė pranešimų, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai buvo taip pat paliesta Lietuva ir lietuviai. Dabar Holzner - Verlag Wuerzburge kaip priedą prie Karaliaučiaus Alberto universiteto išleisto metraščio Nr. 13 atspausdino vokiečių kalba leidinį, pavadintą "Litauen und seine Deutsche". Leidinyje paskelbti svarbiausieji pranešimai, skaityti minimajame suvažiavime, tik jų kaikurie gerokai aptrumpinti ar net sušvelninti.

Gražų įvadą žodį, prisimindamas gerus vokiečių ir lietuvių santykius praeityje ir lietuvių paramą vokiečiams karo metais, yra įdėjęs dr. J. Strauchas, kalbąs visų Lietuvos vokiečių vardu. Lietuvos vokiečiai yra sudarę atskirą organizaciją, pavadintą "Landsmannschaft der Litauendeutschen". Tačiau į ją neįeina Klaipėdos krašto vokiečiai, kurie yra sudarę savo atskirą "Landsmannschaft". Laikydami Klaipėdos kraštą "grąžintą į Reichą", jie įsijungė į Rytprūsių vokiečių "Landsmannschaft". Tačiau apskritai Lietuvos vokiečių santykiai su lietuviais ir jų skelbiamos viešai apie Lietuvą ar mūsų tautiečius žinios yra žymiai šiltesnės, negu Klaipėdos krašto vokiečių.

Leidinio įvado žodyje nusiskundžiama Lietuvos vokiečių intelektualų stoka. Bet dabar, praėjus dešimčiai metų nuo Lietuvos okupavimo, esą pavykę surinkti daugiau žinių apie Lietuvos vokiečių intelektualines pajėgas.

Prof. V. Jungferis, dėstęs Vytauto D. Un-to Teisių Fakultete, paskelbė minimajame leidinyje straipsnį apie Lietuvos santykius senaisiais laikais su Vakarų pasauliu — vikingų žygius, prekybą su Gotlandu, Hanzos miestais ir kt. Duotas taip pat istorinis vaizdas, kaip Lietuvoje kūrėsi vokiečiai — pradedant Gedimino 1323 m. gegužės 26 d. paskelbtais tuo reikalu aktais. Nušviesti senųjų Lietuvos laikų prekybiniai santykiai, taip pat apžvelgtas Lietuvoje žydų prekybininkų įsikūrimas ir kt. Naudotasi ir lietuvių autorių šaltiniais (Alseikaitės, Jakšto, Nagevičiaus, Šapokos).

Dr. A. Schallhammer iš Memmingeno aprašo "1863 m. lenkų-lietuvių sukilimą", jo eigą ir didžiųjų Europos valstybių tuo reikalu vestąsias derybas. Straipsnyje taip pat iškelta, kaip Lietuva Vakaruose buvo ir tebėra daug kur traktuojama tik kaip pasireiškianti "lenkų šešėlyje". Ypač išryškintas vokiečių vaidmuo sukilimą malšinant ir kiekvienos didžiosios valstybės pastangos iš sukilimo išpešti kuo daugiausia sau naudos.

Dr. E. Bötcher iš Kylio paskelbė savo svarstymus dėl Lietuvos ūkio susovietinimo, o dr. W. Markwardt — "apie daugelio tautų valstybę ir jos problemas po Pirmojo Pasaulinio karo". Dr. Bötcher, Lietuvoje berods, vadinosi Kubilium, o dr. Markwardto motina yra buvusi Rimgaudaitė. Ir jų paskelbtieji pranešimai rodo, kad abu jie esą vieni iš kiečiausių ir "vokiškiausių" Lietuvos vokiečių. Paskelbtieji statistikos duomenys ne visi yra tikslūs arba bent pasenę. Pvz. skelbiama, kad iš Lietuvos kaip vokiečiai repatrijavo į Vokietiją 51.852 žmonės, ir daroma aliuzija, kad visi jie buvę vokiečiai, nors tikrųjų vokiečių tarp jų bus gal apie pusę... Pasirėmus 1918 m. duomenimis skelbiama, kad lietuvių Lietuvoje tebuvę tik 78%, o 1923 m. rugsėjo mėn. pravestąja statistika vokiečiais buvę įregistruota 23.973, arba 1,2%, nors, girdi, toje statistikoje "veik kas antras vokietis figuravęs kaip lietuvis". Atseit, daug vokiečių buvę paversti lietuviais... Panašia prasme samprotaujama ir dėl Klaipėdos krašto vokiškumo ir turėjimo priklausyti prie Vokietijos. Tai, beabejo, negali prisidėti prie lietuvių ir vokiečių santykių sušvelninimo, nors, iš kitos pusės, į leidinį tenka žiūrėti ne kaip į lietuvių darbą, bet kaip į vokiečių, nors ir Lietuvos. Jame esama nemaža ir objektyvių duomenų, kurie taip pat prisidės prie lietuvių reikalo iškėlimo ir suaktualinimo vokiečių visuomenėje.

J. K.

NAUJOS KNYGOS

F. E. Sillanpaa, SILJA — pasakojimai apie vieno seno kamieno paskutin) atžalą; išvertė uozas Lingis, antras leidimas, dailininkas V. Palys, išleido Venta 1955 m., Spaudė Buchdruckerei Georg Wagner, Noerdlingen, 374 psl., kaina nepažymėta.

Nobelio premijos laureatas pavaizduoja čia vienos suomių ūkininkų šeimos sunykimą ir išmirimą. Pavaizduota tai dviejose dalyse. Pirmoje dalyje, pavadintoje Tėvas, pavaizduojama, kaip pajėgus ūkininko vienturtis sūnus palengva nusigyvena, gal dėl to, kad vedė ne ūkininkų luomo žmoną, kuri prie geriausių norų nepajėgia pagelbėti tvarkyti reikalų bei vesti ūkį, nors ir veik nutraukia ryšius su savo giminėmis gritelninkais - darbininkais, kurie iš turtingo giminaičio nesivaržo pasinaudoti. Nusigyvenusi ir prasiskolinusi šeima pagaliau parduoda ūkį, pinigų likučiais nusiperka trobelę gretimoje parapijoje ir gyvena iš tėvo stališkų darbų. Jų tada buvo nebedaug — tik abu tėvai ir dukrelė Lilja, o du kitus vaikučius palaidoja prieš pat išsikraustant iš gimtųjų namų. Naujoje vietoje netrukus miršta motina ir Silją auklėja tėvas. Jis miršta jai besiruošiant konfirmacijai.

Antroje dalyje pavaizduojamas našlaitės Siljos — gražutės, labai malonios ir švelnios sielos mergaitės — gyvenimas. Našlaitei nėra kito kelio, kaip tarnaitės. Jai čia tenka susidurti su grubiais ir palaidais žmonėmis, bet kilniadvasė mergaitė pro visokius pavojus praeina nesusiteršusi, kol savo mergautinių svajų įkarščio perijode sutinka ne savo socialinio lygio jaunuolį, kurį pamilsta karšta pirmąja meile. Autorius to jaunuolio neišryškina — gal jis buvo paprastas vėjogauda, išdrįsęs išnaudoti tyros mergaitės susižavėjimą, o gal taip pat buvo ją nuoširdžiai pamilęs, tik užslinkę neeiliniai įvykiai nebeleido jam pas ją besugrįžti. Tai buvo jo motinos staigi mirtis ir karas su bolševikais (1918). Sukrėsta didžiojo nusivylimo, patyrusi eilę fizinių sukrėtimų Silja suserga džiova, nuo kurios buvo mirusi jos motina bei du broliukai. Ji miršta vienišo ūkininko, pas kurį tarnavo, pirtelėje.

Fabula romano yra paprasta, įvykių nedaug, bet per juos puikiai parodomas Suomijos kaimo gyvenimas, su visomis socialinėmis problemomis ir su visa galerija taip ryškių kaimiškų tipų.

J. Lingio vertimo kalba yra sklandi ir žodinga. Ir vargu ar geriau kas būtų galėjęs išversti šį kaimo buities romaną, kaip tautotyrininkas.

Pastebėtina, kal Siljos I leidimas išėio Lietuvoje 1940 m., išleistas "Sakalo", kai krašte jau buvo rusų bolševikų įgulos. Dėl jų cenzūra nedrįso praleisti tų vietų, kur ryškiau pavaizduojamas revoliucinių gaujų siautėjimas. Jos buvo išbrauktos. Tuo būdu tik šis antrasis leidimas tėra pilnas, be praleidimų.

Saliamonas Antanaitis, ARCHIMEDAS, DIDYSIS GRAIKŲ MOKSLININKAS; su prof. Z. Žemaičio žodžiu skaitytojams, nauja pataisyta laida, išleido lietuviai Salezičiai, Castelnuovo Don Bosco, Italia, spaudė Salezieči* spaustuvė, 1955 m., 184 psl., kieti viršeliai, kaina nepažymėta.

Tai knyga, skirta besimokančiam jaunimui, gabalėlis matematikos istorijos. Autorius čia ne tiek nagrinėja didžiojo graikų matematiko gyvenimą, kiek supažindina su matematinėmis problemomis, kurias Archimedas sprendė, išnagrinėja būdus, kuriais jis sprendimo pasiekė, o taip pat apžvelgia Archimedo raštus ir jo išgalvotus techniškus įrengimus bei prietaisus. Atskirų klausimų sprendimas pavaizduotas labai vaizdžiai, pailiustruojant paveikslais bei brėžiniais, taip kad žmogui linkusiam į matematinius galvojimus skaityti bus tikrai įdomu. Autorius taip pat smulkiai nurodo šaltinius apie kiekvieną Archimedo spręstą matematinę problemą. Nurodyta ir atitinkama mokslinė literatūra.

Knyga išleista gražiai ir maždaug vadovėlinio formato. Gražiai iliustruota ne tik dėstymą paaiškinančiais brėžiniais, bet ir paveikslais, vaizduojančiais Archmedo gyvenimo paskutines minutes.

PIGUSIS KNYGŲ MĖNUO pratęsiamas iki Kalėdų. Puiki proga pigiai įsigyti kalėdinių dovanų, nes knygos nupigintos nuo 25% iki 80%. Nupigintų knygų sąrašo reikalaukite iš leidyklos šiuo adresu: Gabija, Straight Path, Wyandanch, L.I., N.Y.

Lėktuvu po Pietų Ameriką

J. PAMITUVIŠKIS

(Tęsinys iš pr. numerio)

Rio de Janeiro. Išnėrė mūsų braziliškas "Real" b-vės dvimotoris iš storo debesų sluogsnio, kad mūsų akys pamatytų tą tiek daug aprašytą ir taip dažnai filmuose rodomą stebuklingąjį miestą — Rio de Janeiro, 60 milijonų valstybės sostinę. Gal ne stebuklingas, bet gražus tikrai: žydriai mėlynas vandenynas su daugybe įlankų, nedideli, bet purpuriniai ir žali kalnai, milžiniškų baltų pastatų miškai suteikia šiam miestui savitą veidą, ypač išsiskiria vad. Copacabana pajūris su šimtais pusdangoraičių ir gražiausiu pasaulyje paplūdymiu bei moderniškiausiais hoteliais.

Aerodromas beveik vidury miesto su nauju ir modernišku pastatu. Prie jo stovėjo eilės senų, apdaužytais šonais taksių. Po stotį ir prie stoties vaikščiojo daug ginkluotų ir šalmuotų kareivių su panašiomis į amerikoniškas uniformomis. Mačiau, kaip jie griebė stoty tris gražiai apsirengusius vyrus ir, šiems protestuojant, nusitempė į sunkvežimį. Bendrai mieste daug ginkluotų kareivių, gal, dėl to, kad neužilgo įvyks prezidento rinkimai.

Žiemos sezone hotelių kainos nebrangios, pasirinkau vieną iš geresnių — "Novo Mundo", kuris, mano nustebimui, randasi priešais prezidento rūmus. Prezidentūros rūmai žemi ir labai seni, aptverti didžiule augšta mūrine tvora. Aplink tvorą vaikščioja nuo dantų iki kojų ginkluoti kareiviai.

Rio (taip čia visi jį trumpina) centre gatvės siaurokos ir nešvarios, maždaug, kaip Amerikoje. Veik visos krautuvės priklauso, atrodo, "kupčių" tautybės asmenims, sako, kad yra ir lietuviškai kalbančių. Biznio rajonuose žmonių masės, daug puikiau apsirengusių, bet kaboklai (spalvotieji, kurie sudaro maždaug trečdalį Brazilijos gyventojų) veik visi basi. Gatvės prie Atlanto vandenyno plačios, su palmių alėjomis. Šaligatviai mozaikiniai, anot vieno brazilo, tokių gražių šaligatvių nėra jokiame kitame pasaulio mieste. Gal būt... Tik viena pastebėjau, kad kiekvienas brazilas, nors ir basas kaboklas, pasistengs iškelti savo krašto turtingumą ir grožį. Nebandyk jam tvirtinti, kad Amerikoje geriau gyventi, ypač girtam, lengvai gali ir peilio ašmenų paragauti.

Susisiekimo problema dar baisesnė negu Sao Paulyje. Praia do Flamengo gatvėje praleidau mažiausiai 300 autobusų — nei vienas nepriėmė manęs, nei šalia stovinčios minios. Bondės (taip vad. tramvajus) neaprašomai senos ir apsikibusios žmonėmis, kaip musėmis. Mačiau kaip vienas pilietis truputį laikėsi ranka įsikibęs ir vieną koją pridėjęs, kita koja vilkosi žeme, kurios vos nelietė mašinos, bet jis, atrodo, nesidomėjo gatvės gyvenimu, o šaltai skaitė laikraštį.

Guanabaros įlankon įsikišusi stovi 395 metrų augščio granito uola — Pao de Acucar (Cukraus Galva), kurios neaplenkia joks turistas. Užvažiavimas kabeliniu vagonu su vienu sustojimu pusiaukelėje, kur stovi šaunus restoranas ir suvenyrų krautuvė. Iš šio kalno matosi didesnė miesto dalis ir graži apylinkė. Nepaprasto grožio ir didingumo vaizdas atsivėrė prieš akis, kai pažvelgiau į vakaruose virš pilkų debesų į dangų besistiebiančią milžinišką Kristaus Ganytojo statulą. Ji stovi ant Corcovado (Kupriaus) 710 m augščio uolos, į kurią galima įvažiuoti dantuotų geležinkeliuku arba automobiliu. Nuo abiejų viršūnių gali pažvelgti į apačioje gulintį miestą su ilgomis automobilių ir pėsčių žmonių pilnomis gatvėmis, tropinio grožio pilnais parkais ir nepaprastai gražiu mėlyno švaraus vandens pajūriu.

Rio mieste šimtai įdomybių: didžiulis zoologijos sodas, Quinta da Bao Vista parkas su tautiniu muziejum, skaitomas didžiausiu P. Amerikoje, ypatingai stebėjausi Nossa Senhora da Gloria do Quoteiro bažnyčioje esamais kryžiaus keliais mėlyname akmenyje. Bendrai kitoks jausmas braziliškoje bažnyčioje: jų rūsy, tikrai, neišgirsi tango garsų, nes čia ilsisi žymių mirusiųjų kūnai. Brazilijos miestai, ypač Rio, skiriasi nuo ispaniškos kultūros miestų tuo, kad čia, beveik ant kiekvieno suolo gali pamatyti šimtus besimyluojančių porų. Ypač vakare, tiesiog, baisu eiti per parkus, kai Amūras apglėbia visus kampus. Kitose P. Amerikos valstybėse nemačiau net nei vienos poros susikabinusios rankomis.

Braziliško mandagumo gali patirti beveik kiekviename žingsnyje. Kartą bandžiau autobuso konduktorių klausti kelio, tuoj prisitatė du senjorai ir laužyta anglų kalba pažadėjo parodyti mano ieškomą vietą. Vienas iš jų išlipo specialiai ir davedė iki ieškomo namo. Kalbėjo neblogai angliškai ir sakėsi skaitęs knygą apie mirusį Kanados premjerą MacKenzie King, kuris buvęs didžiausias Kanados patriotas. Mano palydovas buvo vienintelis brazilas, kuris iškeikė Brazilijos valdžia ir parlamentą, nes jame esą sulindę vagys ir gangsteriai — "Like in Chicago", — jo žodžiai. Iš pasikalbėjimo supratau, kad jis inteligentas ir kandidato į prezidentus generolo Juarez Tavora šalininkas.

Išskridau iš Rio de Janeiro naktį. Pan American oro bendrovės dėka apsukome aplink miestą, kuris žėrėjo milijonais įvairiaspalvių šviesų, o virš mies to, išdidžiai žvelgė iliuminuota milžiniško didumo Kristaus statula, pro kurią praskridome visiškai arti. Atrodo, kad jei Rio neturėtų Kristaus statulos, miesto spalvingumas ir didumas per pus sumažėtų.

Belem. Paskutinis mano sustojimo punktas Brazilijoje. Tai Para valstijos sostinė prie Amazonės upės žiočių. Iš čia visi keliauninkai - nuotykių ieškotojai, pradeda kelionę Amazonės upe. Tuoj po mūsų atskridimo nusileido specialus keturmotoris, kuriuo skrido Holywoodo grupė. Belem suvenyrų krautuvės neap dirbtų rubinų skyriuje pečiais tryniaus su dažnai filmose matytomis vyriškomis ir moteriškomis žvaigždėmis, o su Miss Jeanne Crain, žinoma Holywoodo "glamour girl" turėjau progos pasikeisti keliais sakiniais. Ji stebėjosi, ar tai esą tikri rubinai. Aš pasakiau neabejojąs. Vėliau šovė mintis galvon, kad aš raudonai dažyto stiklo nuo rubino neatskirčiau. Tarp kitų dar išskyriau Walter Pidgeon, kurį tuojau apipuolė autografus medžiojančių merginų būrys. Vėliau tas pats atsitiko ir Miss Crain. Net iš Belem miesto pradėjo plaukti būriai smalsuolių. Kartu su žvaigždėmis keliavo keliolika direktorių ir techninių darbininkų, kurie atrodė tipiški "kupčių" tautybės atstovai, net kaikurie kalbėjo su akcentu.

(Bus daugiau)

NOBELIO PREMIJOS

Fizikos ir chemijos premijos š.m. teko JAV mokslininkams. Dr. V. du Vigneaud, Niujorke, liko atžymėtas už savo darbus harmonų srityje, o dr. W. E. Lamb iš Kalifornijos ir dr. P. Kusch iš Niujorko — už darbus atominės energijos matavimo srityje.

1954 m. taikos premiją Norvegijos parlamento rinktoji komisija paskyrė Jungt. Tautų pabėgėlių globos įstaigai, kuriai vadovauja olandas dr. G. J. Van Heuven Goedhart, buvęs redaktorius ir teisingumo ministeris. Pažymėtina, kad šį kartą premija paskirta ne asmeniui, o įstaigai, ir todėl $35.066 teks jos reikalams. Praeity Nobelio taikos premija buvo du kartu paskirta tarpt. R. Kryžiui. 1955 m. taikos premija dar nebuvo paskirta, nes komisija negalėjo susitarti dėl asmens.

Gyvenimas Kanadoje

KAIP GAUTI ŠEIMOS PRIEDUS

Kanados vyriausybė nori, kad jūsų vaikai naudotųsi visomis šio krašto gėrybėmis. Tam tikslui Kanados vyriausybė padeda jums auginti jūsų vaikus iki jie pasiekia šešiolikos metų amžiaus.

Ar jūs esate jau Kanados piliečiu, ar dar nesate juo, bet, kiekvienu atveju, jūs turite teisę prašyti šeimos priedo savo vaikams, kurie gimę Kanadoje—arba, kurie gyvena Kanadoje nemažiau VIENERIUS metus.

Šeimos priedai išmokami motinai — taip pat reikalinga užpildyti prašymo blanką kiekvienam vaikui atskirai.

Blankų šeimos priedams gauti yra kiekvienoje pašto įstaigoje.

Vyriausybė moka šeimos priedus sekančiai:

- $5 mėnesiui už kiekivieną vaiką iki 6 metų,
- $6 mėnesiui už kiekvieną vaiką nuo 6 iki 9 metų amžiaus,
- $7 mėnesiui už kiekvieną vaiką nuo 10 iki 12 metų amžiaus,
- $8 mėnesiui už kiekvieną vaiką nuo 13 iki 15 metų amžiaus.

Jei pakeičiate adresą, būtinai tuojau praneškite tai valdžios įstaigai, kad čekio pasiuntimas nesusitrukdytų.

Pasiimkite šį skelbimą, kai eisite į paštą gauti šeimos priedo blankų. Prašykite pašto viršininko, kad padėtų užpildyti.

SPAUSDINA, NORINT PAGELBĖTI JUMS PILNAI NAUDOTIS KANADOS GYVENIMU ....

BRADING'S

BRADING BREWERIES LIMITED

Ottawa • Windsor • Montreal • Hamilton

PRAŠYKITE BRADING'S /tariama BREDING'S/

Išsikirpkite šį skelbimą. Nusiųskite pašto įstaigon.

Pastaba: Žodžiai anglų kalboje skirti jūsų pašto viršininkui.

POSTMASTER
Please help bearer to fill out necessary forms for Family Allowances.

Kalėdinės atvirutės

DAUGELIO RŪŠIŲ
MENIŠKAI SPALVOTOS

PATRAUKLŪS
LIETUVIŠKI TEKSTAI

RELIGINIO IR
PASAULIETIŠKO
TURINIO

Kainos su vokais 10¢ ir 5¢

Užsakymus su pinigais siųsti:

Spaudos B-vė "Žiburiai",
941 Dundas St. West,
Toronto, Ontario.

Estų firma audžia įvairiausius apvalkalus, pvz. sofoms ir kėdėms, užuolaidas, staltieses, vyr. ir moterų šalikus, kaklaraiščius, mot. sijonus ir kt. audinius. Darbą atlieka pigiai, pagal specialų užsakymą.

Toronto Handweaving Studio, Reg'd.

238 BLOOR ST. W. — TORONTO — WA. 2-1315.

MEDŽIAGOS — VAISTAI — MAISTAS
Į VISUS RYTŲ EUROPOS KRAŠTUS

Muitas ir visi primokėjimai atliekami čia.
Garantuotas pristatymas.

JANIQUE TRADING CO.

CENTRINĖ ĮSTAIGA: 835 Queen Street W., TORONTO, Telefonas EM. 4-4025.
SKYRIAI: WINNIPEG, Man., 677 Main St. Telefonas 927695.
HAMILTON, ONT., 652A Barton St. Telefonas LI. 5-0264.
ST. CATHARINES, Ont., 198 King St., Tel. MU. 2-6796.
EDMONTON, Alta., 10649 — 97th St. Tel. No. 23839.
BUFFALO, N.Y.,USA, 1162 Broadway, Tel. Fl. 1272,
WINDSOR, Ont. 439 Mercer St., Tel. CL. 6-3866.
CLEVELAND, Ohio, 1029 Fairfield Ave., Tel. CH. 1-5547.
Ir kitose vietose.

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W. OL. 6381

Geriausiai pirksite ar parduosite nekilnojamąjį turtą kreipdamiesi į didžiausią visoje Kanadoje lietuvišką įstaigą.

$5.000 įmokėti, vienas morgičius, 10 kambarių per du augštus, atskiras, mūrinis namas, dvi vonios, vandeniu alyva šildymas, garažas, High Parke. Klauskite R. Žulys.

$6.000 įmokėti, vienas morgičius, 9 kambarių per du augštus, atskiras, mūrinis namas, privatus įvažiavimas, garažas, vandeniu alyva šildymas. High Parke prie pat Bloor. Klauskite P. Budreika.

$5.000 įmokėti, vienas morgičius, 9 kambarių, atskiras, mūrinis namas, vandeniu alyva šildymas, garažas. Klauskite A. Bliudžius.

$19.500 pilna kaina, 8 kambarių per du augštus, puikus mūrinis atskiras namas, gražioje vietoje, turi garažą. Klausti F. Senkus.

$14.900 pilna kaina, 9 kambariai per du augštus ir 3 kambariai rūsyje, trys virtuvės, vandeniu alyva šildomas, atskiras mūrinis namas, privatus įvažiavimas, garažas. Klausti V. Plioplys.

$4.000 įmokėti, vienas morgičius, 8 kambarių mūrinis, labai gerai užlaikytas namas, garažas, patogioje vietoj gyventi ir nuomoti. Klauskite A. Paleckis.

$8.000 įmokėti, vienas morgičius, 8 didelių kambarių mūrinis namas, vandeniu alyva šildymas, gražiausioj High Parke vietoje, privatus įvažiavimas, garažas. Klauskite S. Jucevičius.

Turime dar daug pasirinkimui namų įvairiose vietose ir įvairių kainų bei stilių, tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas bei patarnavimus. Klauskite: J. BALTAKYS, B. KRIAUČELIŪNAS, J. KAŠKELIS, P. KRILAVIČIUS, J. KAMIŠAITIS IR J. KARPIS.

Visais morgičių sutvarkymo, įmokėjimo padidinimo, draudimo ar kitais nekilnojamojo turto reikalais kreipkitės ir lengvai išspręsite. Skambindami klauskite: J. KARPIS.

Didelė naujiena norintiems pirkti farmas.

Už mažus pinigus gali turėti geras ir gražias farmas, kurios pilnai tinka, kaip ir brangiai kainuojančios, auginimui tabako. Apie tai galvojantieji nepraleiskite progos ir dėl smulkesnių informacijų skambinkite, klausdami: R. ŽULYS arba J. KARPIS.

PRIKLAUSOME TORONTO, ONTARIO, KANADOS IR TARPTAUTINEI REAL ESTATE SĄJUNGOMS.

Mann & Martel

REALTORS

1199 BLOOR ST. W., TORONTO. TELEF. OL. 8481

1. Siūlome pačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

$13.900 pilna kaina, 6 kambarių atskiras, mūrinis namas, dvi modernios virtuvės, alyva šildomas, dvigubas garažas. Randasi Bloor ir Lansdowne rajone.

$15.400 pilna kaina, 6 kambarių atskiras, kvadratinio plano namas, modernus alyvos apšildymas, puiki virtuvė, šoninis įvažiavimas, garažas. Randasi Bloor ir Windermere rajone.

$3.500 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, mūrinis namas. Dideli kambariai, vandeniu alyva apšildomas. Dvi virtuvės, privatus įvažiavimas, 3 mūriniai garažai. Randasi Gladstone ir Queen rajone.

$3.900 įmokėti, atskiras, mūrinis, 8 kambarių dupleksas, vandeniu apšildomas, privatus įvažiavimas. Randasi Bloor ir Brock rajone.

$1.900 įmokėti, Bloor - Dovercourt Rd. Mūrinis, 8 k., 2 modernios virtuvės, garažas.

$3.800 įmokėti, Parkdale rajone, mūrinis, atskiras, 8 kambarių per du augštus, dvi virtuvės, 2 vonios, atskiri įėjimai, alyva šildomas, privatus įvažiavimas, garažas.

$4.000 įmokėti, High Park rajone, mūrinis, 10 kambarių, 3 virtuvės, 2 vonios, alyvos šildymas, įvažiavimasį kiemą.

$4.700 įmokėti, Bloor - Indian Rd., mūrinis, atskiras, 10 kambarių per 2 augštus, dvi virtuvės, dvi vonios, vandeniu šildomas, įvažiavimas į kiemą.

$17.800 pilna kaina, Bloor - Quebec, atskiras, mūrinis, 8 kambarių per du augštus, vandeniu alyva šildomas, garažas.

Didelis pasirinkimas didesnių namų, geromis išsimokėjimo sąlygomis.

Skambinti
Ant. MIČIŪNAS
Tel. OL. 8481.

Skambinti
KUZMAS.
Tel. OL. 8481.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!
Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6 - 8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augštu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

•

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557

30 metų valymo patyrimas

A. MORKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 BLOOR ST. W. TEL. OL. 8450.

Pirmasis lietuvis Toronte REALTOR, priklausantis Toronto Real Estate Board & National Association of Real Estate Boards.

TODĖL:

1. Didžiausias pasirinkimas namų ir biznių visuose miesto rajonuose su įvairiais įmokėjimais ir įvairiomis kainomis.
2. Parūpinamos paskolos su 6%.
3. Geriausios sąlygos morgičius sutvarkyti.
4. Įsitikinimui, — prieš perkant ar parduodant bet kokią nuosavybę malonėkite paskambinti agentams:

F. JONYNAS, tel. OL. 8459, V. IVANAUSKAS, tel. OL. 8450, V. MORKIS, tel. OL. 8459, J. IVANAUSKAS, tel. OL. 8450.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

DĖMESIO!
Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.
Be to, aplmu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.
Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.

PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST.
1½ Block South of St. Clair
TORONTO, ONT.

TEL RO. 9-4773
Namų tel. CE. 1-3444
Sav. G. KERAITIS

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija

DEDA NAUJAS APŠILDYMO KROSNIS:

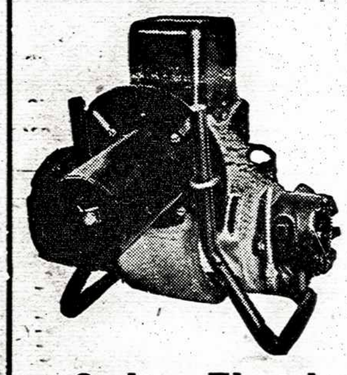

* **Vandens ir oru apšildymo,**
* **Paprastas ar "Air Conditionning",**
* **Perstato apšildymą iš anglių į alyvą.**
* **Taip pat atlieka įvairiausius elektros instaliacijos darbus.**

Pigiausios kainos.

Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.

Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn. Techniški patarimai veltui.

Smitas Electric and Heating Co

71 BEATY AVE., TORONTO - Tel. OL. 8719.

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 – OL. 8444
579 College St. (kampas Manning) OL. 2324, – OL. 2325

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

1. $7.000 įmokėti, 500 vietų kinas ir 4 butai susidedą iš 14 kamb. Labai lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pilna kaina tik $45.000. Vakarų Toronte.
2. $40.000 pilna kaina. 9 butų mūrinis, atskiras namas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Bloor rajone.
3. $3.500 įmokėti. 200 akrų ūkis su moderniška inventoriu. Yra galimybių auginti tabaką. Pilna kaina $12.500. Maždaug 70 mylių nuo Toronto.
4. $5.000 įmokėti, 10 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas. Kaina $18.500. Parkdale rajone.
5. $4.000 įmokėti, 10 kamb. per du augštus. Mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas. Indian Rd. - Bloor rajone.
6. $20.000 pilna kaina. 8 kamb. per du augštus. Rusholme Rd. rajone.
7. $20.500 pilna kaina. 8 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas Bloor - Runnymede rajone.
8. $5.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, garažas, šoninis įvažiavimas. Bloor - Clendenan rajone.
9. $22.000 pilna kaina. 9 kamb. mūrinis, atskiras namas, garažas. Labai geram stovyje. Indian Rd. - Bloor rajone.
10. $1.500 įmokėti. 9 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, alyva šildomas, garažas. Dovercourt Rd. rajone.
11. $2.000 įmokėti. 6 kamb. mūrinis namas, apie 10 metų senumo. St. Clair - Caledonia Rd. rajone.
12. $10.500 pilna kaina. 5 kamb. mūrinis namas. Alyva šildomas, Rusholme Rd. - Bloor rajone.
13. $1.000 įmokėti. 8 kamb. mūrinis namas. Alyva šildomas, pilnas rūsys. Naujos kietmedžio grindys. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Dovercourt Rd. rajone.
14. $1.500 įmokėti. 5 kamb. mūrinis namas, garažas, gerame stovyje. St. Clair - Caledonia Rd.
15. $1.600 įmokėti. 7 kamb. mūrinis namas. Labai gerame stovyje, didelis kiemas ir įvažiavimas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Dundas - Runnymede rajone.
16. $2.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, alyva šildomas. Bloor - Ossington rajone.
17. $14.000 pilna kaina, 6 kamb. mūrinis namas. 2 mod. virtuvės, alyva šildomas. Indian Rd. - Bloor rajone.
18. $3.000 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas. Vandeniu - alyva šildomsa. 2 mod. virtuvės. Bloor - Dufferin rajone.
19. $3.500 įmokėti. 8 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, garažas. College - Dufferin rajone.
20. $3.500 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas, mod. virtuvė, garažas, didelis kiemas. Bloor-Montrose rajone.
21. $15.700 pilna kaina. 6 kamb. mūrinis, atskiras namas, mod. virtuvė, garažas, privatus įvažiavimas. Glenholme - St. Clair rajone.
22. ...16.500 pilna kaina. 8 kamb. mūrinis namas. 2 garažai. Viena skola balansui. Dufferin - Bloor rajone.
23. $3.000 įmokėti. 8 kamb. mūrinis, atskiras namas, garažas. Pilna kaina $16.500. Gilmour - Annette rajone.
24. $5.000 įmokėti. 7 kamb. amerikoniškų plytų, mūrinis, atskiras namas. 2-jų metų senumo. Vandeniu - alyva šildomas. Didelis kiemas. Bloor - Montrose rajone.
25. $18.000 pilna kaina, 7 kamb., mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, garažas, šoninis įvažiavimas. Armadale - Bloor rajone.
26. $18.900 pilna kaina, 6 kamb. mūrinis, atskiras namas. Vandeniu - alyva šildomas. Annette - Runnymede rajone.
27. $5.000 įmokėti. 9 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 prausyklos, garažas, didelis kiemas. Beatrice - College rajone.
28. $7.000 įmokėti, 7 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 prausyklos, 2 garažai, St. Clair rajone. Viena skola balansui.
29. $3.000 įmokėti. 6 kamb. mūrinis namas, alyva l amodiš ,2s5 nis namas, alyva šildomas, 2 virtuvės, garažas. Shaw - Bloor rajone.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

V. JUČAS OL. 8444
D. KAROSAS OL. 8443
V. PALIULIS OL. 2324
R. KUPREVIČIENĖ OL. 8443
J. BUCANTAS OL. 8444
P. DAMBRAUSKAS OL. 8443, Namų tel. RO. 9-6198

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. ME. 2471

Perkant ar parduodant betkokią nekilnojamą nuosavybę, paskambinkite į šią lietuviams gerai žinomą firmą. Sukeliami morgičiai bei sudaromos paskolos labai mažu procentu. Turime didelį pasirinkimą namų, biznių, farmų, sklypų ir tt. visuose Toronto rajonuose.

ST. CLAIR - ARLINGTON AVE.,
$2.500 įmokėti, 6 gerų kamb., tikro mūro, gerai išlaikytas, arti prie susisiekimo, gražus kiemas, garažas.

ST. CLAIR - RAGLAW AVE.,
$3.500 įmokėti, 6 gražių nepereinamų kambarių, visai atskiras tikro mūro, vandeniu - alyva šildymas, 2 geros virtuvės, kietmedžio grindys, gero dydžio kiemas, garažas. Balansui viena atvira skola 10-čiai metų.

FULLER AVE. - SUNNYSIDE,
$1.500 įmokėti, 6 gerų kamb., tikro mūro, alyvos šildymas, vieta garažui. Geros mokėjimo sąlygos. Greitas užėmimas.

INDIAN RD. - GRENADIER RD.,
$4.000 įmokėti, 10 didelių kamb., visai atskiras, labai gero mūro namas, 2 virtuvės, 2 tualetai, vandens alyvos šildymas, garažas. Greitas užėmimas ir labai geras pirkinys.

QUEBEC AVE. - BLOOR,
$5.500 įmokėti, 10 labai gražių kamb., square plano, labai švarus — geriausiame stovyje namas, parduodamas kartu su baldais, 3 mod. virtuvės, 2 tualetai, alyvos šildymas, gražus kiemas, vieta dvigubam garažui.

INDIAN GR. - HOWARD PK. AVE.,
$6.000 įmokėti, 14 gerų kambarių, visai atskiras, gero mūro, ekstra sklypas tinkamas namo statybai. Vandeniu alyva šildomas, 4 geros virtuvės, garažas su priv. įvažiavimu. Labai geras pirkinys!

QUEBEC - BLOOR,
$4.000 įmokėti, 8 kambarių per 2 augštus, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, alyva šildomas, dvi virtuvės, garažas.

WILLARD - BLOOR,
$4.000 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, moderni virtuvė. Alyva šildomas, didelis kiemas, garažas.

RUSHOLME RD.,
$5.000 įmokėti, 10 didelių kambarių, mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, vandens alyva šildymas, viena skola likučiui.

JANE - COLBECK,
$5.500 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, moderni virtuvė, garažas, viena skola likučiui, greitas užėmimas.

HAVELOCK ST.,
$7.000 įmokėti, 8 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, gražus, didelis kiemas, garažas.

EGLINTON AVE.,
$10.000 įmokėti, 2 krautuvių ir 5 atskirų būtų. Viso 19 kamb. Atskiras, mūrinis pastatas, vandens alyvos šildymas, 5virtuvės, 5 vonios ir tt. $5.000 netto metinių pajamų geras pirkinys.

RONCESVALLES AVE. - HOWARD,
$5.000 įmokėti, krautuvės ir 6 k. mūrinis namas, alyva šildlomas, garažas, tinka visokiam bizniui.

P. MALIŠAUSKAS
Bus.: ME. 2471, Res.: KE. 7425

P. KERBERIS
Bus.: ME. 2471 - - Res.: LL. 1584

VLIKo PIRMININKAS...

(Atkelta iš 1 pusl.)

savo vieningumu, buvo pavyzdys kitoms tautoms. Praktiškas jų grįžimas priklauso nuo jų pačių. O pasakyti, kaip bus — tai priklauso spėliojimų sričiai.

— O kaip su diplomatais?

— Baisiai senas klausimas, visiems gerai žinomas ir visiems nusibodęs.

Iliustracijai pridėsiu: Ministeris P. Žadeikis per Gen. konsulą J. Budrį yra pasveikinęs VLIKo sesiją. VLIKas iš savo pusės, siųsdamas sveikinimus prezidentui D. Eisenhoweriui, J. F. Dulles, sveikino Ministerį P. Žadeikį, o per jį ir visus Nepriklausomos Lietuvos pasiuntinius ir konsulus, ir daugelį kitų. Santykiai su diplomatais ištikrųjų aiškūs ir geri.

Visai atskiras klausimas yra su p. S. Lozoraičiu. Iš buv. VLIKo Pirmininko prelato M. Krupavičiaus pranešimo, kuris pasirodė ir spaudoje, padėtis yra aiški ir aš apie šio klausimo pobūdį nieko negalėčiau pridėti.

— Ar nemanote kad VLIKo sesija galėtų būti sušaukta kada nors ir Kanadoje?

— O kodėl ne? Tam projektui pritarčiau. Ir tas įrodytų, kad VLIKas neturi jokių užmačių uzurpuoti kurio nors krašto esamų organizacijų padėtį, sumažinti jų autoritetą, ar kaip kitaip veltis į jų reikalus. Kiek pažįstu Kanados lietuvius, manau, kad jie šiam sumanymui mielai pritartų ir padėtų jį įvykdyti. Bet tą reikalą sprendžia VLIKo sesija.

— Spaudoje pareikšta nuomonė, kad Prezidiumas ir Vykdomoji Taryba yra sudaryta "partiniais išskaičiavimais". Ar tai tiesa?

— Man neteko dalyvauti prie sudarymo šių institucijų ir negalėčiau nupasakoti tos eigos. Pas mus, jeigu tik norima sudaryti neigiamo įspūdžio, tai net ir tų pačių pol. partijų kas nors apšaukiama "partiniu" ir tuo savaime smerkiama. Arba, jei "mano partija" turi visur daugumą, tai bus "nepartiška", o jei kita partija turi tariamą daugumą, tai, žinoma, kad bus "partiškas reikalas" — kitaip sakant, nepatikimas.

Manau, kad tai be reikalo. Juk VLIKą sudaro šiuo momentu 8 politinės grupės. Anksčiau jų buvo daugiau. Taigi partijos viską ir lemia. Ar bus viena aritmetika, ar bus kita, vistiek, iš partijų ir be partijų neišsisuksi. Reiškia vis kas nors yra partiška. Ir taip galvojant ir iš kalno smerkiant susitarimo niekad nebūtų galima atsiekti.

Šia proga būtų galima daug kalbėti, bet kalbomis tik ir turėtų pasibaigti.

Sudaryti organai, darbai pavesti, tektų palaukti jų darbų vaisių, o tada daryti sprendimus ir juos vertinti. O iš anksto juos pasmerkti, apšaukiant "partiškais", atrodo, lyg ieškoma pagalio.

Buvo dar ir daugiau klausimų, bet Jūsų korespondentas ilgiau p. Pirmininko nebedrįso trukdyti, tad atsisveikinęs išėjo, turėdamas vilčių, jog tai nebus pakutinis pasimatymas...

Gr.

SPORTAS

PPSK "Aušra" žinios

Praėjusį sekamdienį pradėjome reguliarias krepšinio, tinklinio, futbolo, stalo teniso ir šachmatų treniruotes savose patalpose. Treniruotės vyks klubo globėjo ir prityrusių trenerių priežiūroje. Vyrų krepšinio treneris žinomas krepšininkas-treneris J. Stulac. Mergaičių krepšinio — A. Urbonaitė ir A. Šiurna. Futbolo — Mr. Scocin, treniravęs Prancūzijos rinktinę ir daugelį Toronte. Šachmatų — Pr. Mačiulaitis. Šachmatininkams ir futbolininkams bus ir teoretinės pamokos.

Kadangi didžioji klubo narių dalis yra moksleiviai, kurie turi ne vien sportuoti, bet ir ypač mokytis ir klubo tikslas nėra vien sportą kutivuoti, bet per sportą suburti jaunimą ir jį auklėti lietuviškoj dvasioj ir drausmėj, iš kiekvieno nario reikalaujama griežtai laikytis sekančių taisyklių:

1. Treniruojamasi TIK skirtu laiku,
2. Kultyvuojas vieną sporto šaką negali ilgiau pasilikti salėje, kaip dvi valandas, kultyvuojas dvi ar daugiau — neilgiau trijų,
3. Laike treniruočių tarpusavyje kalbama TIK LIETUVIŠKAI,
4. Salėje nerūkoma ir nekramtoma gumos.

Grupių suskirstymo ir treniruočių tvarkaraštis iškabintas kavinėje.

Pirmoji futbolo treniruotė įvyks šį ketvirtadienį, gruodžio 8 d. 8 val. vak., po vakarinių šv. Mišių. Pirmoji šachmatų treniruotė taip pat šį ketvirtadienį po vakarinių šv. Mišių artistų kambaryje po scena. Tiek į futbolo, tiek į šachmatų treniruotes ypač kviečiami atsilankyti jaunučiai.

Praėjusį sekmadienį mūsų vyrukai labai gražiai sužaidė B-C lygos rungtynes su praėjusių metų B-C lygos nugalėtojais "Trotters" komanda. Nors veik visą laiką žaiidimą vedė mūsiškiai ir dar porą minučių prieš galą dar turėjo 5 taškų persvarą, tačiau nebeatlaikė paskutinio puolimo ir rungtynes pralošė 68:64.

Šį šeštadienį numatoma sužaisti draugiškas rungtynes su Toronto universiteto Intermediate komanda, o sekmadienį su ročesteriečiais.

Mergaičių tinklinio komanda užregistruota į Toronto Volleyball lygos turnyrą. **T.P.**

LSK "Vytis" stalo tenisas

Šiais metais Vyties tenisininkai dalyvavo Toronto pirmenybėse su trimis komandomis. Sėkmingiausiai einasi pirmajai komandai, kuri dar eina be pralaimėjimo ir stovi pirmoje vietoje. Kitoms sekasi ne taip gerai, bet pažanga matosi. Paskutinėse rungtynėse antroji komanda nugalėjo Austria TTC 13:8 ir pralaimėjo Sokol 18:3. Trečioji komanda pralaimėjo to paties vardo komandai 14:7. Šiose rungtynėse pasirodė nauja pajėga — Atkočiūnas, kuris laimėjo 5 taškus. Pirmoje komandoje trūko meisterio Gvildžio, kuris iki dabar gyveno Cornwall, Ont., ir šiuo momentu persikėlė į Hamiltoną ir galės sustiprinti pirmąją komandą, kuri žaidė be jo.

Sekančios rungtynės: pirmoji komanda žaidžia ateinantį ketvirtadienį šv. Jono parapijos salėje prieš Monarchs ir ten pat ir tą pačią dieną trečioji susitinka su Shirriff Blues. Antroji — ateinantį trečiadienį Toronto TT centre žaidžia prieš Rockets komandą. **A. S.**

Ginklų registracija

Pagal Kanados įstatymus visi šaunamieji ginklai turi būti registruoti policijoje. Jei kas turi kokį ginklą, ir gali pasakyti, iš kur jį gavo, registracija jokių nemalonumų nesuteiks. Jei kas turi kokį ginklą, kurio kilmė neaiški, geriau jį atiduoti policijai, nes kada nors gali paaiškėti, kad su tuo ginklu yra padarytas nusikaltimas. Tokiam atvejy ginklo laikytojas rizikuoja gauti 2 metus kalėjimo, nors ir būtų visiškai aišku, jog jis su tuo nusikaltimu tikrai nieko bendra nėra turėjęs. Tuo tarpu užregistruotas ginklas jokių nemalonumų neatneš.

SKAUDA KOJAS?

Nesvarbu, kaip jūsų kojos kankino jus, šoksite linksmai, kai pavartosite giliai įsigeriančio BUCKLEY'S WHITE RUB. Sausos, žaizdotos, prakaituojančios, atsiduodančios kojos pasidaro sveikomis tuojau. Kad kojos būtų sveikos ir kad dingtų ištinimo skausmai, tuojau paimk BUCKLEY'S WHITE RUB — 59c. Parduodama visur.

VELTUI — NEMAŽAS ISBANDYMUI INDELIS. Siųskite 15c pašto išlaidoms ir įpakavimui:

Department "T.Z.",
W. K. BUCKLEY LIMITED, TRONOTO
Gaunama visur visose vaistinėse.

Visais morgičių reikalais kreipkitės į

ACTIVE MORTGAGES SALES BROKERĮ

Vl. Andrijauskas

Telef. RO. 2-3415

V. VASIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

872 BLOOR ST. W., (prie Ossington), TORONTO. Tel. ME. 4605

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Board

BLOOR - DUFFERIN, $1.500 įmokėti, 5 kambariai, atskiras, šoninis įvažiavimas, 2 garažai.

BLOOR - LANSDOWNE, $2.000 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, didelis kiemas ir 2 garažai.

PARKDALE, 7 labai dideli kambariai, atskiras, vandeniu alyva šildomas, sklypas 69 iš 150, geras pirkinys, įmokėti $7.000.

BLOOR - OSSINGTON, naujas 2-jų butų po 5 kambarius namas, didelis kiemas ir garažai, įmokėti $5.900.

HIGH PARK, 7 kambariai, gero mūro, alyva šildomas, įmokėti $3.000.

COLLEGE - RUSHOLME RD., naujas 6-šių atskirų butų pastatas, didelis kiemas ir garažai, geras pirkinys.

RUSHOLME RD., 9 labai dideli kambariai, 2-jų augštų, atskiras, ekstra butas rūsyje, vandeniu alyva šildomas, labai didelis kiemas ir 2 garažai, įmokėti $7.500.

HIGH PARK, 18 butų apartamentas ir garažai, geros pajamos, žemas įmokėjimas.

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.

Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu ME. 4605

V. VASILIAUSKAS

PRIEŠ TRIS ŠIMTUS METŲ

(Atkelta iš 2 psl.)

Dar prisimintina, kad Jonušas buvo vienintelis iš Radvilų, kuris tiesiogiai rūpinosi lietuviška raštija. Jo pinigais Kėdainiuose buvo įrengta spaustuvė specialiai lietuviškoms kalviniškoms knygoms spausdinti. Deja, ta spaustuvė trumpai teveikė—1652 m. buvo įkurta, 1654 m. sudegė ir niekad nebebuvo atkurta.

Ryšy su ta spaustuve ir keleta ten spausdintų knygų, kyla klausimas ar šis Lietuvos magnatas mokėjo lietuviškai ar ne. Deja, įrodymų tam mes neturime jokių. Jo laiškų dauguma yra lenkiški ar lotyniški ir niekas šaltiniuose nėra užtikęs jokios žinios, kuri į klausimą atsakytų taip ar ne.

Teisybė, yra vieno amžininko atsiminimuose minima, kad Jonušas Radvila kartą yra siuntęs lietuvišką laišką, tačiau nėra visai aišku ar jis pats buvo jį parašęs. Jei prileistume, kad jis negalėjo pasirašyti laiško, kurio nesupranta, išeitų, kad lietuviškai suprato. Bet tai, žinoma, tik samprotavimai, ne įrodymas.

O su tuo laišku buvo šitaip.

Būdamas Lietuvos hetmonu, Jonušas Radvila buvo nužygiavęs į Ukrainą padėti lenkams prieš sukilusius kazokus bei jiems talkinančius totorius. To žygio metu jis su savo kariuomene buvo patekęs į labai kritišką padėtį. Jei netoli atsiradę totoriai būtų žinoję apie jo pajėgų silpnumą, jis galėjo būti sunaikintas. Reikėjo šauktis pagalbos. Bet buvo pavojaus, kad pasiųstas pasiuntinys stepėse gali būti sučiuptas totorių. Perimtas laiškas galėjo atkreipti jų dėmesį, parodyti jiems, kad kaip tik reikia pasiskubinti Radvilą pulti. Dėl to siunčiamam pasiuntiniui J. Radvila įdavė lietuviškai parašytą laišką. Mat, buvo samprotaujama, kad nei totoriai nei kazokai lengvai negaus žmogaus, kuris pajėgtų perskaityti ir suprasti lietuvišką raštą, jei pasiuntinį ir sučiuptų...

(Bus daugiau)

Lietuvių moterų

KIRPYKLA

Doma Hairstyling

1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)

Tel. KE. 2904

Sav. D. KAUNAITĖ

REUTLINGENAS

Reutlingeno miestas, kur įsikūrusi VLIKo Vykd. Taryba, smarkiaikyla. Tai gražiai atsistatąs vokiečių pramonės centras. Jame daug erdvės, daug sodų, vynuogynų, puikus oro rezervuaras. Jame veikia ne tik vienintelis visoj Vokietijoj tekstilės inžinierių technikumas, kurį yra baigę ir pora mūsų tautiečių (kurie dabar svetur iš to gerai gyvena), bet taip pat puikios butų kolonijos, kurių pasižiūrėti, kaip labai pažangių, atvyksta net iš kitur vokiečių ekskursijos. Reutlingene yra įsikūrusi taip pat YMCA vyr. būstinė Vokietijai, šiemet buvo atidarytas jei ne pats moderniausias, tai bent vienas iš moderniausių visoj Vokietijoj maudymosi ir plaukiojimo baseinų. Šiemet rugpiūčio 1-7 dienomis Reutlingene vyko visos Vokietijos mokyklinio jaunimo sporto olimpiada, į kurią suvažiavo mokinių ne tik iš pajūrio ir iš Alpių, bet taip pat net iš Berlyno ir kitur. Jaunimo sąskrydžiuose dalyvavo taip pat prancūzų, britų, amerikiečių, net japonų jaunimo atstovai. Pats miestas smarkiai statosi ir yra tik valanda kelio traukiniu nuo tikrosios Švabų sostinės—Stuttgarto. Iš Reutlingeno taip pat patogus susisiekimas su Münchenu, Frankfurtu, Bonna ir kitais svarbiaisiais centrais, o moderniaisiais laikais ir su moderniomis susisiekmo priemonėmis nuotolis dabar nevaidina svarbesnio vaidmens.

— **Otava.** — Sodų vaisių derlius Kanadoje šiemet laikomas rekordiniu, žymiai didesniu kaip pernai.

..ŠYPSENOS..

Škotiškai

Londono tramvajuje vyksta ginčas tarp konduktoriaus ir važiuojančio škoto, kuris nesutinka pirkti antro bilietėlio už vežimąsi valizos. Netekęs kantrybės konduktorius pagriebia valizą ir išmeta pro duris. Kadangi tai pasitaikė važiuojant per tiltą, tai valiza nukrito į vandenį. Tada škotas sušuko:

— Kas tamsta per žmogus! Pirma tamsta reikalavai iš manęs dvigubo mokesčio, o dabar dar prigirdei mano sūnų...

Iš draugių pokalbio

— Ne, mano miela, jei jau aš tekėsiu, tai mano vyras turės būti dviguėai vyresnis už mane...

— Dėl Dievo, o kur gi tokį berasi!...

Šiandien jo nėra

Pro šalį taksi stovėjimo vietos eina trys įmetę vyrai. Vienas staiga paklausia šoferio:

— Ei, kapitone, sakyk, kaip čia tiesiausiai nueiti į geležinkelio stotį?

Šoferis mato, kad visi trys svyruoja, tad netoli stovinčiam draugui pastebi:

— Katram čia iš jų aiškinti? Katras kažin blaivesnis?

— O, jo nėra šiandien, — atsiliepia vienas iš praeivių. — Jo neišleido žmona...

Ramybės beieškant

— Daktare, turbūt, užmiršote, kad tamstos įsakyta aš čia jau penkta minutė stoviu su iškištu liežuviu, — guodžiasi pacientė.

— Nieko!... — paaiškina daktaras. — Aš tik norėjau bent receptą parašyti ramybėje.

Išnuomojamas kambarys

— Bet tamsta gerai žinok, — sako šeimininkė atėjusiam kambario nuomoti, — moterys negalės pas tamstą lankytis.

— O vyrus ateiti tamsta leisi?

— Taip, jie laisvai galės užeiti.

— Tuo atveju aš kambarį imu savo sužadėtinei.

Nuodėmė meluoti

— Vaikai, kurie prižadate per visus metus gerai mokytis, atsistokite, — liepia seselė.

Visi sustoja, tik vienas liko sėdėti. Seselė jį klausia:

— O tu, ar neprižadi mokytis? Ko nesistoji?

— Sesele, taip per akis meluoti juk nuodėmė. Aš nenoriu prisidėti prie kitų nuodėmių. Man užtenka savųjų.

Fata morgana...

(Atkelta iš 3 psl.)

ne, nes, esą, nė vienas įvykis nepakeitęs prez. Eisenhowerio liepos mėn. susidarytos nuomonės, jog karas dabar mažiau galimas...

Ar šaltasis karas bus atnaujintas? Sekr. Dulles mano, jog taip, bet tik kaip "taikingos varžybos". (Naujas "šaltojo karo" terminas? Pr. Al.), be koliojimosi ir neteisingų priekaištų, kurie taip ilgai nuodijo Rytų ir Vakarų santykius... (Gi Chruščiovas su Bulganinu jau labai aštriai kalba prieš Vakarus, lankydamiesi Indijoje. Pr. Al.).

Ir dar į klausimą: ar Eisenhowerio administracija radikaliai keis krašto apsaugos ir užs. valstybių rėmimo planus? Ne, nes JAV vyriausybė nerėmė savo planų "viršūnių" konferencijoje Sovietų vadų darytais pažadais, todėl ir lieka nekeistini senieji planai, kurie bus geri ir artimai ateičiai.

O ar bus su Sovetais daugiau derybų? Sekr. Dulles atsakė, jog jų nebus vengiama, tačiau pabrėžė, jog būtų juokinga, kad derybos būtų atnaujintos dabartinėse sąlygose.

Taigi... ir taigi... Nieko geresnio ir nieko ryžtesnio nepamatysi. Raudonieji sau sprogdina augščiausio galingumo bombas Sibiro plotuose ir šypsosi Vakarų pusėn. O Vakarai? — džiaugiasi jų šypsniais...

Pr. Alšėnas.

SINGER

PILNA KAINA

$19.50

išsimokėjimas dalimis.

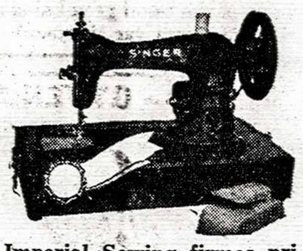

Imperial Sewing firmos prityrusių specialistų perdirbta TIK DABAR! apvali špulė su apdangalu $29.50. 5 metams garantija!

★ Nauja šviesa ★ Naujas dangtis
★ Naujas moforas ★ Nauja kojinė kontrolė

Paskambinkite, pademonstruosime Jūsų namuose veltui.

WA. 1-5161

Nemokamai skylių dirbėjas pirmiems 25 pirkėjams.

IMPERIAL Sewing Machines Co. Ltd.
289 College St., TORONTO, Ont.
arba
762 King St. E., KITCHENER, Ont.
Telefonas 26853.

Savi pas savus!

Auto mašinų mechaniniai darbai, sulankstymai ir dažymas atliekami kvalifikuotų mechanikų greitai ir sąžiningai.

Dufferin Garage
1423 DUFFERIN ST., KE. 6149.
Sav. V. DUNDYS

LUBYS UPHOLSTERING

2 DELAWARE AVE.,
Toronto,

atliekami įvairūs minkštų baldų užsakymai ir pataisymai. Pigi kaina.

Telef. OL. 9830, po 6 val. v.

Dėmesio Ponioms ir Panelėms!

Vandos Žukauskienės
MOTERŲ KIRPYKLOJE

Pusmetiniai garantuojami

Šukuosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.

ARTISTIC BEAUTY SHOP
Tel. KE. 4731.
219 Roncesvalles Ave,. Toronto

VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.

V. JUŠKEVIČIUS,
Licenced master electrician.

251 LAUDER AVE., LL. 7714

Toronto

VYRŲ ir MOTERŲ RŪBŲ
SIUVĖJAI
S. V. BARTUSEVIČIAI

Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų. Ponioms ir panelėms suknutės pagal naujausią madą ir pigiausiomis kainomis.

66 STAFFORD ST., Toronto.
Telef. EM. 2-2705.

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ
Siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir paltams. Užsakymus atlieku žemiausiomis kainomis.
1299 DUNDAS ST. W. TORONTO
Tel. LL. 3222.

DĖMESIO!
Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė
Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir platous EE—EEE dydžio.
1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

Dr. M. Arštikaitytė
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
167 College, kambarys 9.
Tel.: įstaigos: WA. 1-3584,
Namų: WA. 3-5555.
Toronto

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
Telefonas ME. 2933.
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 1 val. pp.—3 val. pp.
Rentgenas pagal susitarimą.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
NAUJAS KABINETAS
280 Roncesvalles Ave.
Telefonas OL. 4778.
Priėmimo valandos: 11-1 val. p.p.; vakarais nuo 6-8 val. vak.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 val. p.p. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir 6.30-8, šeštadieniais 2-4. Kabinetas uždarytas trečiadeniais. Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS
ir tt.
Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912
arba EM. 4-8532.

JEFFERY, JEFFERY & FROST
Advokatai, Notarai
371 BAY ST., Toronto
Telef. EM.6-5255
Prašoma kreiptis į
N. ČEPULKAUSKIENĘ

James B. Trotter,
B.A.
Teisininkas, advokatas, notaras.
Įstaiga: 220 Roncesvalles Ave.
Tel. LA. 0846.
Buto tel. RO. 6-2944
Toronto.
Priimama susitarus iš anksto.

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

A. STANČIKAS
Baigęs National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.
TAISAU
RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui.
Darbas garantuotas.
Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakare ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryte.

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos: 10 - 12 val., 3-4.30 val. ir 7-9 val. vak.
606 BATHURST STREET
Toronto.
Telefonas: KE. 432.

Dr. L. SIMON
Odos ir veneros ligų specialistas
3 Spadina Rd., Toronto
(Bloor - Spadina kampas)
Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą.
Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8013

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
1393 DUNDAS ST. WEST
Toronto
(tarp Gladstone ir Rusholme)
Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-3, ir nuo 6-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-2 val. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas OL. 6851

Dr. John REKAI
Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas,
X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. F. Tickett
Gydytojas
ir
chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS - CHIRURGAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.
Priima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas
M. STEFANUK
(optometrist)

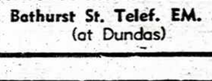

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

AKIŲ SPECIALISTAS—
L. LUNSKY. R.O.

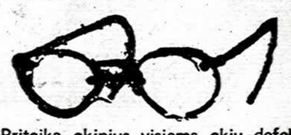

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖ
B. BEJNAR - BUKOWSKA
dirba nuo 1944 metų.
94 LAWS ST., TORONTO
(prieš 3146 Dundas St. W.)
Telefonas RO. 7-0052
Priėmimo val.: 10 ryto iki 9 vak., sekmad. ir šventad. nuo 2-4 val. popiet.

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: EM. 3-7461
Telef. namų: BE. 3-0978

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Radio-Televizijos Technikas
J. STANIONIS
Taisau radijo, televizijos aparatus, patefonus. Darbas garantuotas.
Skambinti vakarais po 6 val.
ME. 5142.
115 Montrose Ave., Toronto.

ADAMONIS & BUDRIŪNAS
"DISTRICT ESTATE BROKERS"
Namai pardavimui — įvairiose Montrealio dalyse;
Paskolos — naujiems namams ir statybos eigoje — 5½%.
Žemė pardavimui — pavieniai lotai ir dideli plotai;
Ūkiai pardavimui — Montrealio apylinkėje;
Draudimas — pastatams ir kitiems objektams nuo nelaimingų atsitikimų.
Pirmosios Montrealy lietuvių Real Estate tikslas — Jums padėti!
Agentai:
D. N. BALTRUKONIS, VI. 7634
F. YASUTIS, LA. 2-7879
R. QUELLETTE, RA.7-3369
paskolų reikalams.
A. MARKEVIČIUS, OR. 1-9816
J. SKUČAS, RA. 2-6152
J. ZIENKA, TU. 2712
A. GRAŽYS, RA. 7-3148
Įstaiga: 177 SHERBROOKE ST. W., Telef. PL. 8501
Darbo laikas: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
Res.: P. ADAMONIS PO. 6-4781. A. BUDRIŪNAS RA. 7-2690

DOVANŲ SIUNTINIAI Į SOV. SĄJUNGĄ IR KITUS UŽIMTUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

JAU LAIKAS SIŲSTI KALĖDŲ DOVANAS:

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kt. informacijų paštu.

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai patyrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

INTERNATIONAL GIFT PARCEL SERVICE

1176 SHERBROOKE ST. W. - Tel.: BElair 4860
Montreal 2, P.Q., Canada.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

PARDUODU IR STATAU NAUJAS KROSNIS, OILBURNERIUS IR GAZBURNERIUS.
Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu savo naująjį adresą:

999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123

ANT. JUOZAPAITIS.

KVALIFIKUOTŲ SPECIALISTŲ PATARNAVIMAS
Pilna lengvų automobilių ir sunkvežimių tarnyba
Karoserijos ir sparnų remontas, mechaninė tarnyba, fronto sureguliavimas.
Perstatymas, motoro nustatymas ir elektrinių įrenginių sutvarkymas, tepimas.

HUDDLESTON MOTORS CO. Ltd.
G. M. Warren, President
2803 DUNDAS ST. W. (prie Keele). TEL. RO. 2-8333
IMPERIAL — CHRYSLER — PLYMOUTH — FARGO

NATURAL GAS

VELTUI
— pilna tarnyba.
— metinis krosnies išvalymas.
— metinis burnerio išvalymas.
— patikrinimas ir sureguliavimas.
— Fiberglas oro valytojo pakeitimas.

IR VELTUI 24 VALANDAS BUDINTI TARNYBA.
GAZO ŠILDYMAS — MŪSŲ SPECIALYBĖ.
Autorizuotas pardavėjas. Kainų nustatymas veltui.

Garney & Co.
15 BARTON AVE. TORONTO TEL. ME. 2554

NEW 1956 Admiral 21" TV CONSOLE with "TOP-FRONT" Tuning

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS:
★ TELEVIZIJOS APARATAI,
★ RADIJO APARATAI,
★ KROSNYS,
★ ŠALDYTUVAI,
★ SKALBIMO MAŠINOS,
★ SIUVIMO MAŠINOS,
★ ĮVAIRŪS KILIMAI,
★ LINOLEUMAS,
★ VAIKŲ BALDAI,
★ VEŽIMĖLIAI,
★ MODERNIŠKOS VIRTUVĖS,
★ SINKAI.

Didžiausia Lietuvių Prekyba Toronte

MOHAWK FURNITURE COMPANY

2446 - 8 DANFORTH AVE. TEL.: OX. 9-4444, OX. 9-0977

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Šį ketvirtadienį — Dievo Motinos Nekalt. Prasidėjimo šventėje vakarinės šv. Mišios su pamokslu 7.30 val.

— Šią savaitę lankomos šios gatvės: Albany, Walmer Rd., Wilson Sq., Augusta, Boon, Huron, Blendford, Brunswick, Donald, Lauder, Wolesley, Wellesley, Izabella, Grimtharpe, Greenside ir Madison.

— Sekmadienį pamokslai kun. Ažubalio "Bažnyčia šių laiku socialinio klausimo problemų sprendime".

— Penktadienio vakarą salė rezervuota jaunimo klubui.

— Nuotaikingą Naujųjų Metų sutikimą šv. Jono Kr. parapija rengia kartu su šv. Jono Kr. Šalpos Draugija. Rengimo komisija nutarė svečius pavaišinti puikia vakariene. Bilietai platinami nuo sekmadienio. Kaina $2.50.

— Pakrikštyta: Emilija Margarita Ažubalytė ir Juozas Algimantas Bakša.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Gruodžio 8 d., ketvirtadienį, 7 val. vak. šv. Mišios Nekalto Prasidėjimo šventės proga. Tikintieji tą dieną yra įpareigoti išklausyti šv. Mišių. Kadangi laiptų patalpose šią savaitę ant sienų dedama "vitroglaze", į pamaldų salę naudotis atsarginiu įėjimu.

— Pradedant šiuo sekmadieniu 11 val. šv. Mišios bus giedotos su "asperges".

— Praėjusį sekmadienį 10 val. šv. Mišias pirmą kartą giedojo parapijos jaunučių choras Vieną giesmę vargonais palydėjo chorelio dalyvė Virginija Sakalauskaitė, 11 m. amž.

— Šį sekmadienį 3 val. pp. muzikos studijos patalpose įvyks mergaičių nuo 6 iki 12 m. amž. susirinkimas. Bus įdomi programėlė ir konkursas su dovanomis. Užbaigai — trumpas spalvotas filmas.

— Naujų Metų sutikimas įvyks Prisikėlimo patalpose. Staliukų planai bus sudaryti iki gruodžio 8 d. Tą dieną bus galima užsisakyti vietas. Bilieto kaina vienam asmeniui $5. Visos vietos rezervuotos. Sutikime gros TLO "Trimitas" 8 asmenų sąstate.

— Rengiamos bendros parapijos Kūčios. Gali užsiregistruoti pavieniai ir šeimos. Laisvos aukos Kūčių metu.

— Ateinančią savaitę lankysime parapijiečius sekančiose gatvėse: Herman Ave., Ritchee Ave., Golden Ave., Silver Ave., Neepawa Ave., Lynd Ave., Marmaduke St., Parkway Ave., Constance St., Granadier Rd. ir Geoffrey St.

— Gruodžio 17 d. Prisikėlimo parapijos salėje įvyks sol. V. Verikaičio, smuikininkės C. Gundy ir pianistės E. Ritche koncertas.

Susirgo Elzė Jankutė

Šeštadienį, vykdama į darbą, Elzė Jankutė, gatvėj paslydo, pargriuvo ir sulaužė kojos kaulą. Dėl to ji ilgesnį laiką priversta gulėti lovoje namie.

Padėka

KLKat. Moterų D-jos Toronto skyrius nuoširdžiai dėkoja visaip paremusiems bei talkinusiems ruošiant ir pravedant pastaruoju gražiai praėjusį skyriaus balių: Tėvams Prancikonams, klebonui kun. Ažubaliui, pp. Marijai Valiulienei, Marytei Gudaitienei, Leonydai Kolyčienei, Liusei Budrevičienei, o ypač p. Teresei Balsienei už iškepimą kalakuto, taip pat pp. Antanui Pabedinskui, Silvestrui Čepui, Rimvydui Juozaičiui, Vladui Šleiniui, J.Ratkui, Juozui Jogėlai, Juozui Lukoševičiui, Kostui Lukošiui, Vaciui Lukoševičiui, Anicetui Lukošiui, V. Plačiakiui, Vyt. Šadreikai, Jonui Geniui ir visiems kitiems, kurie pagelbėjo.

Iš baliaus gautas pelnas, kaip iš anksto buvo nutarta, paskirtas vaikų literatūros premijai ir Toronto liet. vaikų darželiui paremti. **Skyriaus valdyba.**

Susikaupimo valandėlė

Šį sekmadienį, gruodžio 11 d., KLKat. Moterų D-jos Toronto skyrius šv. Jono Kr. parapijos bažnyčioje 9.30 val. ruošia susikaupimo valandėlę Lietuvoje ir bolševikinėje tremtyje kenčiančių moterų intencija. Visos moterys kviečiamos dalyvauti pamaldose ir pusryčiuose tuoj po pamaldų parapijos salėje. Narės pusryčiams atsineša po sumuštinį ir po pyragaitį.

Maž. Lietuvos Bičiulių D-jos metinis narių susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, gruodžio 11 d., 4 val. pp. Lietuvių Namuose. Visus narius prašome būtinai dalyvauti, nes dėl mažo dalyvių skaičiaus susirinkimas jau kartą buvo atidėtas. Parodykime norą kiek susidomėjimo Maž. Lietuvos klausimais. **MLBD v-ba.**

Tautinių juostų audimo kursus rengia KLKat. Moterų D-jos Toronto skyrius. Kursų vedėją pakviestas ir maloniai sutiko būti prityręs lektorius V. Matulaitis. Lektorių bus ir daugiau.

Į kursus užsirašyti pas p. Dalindienę — tel. RO. 9-9424, ir pas p. Pabedinskienę — tel. RO. 7-0074. **Skyr. v-ba.**

Liet. muzikos valandėlė

šį šeštadienį, gruodžio 10 d., 7.30 val. vak., bus transliuojama "Canadian All" programų eilėje per CFRB radijo stotį, banga 1010. Programoje dalyvaus "Varpo" choras ir gal būt kuris lietuvis solistas.

Išganytojo liuterionių bažnyčioje,

Bloor St. W. ir Indian Rd. kampe, gruodžio 11 d., 1.30 val. pp., lietuvių pamaldos su išpažintim ir šv. komunija.

Po pamaldų, maždaug 3 val. pp., ruošiama lietuvių kalėdinė eglutė vaikučiams ir kavutė suaugusiems. Visi lietuviai evangelikai kviečiami dalyvauti. Ji įvyks Alhambra Avenue United bažnyčios sekmadienio mokyklos salėje, vienas blokas nuo Išganytojo bažnyčios.

Kun. dr. M. Kavolis.

Pamaldos evangelikams

Malonės pirmojoje lietuvių evangelikų - liuteronių bažnyčioje, 1424 Davenport Rd., gruodžio 11 d. 9.45 val. pamaldos lietuviams evangelikams. Pamaldose dalyvaus Sinodo Ontario provincijos sekretorius kun. H. Erdmanas.

Kun. Leonas Kostizenas.

Pritestantų kunigų konferencijos

Protestantų kunigų susibūrimas (Ministerial) Toronte gruodžio 7 d. renkasi konferencijai North Parkdale United bažnyčioje. Joje dalyvauja anglikonų, baptistų, liuterionių, metodistų, presbiterijonų ir susivienijimo (United) bažnyčių kunigai. Joje nedalyvauja protestantų sektantinės organizacijos, nedalyvaujančios ekumenineme sąjūdyje. Joje Išganytojo liuterionių bažnyčios anglų kunigas Brose pateiks pranešimą apie liuterionių bažnyčią. Joje pirmą kartą dalyvaus dr. Kavolis.

Gruodžio 14 d. Išganytojo liuterionių bažnyčioje įvyks Toronto liuterionių kunigų konferencija. Joje bus diskutuojama apie Bažnyčios ir valstybės santykius, kurioms diskusijoms pagrindą sudaro dr. Kavolio pranešimas.

KANADOS ATEITININKŲ METINĖ KONFERENCIJA

šaukiama ateinančių metų sausio 7 ir 8 dienomis Toronte. Laukiama nemažai svečių iš Amerikos. Atvyks ir Federacijos pirmininkas prof. Sužiedėlis, kun. prof. Yla, dvasios vadas dr. Tėvas V. Gidžiūnas.

Pirmoji diena — šeštadienis — skiriama organizaciniams reikalams aptarti, antroji diena — dvasiniam susikaupimui. Ateitininkų studentų posėdžiai vyks šv. Jono Kr. parapijos patalpose. Vieša akademija su prof. Sužiedėlio paskaita, moksleivių įžodžiu įvyks sekmadienį Prisikėlimo parapijos audiitorijoje.

VLIKo pirmininkas J. Matulionis

pereitą savaitę buvo nuvykęs į Niujorką perimti pareigų. Šiuo metu p. Pirmininkas dar tebėra Toronte, bet susitvarkęs kelionės dokumentus netrukus vyksta į Čikagą pasitarti su ALTo vadovybe, paskum vyks į Niujorką, kur yra nutartoji VLIKo prezidiumo būstinė. Po Naujų Metų Pirmininkas vyks porai mėnesių Europon.

Galimas dalykas, kad tuo pat metu Europon vyks ir naujoji Vykdomosios Tarybos pirmininkė A. Devenienė bei Tautos Fondo valdybos pirmininkas prel. M. Krupavičius, kuris šiuo metu yra atsigulęs ligoninėn sveikatai pataisyti.

Dr. P. Karvelis,

VLIKo Vykd. Tarybos Užsienių Reikalų Tarnybos valdytojas Torontan atvyko pereitą šeštadienį iš Detroito per Windsorą. Šeštadienį jis padarė pranešimą Toronto, o sekmadienį Hamiltono visuomenei. Pirmadienį dr. Karvelis aplankė "Tėviškės Žiburių" redakciją.

Iš Toronto dr. Karvelis šios savaitės vidury vyksta į Montrealį, o iš ten vyks jau Europon, iš kur atvyko prieš porą mėnesių dalyvauti Pavergtųjų Jungtinių Tautų sesijoje ir sulaukė taip pat VLIKo sesijos Niujorke.

ŠĮ SEKMADIENĮ, gruodžio 11 d. 4 val. pp. šv. Jono Kr. lietuvių parapijos salėje įvyksta jaunimo muzikos talentams ugdyti būrelio pirmasis

Pianino Koncertas

Programą pianinu išpildys ponios DANUTĖS RAUTINŠ pianino studijos mokiniai. Po to trumpas supažindinimas su būrelio tikslu. Į koncertą maloniai kviečiama visa lietuvių visuomenė. Laisva auka būrelio kuriamam fondui.

Jauniesiems Talentams Ugdyti Būrelis.

Religinis koncertas

Advento paskutinį sekmadienį, gruodžio 18 d. 4 val. pp. šv. Pranciškaus bažnyčioje Toronto lietuvių "Caritas" rengia religinės muzikos irgiesmių koncertą. Gautos aukos skiriamos prieš kalėdiniam nepasiturinčių lietuvių ligonių šelpimui.

Vaikų literatūros premija

Kanados Lietuvių Katalikių Moterų D-jos Toronto skyrius lietuvybės išlaikyme varo plačią vagą. Jau penkeri metai kaip skyrius remia lietuvišką vaikų darželį, kurį vedė ketvertą metų seserys Kotrynietės, o nuo šių metų veda Nekalto Pr. seselės.

Lapkričio 26 d. L. Kat. Mot. D-jos Toronto skyrius surengė kalakutų balių, kurio pelnas paskirtas lietuviškoms įstaigoms $100 buvo duota vaikų darželiui ir antras $100 skiriamas per Kultūros Fondą vaikų literatūros premijai.

Katalikės moterys pirmosios Toronte sumoka garbingai visus savo mokesčius Toronto apylinkės v-bai kaip nuošimtį nuo parengimų.

Didelė padėka už šį kilnų gestą tenka ne tik katalikių moterų veikėjoms, bet ir tiems idealistams, kurie savo darbu joms talkino, siekiant šio kilnlaus tikslo. Bendromis jėgomis yra nuveikiami dideli darbai. Tai rodo katalikių moterų veikimas Toronte. Šis skyrius yra apėmęs ir daug kitų religinio ir kultūrinio gyvenimo barų. **Iz. M.**

Jaunųjų muzikų ugdymo reikalu

Džiugu, kad mūsų lietuviškas jaunimas įvairiose mokslo šakose lavinasi ir kaikuriais atvejais net pirmauja savo mokslo rezultatais. Laisvojo pasaulio universitetai bei specialiosios mokyklos, pripažindamos mūsų studentams baigimo diplomus, dažnai išreiškia pasigėrėjimo lietuvių kultūringumu, darbštumu ir gabumu.

Sunkus mūsų tautos kelias buvo priežastis, kad muzikinė sritis neišsiplėtojo tiek, kiek buvo svajota, tačiau lietuvio palinkimas į muzikos meną daug ką nugalėjo ir ateityje nugalės. Dabartiniu metu lietuvių susidomėjimas muzika daugiau negu pasigėrėtinas.. Norėtųsi priminti gerb. lietuviškų kolonijų visuomenei, jog ir ji didele dalimi yra talentų ugdytoja. Jaunimas kurs savo gražiausio gyvenimo valandas praleidžia prie muzikos instrumento, visuomenė turėtų būti pastebėtas, suprastas ir pastiprintas.

Tikrai džiugu, kad D. Rautinš savo studiją išveda į viešumą, kad visuomenė pasidžiaugtų pasiektais rezultatais ir pastiprintų jaunųjų ryžtą.

Tikimasi, jog netrukus pasirodys ir muz. St. Gailevičiaus studijos mokiniai. Visuomenei belieka tik sveikinti tokius sumanymums ir savo susidomėjimu paremti jaunųjų kūrybingumą.

Kbp.

A. A. Juozas Mickevičius

Aprūpintas paskutiniaisiais Sakramentais, sekmadienio rytą šv. Juozapo ligoninėje mirė a.a. Juozas Mickevičius, 48 m. amžiaus, palikęs žmoną ir šešerių metų sūnelį Vytuką. Velionis kilęs iš Alvito, į Kanadą atvyko po šio karo. Apie savo ligą patyrė rudeniop. Deja, liga jau buvo pažengusi per toli ir chirurgo pastangos išgelbėti ligonį, nebejavyko: trečią dieną po operacijos jis mirė. Palaidotas šį antradienį iš šv. Jono Kr. liet. bažnyčios Toronto Vilties Kalno kapinėse.

Detroito L. Dramos Mėgėjų sambūrio gastrolės su Fuldos "Glušu" pereitą sekmadienį praėjo su pasisekimu. Žiūrovų buvo apie 400 ir visi buvo patenkinti. Veikalas gražiai surežiuotas ir žiūrovams darė malonų įspūdį. Rengėjų — KL Moterų Bendruomenės — vardu sambūriui dėkojo ir gėlių įteikė p. Stepaitienė. Pelnas paskirtas Vasario 16 gimnazijai.

Padėka

Širdingai dėkoju dr. J. Yčiui už greitą diagnozės nustatymą, už sekmingai padarytą operaciją, už rūpestingą ir nuoširdų gydymą kasdieną lankant mane ilgo laiką gulint ligoninėje.

Daktare, tikrai sunkiose savo ligos dienose patyriau tikrą Jūsų lietuvišką nuoširdumą, kurį šitame krašte taip sunku rasti. Tariu Jums nuoširdų lietuvišką ačiū! Noriu, kad kiekvienas tautietis, patekęs į ligos nelaimę, rastų Jumyse tiek pat lietuviškos širdies ir rūpestingumo, kaip radau aš. Lieku Jums amžinai dėkinga. **Pranė Trečiokienė.**

Padėka

Širdingai dėkoju už dvasinį stiprinimą ir nuolatinį lankymą manęs ligoninėje kleb. Ažubaliui, kun. Pacevičiui ir Tėvui Pauliui.

Širdingai dėkoju P. Juknevičių šeimai, ypač Poniai, tiek daug rūpestingumo įdėjusiai man ir už globą ir rūpestį mano šeimos.

Širdingai dėkoju savo mieliems draugams ir prieteliams už dažną manęs lankymą, už raminimą, paguodą, gėles ir dovanas: Januškams V., P. Grasimavičienei, Kerberiams, Kaunų šeimai, Kanapkams, M. Punkrienei, M. Punkrienei, Užuolų šeimai, Jaseliūnams, Gečiams, Urbonui, Užupienei, Trečiokams, Garkūnams, Šmitaitei, Petuškams, Šmitams, Šalkauskienei, Preikšaičiams, O. Kubiliūtei, Jonaičiui, Stanislovaičiui, Trumpai, Kundrotienei, Lackienei, dr. Kaškeliui, Brazienei, Mackams, Rimkevičienei. **Pr. Trečiokienė.**

Šeimai su ar be vaikų išnuomojamas didelis kambarys, prieškambarys ir virtuvė II-me augšte. Yra garažas. Telef. LA. 7616.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė, arba kambarys ir virtuvė. Tel. OL. 5697.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė I-me augšte su baldais, High Park rajone. Tel. LA. 0417.

High Park rajone išnuomojami du kambariai ir virtuvė, be baldų, ir kambarys II augšte su baldais. Tel. RO. 7-4291. po 5 val. vak.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė, gazo plytelė. 72 Beaconsfield Ave. Tel. KE. 6062.

Išnuomojamas kambarys ir garažas. 173 Margueretta St., tel. LA. 7480.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė, be baldų, šiltas ir jaukus namas arti Massey-Harris. Tel. EM. 4-7308, 9-4 val. pp.

Išnuomojamas frontinis kambarys II-me augšte, galima virti. Tel. LA. 7134.

Išnuomojamas kambarys viengungiui, galima virti. Tel. OL. 8056, po 11 val. r.

Išnuomojamas didelis frontinis kambarys ir maža virtuvėlė I-me augšte. Su ar be baldų. Dviems arba vienam asmeniui. Garažas arba vieta mašinai. Tel. RO. 2-4931.

Išnuomojamas kambarys vienam asmeniui. Galima su maistu arba virtis pačiam. Tel. WA. 4-1089.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II-me augšte. 351 Dovercourt Rd. Telefonas KE. 6167.

Išnuomojamas kambarys II-me augšte su baldais. Garažas. Tel. RO. 2-5011, po 6 val. vak.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė. Be baldų. High Park rajone. Tel. LA. 8903.

Išnuomojamas frontinis didelis kambarys. Galimybė virti, yra garažas. Telef. RO. 6-3090, Pacific Ave.

DABAR VISIEMS LAIKRODUKAI "WERMACHT". Anksčiau ir dabar gražūs ir tvirti /struck - waterproof/, 5-kių metų garantija, juodas ar baltas ciferblatas. Tokia kaina tik trumpam laikui:
chrom. - plieno $29.95
20 mikronų aukso $33.95
Lietuvių Importo firma
EDDY'S JEWELLER & WATCH REPAIR
345 Clarence St., London, Ont.
Siunčiame C.O.D. arba siunčiant pinigus iš anksto. Jei nepatiks galite nepriimti

"Dainos" mėn. susirinkimas

įvyko lapkričio 27 d. pas narę Dambrauskienę. Narių dalyvavo apsčiai. Skaityta keletas laiškų, primenančių, kad laukiama pagalbos, bet buvo vienas ir toks, kuris momentui iššaukė tylą ir gilų susijaudinimą. Tai buvo laiškas su $10 a.a. Povilo Yauniškio našlės p. U. Yauniškienės iš Winnipego. Ji pasižada "Dainos" šelpimo darbą remt kaip jos velionis vyras rėmė. Kaip nedaug tokių žmonių yra... Tikėkit, ponia Yauniškiene, tremtinių maldos Jūsų neužmirš. "Dainą" savo ruožtu Jums širdingai dėkinga.

Saleziečių gimnazijai Italijoje suaukota $8.

Padaryta peržvalga Kalėdų dovanų paskirstymui: seneliams 115 asmenų po $2, viso $230; šeimoms ir pavieniams ligonims $145. Tai dar negalutinė siunta tremtin.

Tartasi kaukių baliaus rengimo reikalais, kuris įvyks Top Hat gražioje salėje sausio 28 d. Kas mėgsta pasijuošti, laikas jau galvot apie tai. Prizai bus skiriami ypatingai už originalumą. Sekančiam susirinkimui užkvietė Br. Pabedinskienė, 287 Indian Rd. sausio 8 d. 3 val. pp. Laukiame visų narių ir viešnių.

Dėkojame maloniai narei Dambrauskienei už gražų šio susirinkimo priėmimą. **M.F.Y.**

— Otava. — Kanados vyriausybė šiemet sviesto kainom palaikyti išleisianti apie 3 mil. dol.

Geram prieteliui

A. † A. JUOZUI MICKEVIČIUI mirus,

jo žmoną Nataliją ir sūnų Vytuką nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Jonas Dūdėlas,
St. Merkelis,
J. J. Ignatavičiai.

Gilaus liūdesio valandoje mylimam vyrui ir tėvui

A. † A. JUOZUI MICKEVIČIUI mirus,

jo šeimą nuoširdžiai užjaučia

Viktorija Paulionienė,
Paulioniai ir Kliorikaičiai.

Delhi Packers

"WINDMILL BRAND"

mėsos bendrovė dėkoja Prisikėlimo Parapijai ir visiems betkokiu būdu prisidėjusiems prie mūsų mėsos produktų reklamavimo per lapkričio mėn. 12-13-tos vakarų pobūvius. Taip pat visiems, kurie taip palankiai mūsų mėsos gaminius įvertino. Taip pat mes norime pranešti, kad Delhi Packers mėsos b-vė "Windmill Brand" įvairiausias dešras ir rūkytus kumpius pristato Jūsų krautuvėse Toronte du kartus savaitėje:

PUNKRIS - KRASAUSKAS **PARKSIDE MEATS**
335 Roncesvalles Ave., LL. 1258
ČEPAS, **DUNDAS MEAT & GROCERY,**
911 Dundas St. W., EM. 6-7171;
SENIŪNAS - REKŠTYS, **RONCESVALLES GROCERY,**
299 Roncesvalles Ave., LO. 2113;
MILIUŠAS, **MONTROSE BUTCHER & GROCERY,**
1006 Dundas St. W., ME. 9714;
DEMIKIS, **HIGH PARK FOOD MARKET,**
1669 Bloor St. W., LL. 3453;
GRUBEVIČIUS, **BUTCHER & GROCERY,**
856 Dundas St. W., EM. 8-1512;
JANKAUSKAS, **E & J SUPERMARKET,**
384 Roncesvalles Ave., KE. 7200.

Reikalaukite Delhi Packers "Windmill Brand" mėsos gaminius Jūsų krautuvėse ir jie bus greitai pristatyti.

DELHI PACKERS MĖSOS B-VĖ

REIKALINGAS PATYRĘS VAISTININKAS
GALIS PILDYTI RECEPTUS.
Kreiptis į
STARKMAN CHEMIST LTD.
459 BLOOR ST. W., TORONTO

ŽUKLAVIMO
IR ĮVAIRIUS KITUS SPORTO REIKMENIS SU ATITINKAMOMIS NUOLAIDOMIS GAUSITE TIK

J. Berzinskas

1212 DUNDAS ST. W., TORONTO. TELEF. LA. 9547

Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

MONTREAL, Que.

AV bažnyčioje pamaldos ketvirtadienį, Nekalto Prasidėjimo šventėje, kaip sekmadienį: 8, 9, 10, 11 ir 8 val. vak. Ryte šv. Mišios bus skaitytinės.

Nekalto Prasidėjimo šventė AV bažnyčioje švenčiama sekmadienį, gruodžio 11 d. Visi, ypač jaunimas (ateitininkai eis organizuotai), kviečiami gausiai prie šventų sakramentų. Iškilmingos pamaldos 11 val., per kurias giedos solistė E. Kardelienė.

Vieša paskaita prie šiltų pietų stalo. Paskaitą "Kur mes keliaujame" kaitys kun. dr. F. Jucevičius, gruodžio 11 d., sekmadienį, 1 val. pp. AV parapijos salėje. Viešus pietus paruoš Gyv. Rožančiaus Draugija.

Nuoširdžiai kviečia narius ir visuomenę skaitlingai dalyvauti

Montrealio vyr. at-kai.

Kūčiose daugelis pavienių asmenų lieka vienų vieni. Todėl šįmet norima jiems suruošti bendras, vadinamas, viengungių Kūčias AV parapijoje.

A. Mickevičiaus mirties 100 m sukakties paminėjimą ruošia apyl. Kult. Fondo komisija gruodžio 18 d. 5 val. pp. Aušros Vartų parapijos salėje.

Reikalinga vaikučiams darbužių

Montrealyje yra kelios šeimos, patekusios į gana sunkią padėtį

Iš Pabaltijo Federacijos veiklos

Kaip TŽ jau buvo pranešta, paskelbus žinią apie rusų dvasininkų grupės atvykimą, Pabaltijo Federacija United Church vadovybei įteikė raštą, reiškianti abejonių dėl šitos delegacijos atsilankymo naudos ir prašanti pabaltiečių dvasininkams sudaryti galimybių "susitikti su rusų bažnytine delegacija.

Pridėtą memorandumą pasirašė 5 estų dvasininkai, 4 latvių ir 2 lietuvių katalikų klebonai.

Toronto burmistras N. Phillips paklaustas, kokį priėmimą miestas rengia šiai delegacijai pareiškė, jog jis apie numatytą apsilankymą nieko nežinąs ir kad niekas į miesto valdybą nesikreipę dėl viešo priėmimo.

Gruodžio 1 d. The Globe and Mail buvo išspausdintas latvių pastoriaus Arnoldo Lūsio, Baltų Federacijos garbės pirmininko, 110 eilučių paaiškinimas, kur jis tarp kitko pažymėjo, kad mūsų moralė ir krikščioniška pareiga mus verčia užkirsti kelią įvesti į Kanadą trojos arklį. Iš kitos pusės, jeigu paaiškėtų, kad rusų dvasininkai tikrai yra "atstovai" bažnyčios, kuri dešimtmečiais pertrivojo komunistinės priespaudos pragarą, mes būsime laimingi juos pasveikinti kaip garbės ir teisingumo vyrus. Bet tuo turime įsitikinti.

Laiku nesutvarkius vizos reikalų, delegacija pavėlavo, į Montrealį atskrido tik gruodžio 4 d. ir mažesnė — be vysk. Paladeaus — arkiv. Boris, seminarijos rektorius Ružicki ir Gorbačov. Juos Montrealy pasitiko United Church atstovai ir kelios prieškomunistinės prancūzų ir ukrainiečių grupės, kurios išdalino atsišaukimų. Arkiv. Boris pareiškė, kad Sov. Sąjungoje tikyba esanti nevaržoma. Ten esą 20.000 dievnamių, 35.000 dvasininkų, 69 vienuolynai ir 5.000 vienuolių vyrų ir moterų.

Delegacija tuojau pat vyko į Torontą, kur apsistojo Plaza viešbuty. Pasikalbėjimas su spaudos atstovais pažadėtas šį antradienį.

1. Mamerto Vapsvos, kuris jau virš 8 mėn. sunkiai sužeistas darbe. Trys mažamečiai vaikučiai, 9 ir du 5 metukų;

2. Riaukų šeima — motina paguldyta paralyžiaus, 3 maži vaikučiai, vyro algai uždėtas areštas, kad atmokėjus gimininėms kelionės skolą;

3. Benaičių šeima — 5 maži vaikučiai, vyras paguldytas nervų ligoninėje;

Gal yra ir daugiau, bet šiuo metu apie kitus nėra žinių. Jeigu kas tokią šeimą sužinotų, prašomas skambinti tel. TR. 2859 Šimelaičiui arba HE. 5956 J. Kęsgailienei.

Turintieji vaikiškų batukų, drabužėlių, megstukų ir baltinukų prašomi pranešti nurodytais telefonais. Šios šeimos paramos yra būtinai reikalingos ir tai skubios paramos, nes šalčiai jau prasidėjo.

Šalpos Komiteto vajus dėl techniškų kliūčių nebus suspėtas užbaigti iki numatyto termino, šio mėn. 15 dienos, todėl jis pratęsiamas iki sausio 15 d.

Dar vra reikalingi aukų rinkėjai miesto centre, St. Laurent siaurinėje dalyje ir St. Lambert. Tautiečiai, galintieji padėti, malonėkite atsiliepti. Dėkime visi pastangų, kad neliktų neaplankyto nei vieno Montrealio lietuvio.

Kun. Jokūbaitis, gyvenąs provincijoje, galima sakyti visų užmirštas, bet vos išgirdęs Šalpos Komiteto balsą, šaukiantį pagalbos nelaimingajam, pirmas, niekieno asmeniškai neraginams, atskubėjo su auka, ir pagal jo pajamas gana nemaža.

Vertėtų ir kitiems tautiečiams pasekti šio tauraus lietuvio kunigo pavyzdžiu. O mums žinoma, kad provincijoje gyvena nemažas skaičius tautiečių, niekieno nepasiekiamų. Atsiliepkite šio vajaus proga. Jums padėka vargstančiųjų vardu tegul bus palydovu visus metus.

Montrealio Šalpos K-tas.

Lietuvių bankas "Litas" auga. Pradėjęs veikti š.m. sausio mėn., lapkričio gale pasiekė $20.000 indėlių. Paskolų išduota $14.000, narių šiuo metu 157. Susidomėjimas banku po paskutinio susirinkimo gerokai padidėjo. Bankas veikia kas sekmadienį nuo 11 iki 1 val. pp. AV parapijos salėje, banko kambaryje. Kas turi klausimų, susijusių su taupymu ar skolinimu, nepraleiskite progos pirmiausia pasiteirauti savame banke.

P Šeidys, Verdune, Allard gatvėje, atjausdamas sunkią Vasario 16 gimnazijos dalią, ne tik pats paaukojo $5, bet ir parinko aukų iš kitų tautiečių. Už ką jam ir aukojusiems nuoširdus ačiū. Aukojo: **po $5** — Evaldas Jurkšaitis ir Jonas Šeidys; **$2**— Antanas Žiukas; **po $1** — Jonas Locaitis, Albinas Brilvicas, Aloyzas Brilvicas, E. Grikinis. Viso 16 dolerių.

Padėka. Kaziui Lukui, kuris atvyko iš provincijos ir paaukojo $10, paskirdamas $5 gimnazijai ir $5 bendrai šalpai.

Dar kartą dėkoju savo ir gimnazijos mokinių vardu čia išvardintiems auktotojams, aukojusiems anksčiau ir tiems, kurie aukos dar prieš šventes.

P. Simelaitis.

Lenkų atsargos lakūnų 310-tasis "Sparnas" "Vilnius", kurio atsiradimas buvo sukėlęs tiek daug triukšmo, tebegyvuoja. Jo baliuje neseniai dalyvavo ir RC AF Association prezidentas oro vicemaršalas K. M. Guthrie.

B. SERGAUTIS – Realtor
REAL ESTATE, GENERAL INSURANCE, MORTGAGES
Telefonas OL. 2426

Didelis žemės sklypų pasirinkimas Toronte ir užmiestyje. Paskolos statybininkams geriausiomis sąlygomis. Esame Toronto ir Kanados Real Estate Bord'o nariais. Gauname visus šios organizacijos namus pardavimui, todėl perkant ar parduodant, kreipkitės pas mus efektyviam patarnavimui.

A. Garbenis
NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD.

REKOMENDUOJA

1. QUEBEC AVE., 9 kamb. per 2 augštus, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, 2 vonios, 3 garažai. Viso $18.500, įmokėti $6.000.
2. DUNDAS - BROCK, 8 kamb. per 3 augštus, atskiras plytų namas, oru - alyva šildomas, nepereinami kambariai, privatus įvažiavimas, garažai. Viso $15.900, įmokėti $4.000. Vienas atviras morgičius balanse.
3. PRIE RONCESVALLES, 13 kamb., atskiras namas, vandens - alyvos šildymas,, 5 virtuvės, garažas. Viso $27.000, įmokėti apie $10.000. Geras morgičius balanse

AL GARBENS
REAL ESTATE
1611 BLOOR STREET WEST. TORONTO, ONTARIO
Telefonai: LO. 2738, LA. 8772. Vakarais HU. 9-1543.
Visais turto pirkimo ar pardavimo reikalais kreipkitės virš nurodytu adresu.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI